

KODEX KARNY

DLA

PAŃSTW PRUSKICH.

KODEX KARNY

DLA

PAŃSTW PRUSKICH

z roku 1851.

Ze zmianami, jakie przez Ustawy z dnia 9 Marca 1853 r. — z d. 14 Kwietnia 1856 r. i z d. 30 Maja 1859 r. poczynione w nim zostały;

TUDŻIEŻ:

Ustawa przechodnia, Kodex rzeczony wprowadzająca, i Ustawy, takową uzupełniające, lub zmieniające:

NIEMNIEJ:

Ustawy, z Kodexem Karnym w związku będące.

PRZEŁOŻYŁ Z ORYGINAŁU NIEMIECKIEGO NA JĘZYK POLSKI
w r. 1860 C. A. b. Prezes S. Kr. Gub. Lubelskiej.

WARSZAWA.

W Drukarni Rząd. przy Kom. Rząd. Sprawiedliwości.

1862.

3840/a

Pbc

156698

I

Wolno drukować: pod warunkiem złożenia w Komitecie
Cenzury, po wydrukowaniu prawem przepisanej liczby
exemplarzy.

w Warszawie dnia 11 (23) Lipca 1862 r.

Starszy Cenzor, T. Hertz.

Dot

Ob. R. Doświadczeni

Bielsko, ul. Grunwaldzka.

20.3.62

(25)

Błędy dostrzeżone po wydrukowaniu dzieła.

Stron- nica	miejsce lub §.	Ustęp i wiersz	po jakim wy- razie	jest	być powinno
V	Do	wiersz 4	krajach	—	przecinek
V	Czytel- nika	wiersz 6-7	für die	Preussischen	Preussischen
V		wiersz 7	Preussischen	Staatten	Staaten
VI	"	wiersz 8	porównawczego	législation	législation
VI	"	wiersz 8	législation	comparéc	comparée
IX	Sp.Og. II. 5.	wiersz 18	z 14 Kwietnia	1854	1856
IX	wUwa- dze	wiersz 3	z d.	8 Marca	9 Marca
IX		wiersz 7	nowe	—	przecinek
XII	Tyt. 20	wiersz 11	ukrywanie	\$ 337	\$ 237
20	\$ 14	wiersz 4	kara więzienia	—	przecinek
20	14	wiersz 4	niestanowi	—	przecinek
25	32	Ust. 3 w 1	okolicznościami	—	przecinek
32	51	wiersz 3	może	przeto	przez to
34	58	wiersz 4	popęlni	—	przecinek
35	62	wiersz 2	czyn	—	przecinek
37	69	wiersz 3 i 4	lub ich	sprzymierzonom	sprzymierzonym
38	70	wiersz 5	granicach	—	przecinek
38	71	wiersz 3	wiadomości	—	przecinek
38	71	wiersz 4	w tajemnicy	przecinek	niepotrzebny
39	73	Ust. 2 w 1	na śmierć	—	przecinek
40	74	Ust. 3 w 1	okoliczności	—	przecinek
41	78	wiersz 10	do lat 10-ciu	—	średnik
41	79	wiersz 1	rysunkiem	—	przecinek
41	79	wiersz 2	przedstawieniem	—	przecinek
42	80	wiersz 1	rysunkiem	—	przecinek
42	80	wiersz 2	obrazowem	przecinek	niepotrzebny
42	80	wiersz 2	przedstawieniem	—	przecinek
42	82	wiersz 2	rozpędzie	—	przecinek
44	87	wiersz 1	uznaje	—	przecinek
44	89	wiersz 3	Administracyjnych	—	przecinek
44	89	wiersz 4	powołanych	—	przecinek
45	91	wiersz 1 i 2	zgromadza	połączonemi	i połączonemi
45	91	wiersz 2 i 3	spełnia	—	przecinek
46	93	wiersz 2	zakończyć	—	przecinek
46	93	Ust. 2 w 4	są zakazane	—	przecinek
46	95	Ust. 2 w 3	a w wypadkach	mniejszych	mniejszej
46	95	Ust. 2 w 3	mniejszej	winy	winy
47	96	Ust. 3 w 2	buntownicy	uwięzionym	uwięzionymi
47	97	wiersz 1	kto	niupowazniony	nieupowazniony
47	98	wiersz 1	\$	97	98
48	99	wiersz 1	w związku	—	przecinek
49	102	wiersz 3	korporacje	—	przecinek
50	105	wiersz 4 i 5	przyjmuje	—	przecinek
51	105	wiersz 6	karą	pieniężne	pieniężną
53	117	wiersz 1	ani pracy	—	przecinek
54	119	ad 1 w 1	trunkom	pruźniactwu	próżniactwu
54	120	Ust. 3 w 2	rozporządzić	—	przecinek
54	120	Ust. 3 w 3	albo miejscową	przecinek	niepotrzebny

Strona	para- graf	Ustęp i wiersz	po jakim wy- razie	jest	być powinno
54	120	Ust. 3 w 3	władzę	—	przecinek
55	122	wiersz 1	falszywą albo	falszowaną	sfalszowaną
55	123	wiersz 3	wydaje lub	wydawać	wydać
57	128	Ust. 2 w 2	i w takim	charakterze	charakterze
57	129	wiersz 2 i 3	składa	więziem	więzieniem
58	131	wiersz 3	działa	kropka	przecinek
58	132	Ust. 2 w 1	jeżeli sprawca	—	przecinek
61	141	wiersz 1	i dziećmi	—	przecinek
61	141	wiersz 2	do lat 5-iu	—	przecinek
62	143	wiersz 2	meżczyznami	—	przecinek
65	151	Ust. 2 w 1	wyrzec	przecinek	niepotrzebny
65	151	Ust. 2 w 2	wystawionych	—	przecinek
65	151	Ust. 2 w 2	sprzedany	przecinek	niepotrzebny
65	151	Ust. 2 w 3	obrazków	—	przecinek
65	152	Ust. 2 w 1	spełnioną	—	przecinek
69	164	wiersz 3	miesiący	ukaranym	ukaranem
74	189	wiersz 1	pokrzywdzenia	—	przecinek
74	189	wiersz 5	zadania	przecinek	niepotrzebny
74	192	wiersz 3	publicznemu	urzędnikowi	urzędnikowi
76	196	wiersz 1	§ 196	—	(*)
76	na dole stronnicy być powinno (*) Prawo z d. 14				Kwietnia 1856 r.
78	203	wiersz 5	niemoże	—	przecinek
79	204	wiersz 2	uprowadza	—	przecinek
79	204	wiersz 2	postawić	przecinek	niepotrzebny
79	204	wiersz 5	człowieka	powinien	i powinien
79	209	wiersz 2	zaślubił	—	przecinek
80	211	wiersz 3	przyaresztowania	—	przecinek
82	217	Ust. 2 w 1 i 2	zebrane	—	przecinek
86	223	Ust. 1 w 1	Gdy	sprawa	sprawa
86	223	Ust. 1 w 3	które do	wejścia	dostania się wew-
86	223	Ust. 1 w 3	na przeszkodzie	—	przecinek (należ
86	223	Ust. 1 w 4	nieistniejące	przejścia	wyraz niepotrzebny
86	223	Ust. 1 w 4	albo	ogrodzone miejsce	zamknięte wejście
86	223	Ust. 1 w 5	otwiera	—	przecinek
86	223	Ust. 1 w 5	otwor	—	przecinek
89	223 bis	wiersz 1	§	223	233 (*)
89	233	Ust. 2 w 1 i 2	członka	—	przecinek
89	na dole stronnicy być powinno (*) Prawo z d. 14				Kwietnia 1856 r.
93	243	Ust. 3 w 1	przeznaczoną	metalową	metalową
93	243	Ust. 5 w 2	jaką kwotę	przecinek	niepotrzebny
95	246	Ust. 1 w 1	karatorowie	—	przecinek
95	246	Ust. 2 w 1	spedytorowie	—	przecinek
97	252	wiersz 3	iż czynności	—	przecinek
97	252	wiersz 4	znaczenie	—	przecinek
98	254	wiersz 9	falszywego lub	z fałszowanego	sfalszowanego
100	259	Ust. 4 w 1	4-o	Gpy	Gdy
102	261	Ust. 2 w 2	choćiaż	przecinek	niepotrzebny
103	265	wiersz 2 i 3	przedmiotów bez	upoważnienie	upoważnienia
104	270	wiersz 3	czy te	przecinek	niepotrzebny
105	272	wiersz 4 i 5	części uchyla	—	przecinek
105	273	wiersz 1	prawa	—	przecinek

Stron- nica	para- graf	Ustęp i wiersz	po jakim wy- razie	jest	być powinno
106	277	wiersz 6	kogo innego	należy	należą
107	282	wiersz 5 i 6	wystawiane	—	przecinek
107	282	wiersz 6	użytku	—	przecinek
110	294	wiersz 3 i 4	postawienie	położenia	położenie
110	294	Ust. 2 w 2	nastąpiło	—	przecinek
110	294	Ust. 2 w 3	20-tu	—	przecinek
110	295	wiersz 3	wystawia	—	przecinek
111	295	Ust. 2 w 5	niebezpieczeństwo	wystawiają	wystawiają
112	300	wiersz 3	kolei żelaznej	przecinek	niepotrzebny
114	302	Ust. 3 w 3	utracił	więzieniem	więzienie
114	303	wiersz 2	wynikła	więzieniem	więzienie
114	304	wiersz 1	utracił	—	przecinek
115	307	wiersz 2	zakaz	wprowadzania	wprowadzenia
115	307	wiersz 3	ustrzeżenia	prowadzenia	wprowadzenia
115	308	wiersz 2	przedmiotów	przecinek	niepotrzebny
115	308	wiersz 3	wojny	—	przecinek
116	309	wiersz 3	czynności	—	przecinek
117	311	wiersz 4	zaniechania	—	przecinek
117	312	Ust. 2 w 1	ulegnie	—	przecinek
120	321	wiersz 6 i 7	dopuszcza się	której	który
120	321	Ust. 2 w 1 i 2	udowodnione będą	więzieniem	więzienie
120	322	wiersz 2 i 3	powierzonym	—	przecinek
121	323	wiersz 3 i 4	obowiązkiem	—	przecinek
121	323	wiersz 6	przystęp	—	przecinek
121	323	Ust. 2 w 1	—	Taką	Na taką
121	324	wiersz 3	powierzone	—	przecinek
122	327	wiersz 2 i 3	pobierać ma	—	przecinek
125	335	Ust. 3 w 2	oznaczone	—	przecinek
125	338	Ust. 2 w 1	wykroczenie	będzie	nie będzie
125	338	Ust. 2 w 1 i 2	tego	—	przecinek
126	339	od góry w 1 i 2	poszukiwanie	ednak	jednak
126	340	Ust. 2 w 3	przeciw	zakazowi	zakazowi
132	345	Ust. 7 w 1	kto	broni	broń
132	345	Ust. 12 w 1	budowniczy	—	przecinek
132	345	Ust. 12 w 4	pozwolenia	—	przecinek
132	245	Ust. 12 w 4	albo	samowolnie	samowolnie
137	349	Ust. 2 w 5	wyrzyna	—	przecinek
141	Art. 2	wiersz 4	20-ty	przecinek	niepotrzebny
142	Art. 2	Ust. 2 w 4	wykroczeniach i	przeciwno	przeciwno
147	na dole przy odsyłaczu dodać: i			14 Kwietnia 1856 r.	
150	Art. 2	Ust. 2 w 1	jako	wspólnicy	sprawy, wspólnicy
167	Art. 2	wiersz 7	pretensye	o których	o których

Własność przekładu tłumacz zastrzega.

DO CZYTELNIKA.

Szczególny ruch objawił się w tych czasach w prawodawstwie Karnem. W ostatnich latach kilkunastu, powstała znaczna liczba nowych Kodexów Karnych w różnych Krajach a szczególnie w Niemieckich, między temi, na bliższą zasługuje uwagę nowy Kodex Karny dla Państw Pruskich (Straf gesetzbuch für die Preussischen Staaten) z r. 1851, a którego nowa edycja z r. 1859 obejmuje następnie w prawie tem poczynione zmiany.

Owoc długoletniej pracy i doświadczenia, Kodex Karny Pruski, dopiero co wspomniany, ma powszechnie uznane zalety, bo nietylko że stoi na wysokości nauki, jaką Państwo Pruskie, bogate w uczonych różnego rodzaju, słusznie może się szczycić, ale obok poglądu odpowiedniego pojęciom naszego wieku na potrzeby społeczne swojego kraju, odznacza się nadewszystko jasną, czystą i jędrną redakcją, co nieocenioną w praktycznem zastosowaniu nadaje mu wartość. Uderzającą jest zwięzłość, z jaką prawodawca Pruski usiłował skreślić swoje przepisy, bo kiedy Kodex kar głównych i poprawczych, obecnie w Kró-

łestwie Polskiem obowiązujący, obejmuje w sobie Artykułów 1221, Kodex Karny Pruski zamyka się w §§ 349.

Znajomość prawodawstw obcych, pod względem różnic lub zgodności szczegółowych przepisów i ich ducha, stawszy się od niedawnego czasu przedmiotem osobnej nauki, pod nazwiskiem prawodawstwa porównawczego (*l'égislation comparée*) może być udziałem niewielu uczonych. Wszakże znajomość mniej więcej gruntowna prawodawstwa Karnego Pruskiego, a przynajmniej ogółowa, jest nieodzownie potrzebną dla każdego urzędnika Sądowego naszego Kraju.

Kodex Kar głównych i poprawczych, dotychczas obowiązujący, wskazuje przypadki, (Art. 181) w jakich poddany Królestwa sądzony być powinien podług praw kraju tego, w którym popełnił przestępstwo. Ponieważ przypadki podobne, najczęściej odnosić się mogą do kraju Pruskiego, z powodu najdłuższej z tem Państwem granicy i najliczniejszych z nim stosunków, prawo Pruskie przeto najczęściej znaleźć tu może zastosowanie.

Że zaś język niemiecki w kraju naszym nie jest dość upowszechniony i z tego powodu oryginał Kodexu Pruskiego dla wielu jest niedostępny, a istniejący urzędowy przekład tego Kodexu, śmiem twierdzić, tak jest niedokładny, a zarazem tyle ma błędów pod względem języka Polskiego, że przez polaka niekiedy nawet zrozumianym, dla tego z pożytkiem użytym być

nie może, a w zastosowaniu mógł by raczej okazać się szkodliwym.

Żeby tę trudność i wynikającą ztąd praktyczną niedogodność choć w części usunąć, starałem się ile można wiernie i dokładnie przetłumaczyć go na język polski.

Mniemam, iż przekładem, który niniejszem ogłaszam, czynię zarazem przysługę i tym współrodakom moim, którzy zostając pod berłem Pruskiem, nieposiadają dostatecznie języka Niemieckiego, a tem samem nie są w stanie zrozumieć istotnego znaczenia przepisów prawa, które ich obowiązują, a z przekładu, o którym wspomniałem, częstokroć mylnie tylko o niem mogliby powziąć wyobrażenie.

Do ogłoszenia drukiem niniejszego mojego przekładu w tym czasie, spowodowała mię jeszcze następująca okoliczność:

Kodex kar głównych i poprawczych, obecnie w Królestwie Polskiem obowiązujący, z woli Najjaśniejszego Cesarza i Króla ma ulegć zmianom, postępowi nauki i potrzebom Kraju naszego odpowiednim.

Projekt mający być owocem zarządzonych zmian Kodexu Karnego, zanim podany będzie pod sankcya Monarchy, dla wywołania nad nim swobodnej wpi-smach publicznych dyskusyi, zapewne będzie dru-

kiem ogłoszony, jak tego niedawno mieliśmy przykład co do innych projektów do praw, które już Najwyższą sankcją otrzymały.

W takim razie za pożyteczny materiał do porównania i niejako za criterium spodziewanego projektu, jak miemam, posłużyć może, upowszechnienie w języku ojczystym jednego z najnowszych i najlepszych praw karnych europejskich.

W każdym razie szczupłą tę pracę moją składam na ołtarzu ofiarnym dobra publicznego.

SPIS PRZEDMIOTOW OGÓLNY.

- I. **Kodex Karny.** str. 15
 - II. **Ustawa (przechodnia), wprowadzająca Kodex Karny, i Ustawy takową uzupełniające, lub zmieniające:**
 - 1. Ustawa (przechodnia) z d. 14 Kwietnia r. 1851 wprowadzająca Kodex Karny . . . — 141
 - 2. Ustawa z d. 22 Maja 1852 r. uzupełniająca Ustawę przechodnią do Kodexu Karnego. — 152
 - 3. Ustawa z d. 4 Maja 1853 r. dotycząca postępowania w przedmiocie kradzieży prostej i prostego ukrywania, w ponowionem powtarzaniu, w jurysdykcji Sądu Appellacyjnego Reńskiego i Kolonii — 155
 - 4. Ustawa z d. 6 Marca 1854 r. dotycząca właściwości sądu do śledzenia i wyrokowania politycznych i za pośrednictwem prassy dokonanych występków — 156
 - 5. Ustawa z d. 14 Kwietnia 1854 r. dotycząca zmian i uzupełnień niektórych przepisów Ustawy przechodniej do Kodexu Karnego. — 157
 - III. **Ustawy związkowe i uzupełniające Kodex Karny:**
 - 1. Przepisy Karne z Ustawy o postępowaniu Konkursowem z d. 8 Maja 1855 r. — 163
 - 2. Ustawa z d. 26 Marca 1856 r. w przedmiocie karania nieupoważnionego wydobywania albo przywłaszczania minerałów. — 165
 - 3. Ustawa z d. 2 Marca 1857 r. w przedmiocie niedozwolonego kredytowania małoletnim — 166
 - Uwaga.* Ustawy, zmieniające niektóre artykuły Kodexu Karnego, a mianowicie:
 - z d. 8 Marca 1853 r.
 - z d. 14 Kwietnia 1856 r.
 - z d. 30 Maja 1859 r.opuszczają się dla tego, że w ośnovie Kodexu w miejsce uchylonych artykułów, nowe powołanemi Ustawami przepisane, zamieszczonemi zostały.
-

SPIS SZCZEGÓŁOWY PRZEDMIOTÓW

KODEXEM KARNYM OBJĘTYCH.

Postanowienia Wstępne § 1—6.

CZĘŚĆ I.

O karach na zbrodnie i występki w Ogólności.

- Tytuł 1. o karach § 7 — 30.
Tytuł 2. o usiłowaniu § 31 — 33.
Tytuł 3. o współnictwie w zbrodniach albo występkach § 34 — 39.
Tytuł 4. o powodach od kary uwalniających, albo takową łagodzących § 40 — 54.
Tytuł 5. o zbiegu zbrodni lub występków i o ich powtarzaniu § 55 — 60.

CZĘŚĆ II.

O szczególnych zbrodniach i występkach i o ich karaniu.

- Tytuł 1. zbrodnia stanu i zdrada kraju § 61 — 73.
Tytuł 2. Obraza Majestatu i Członków Królewskiego domu § 74 — 77.
Tytuł 3. Czyny przeciw Państwom sprzyjażnionym § 78 — 81.
Tytuł 4. Zbrodnie i występki ściągające się do wykonywania praw obywatelskich kraju § 82 — 86.
Tytuł 5. Opór przeciwko władzy Państwa § 87 — 96.
Tytuł 6. Występki przeciwko porządkowi publicznemu § 97 — 120.
Tytuł 7. Zbrodnie i występki fałszowania monet § 121—124.
Tytuł 8. Krzywoprzysięstwo § 125 — 132.
Tytuł 9. Potwarz § 133 — 134.
Tytuł 10. Występki Religii dotyczące § 135 — 137.

- Tytuł 11. Zbrodnie dotyczące stanu osób § 138.
 Tytuł 12. Zbrodnie i występki przeciw obyczajności § 139-151.
 Tytuł 13. Obrażenia honoru § 152 — 163.
 Tytuł 14. Pojedynek § 164 — 174.
 Tytuł 15. Zbrodnie i występki przeciwko życiu § 175 — 186.
 Tytuł 16. Obrażenie ciała § 187 — 203.
 Tytuł 17. Zbrodnie i występki przeciwko wolności osobistej § 204 — 214.
 Tytuł 18. Kradzież i przeniewierzenie § 215 — 229.
 Tytuł 19. Rabunek i zdzierstwo § 230 — 236.
 Tytuł 20. Ukrywanie § 237 — 240.
 Tytuł 21. Oszustwo § 241 — 245.
 Tytuł 22. Nadużycie zaufania § 246.
 Tytuł 23. Falszowanie dokumentów § 247 — 258.
 Tytuł 24. Bankructwo § 259 — 262.
 Tytuł 25. Karogodne zyski § 263 — 280.
 Tytuł 26. Uszkodzenie cudzej własności § 281 — 284.
 Tytuł 27. Ogółowi zagrażające zbrodnie i występki § 285 — 308.
 Tytuł 28. Zbrodnie i występki w urzędowaniu § 309 — 331.

CZEŚĆ III.

O wykroczeniach.

- Tytuł 1. O karaniu wykroczeń w ogólności § 332 — 339.
 Tytuł 2. Wykroczenia ze względu na bezpieczeństwo Państwa i publiczny porządek § 340 — 342.
 Tytuł 3. Wykroczenia ze względu na bezpieczeństwo osób, honoru i wolności § 343 — 346.
 Tytuł 4. Wykroczenia ze względu na majątek § 347 — 349.
-

KODEX KARNY.

KODEX KARNY

DLA

PAŃSTW PRUSKICH.

Postanowienia Wstępne.

§ 1. Czyn zagrożony przez prawo karą śmierci, więzienia ciężkiego, albo zamknięciem dłużej jak lat pięć, jest zbrodnią.

Czyn zagrożony przez prawo zamknięciem do lat pięciu, więzieniem dłuższem nad sześć tygodni, albo karą pieniężną 50 talarów przenoszącą, jest występkiem.

Czyn zagrożony przez prawo więzieniem do sześciu tygodni, albo karą pieniężną do 50 talarów, jest wykroczeniem.

§ 2. Zbrodnia, występki, ani wykroczenie niemoże być dotknięte karą, która przed popełnieniem czynu, nie była prawem oznaczoną.

§ 3. Prawo karne Pruskie stosuje się do wszystkich zbrodni, występków i wykroczeń, popełnionych w Prusach, chociażby przestępcą był cudzoziemiec.

§ 4. Zbrodnie, występk i wykroczenia, popełnione za granicą Państwa, w Prusach w ogólności, ani poszukiwanemi, ani karanemi nie będą.

Jednakże w Prusach według praw karnych Pruskich, może być śledzonym i karanym:

1. Cudzoziemiec, który za granicą przeciwko Prusom popełnił czyn, niniejszym Kodexem Karnym za zbrodnię stanu, za obrazę Majestatu, lub za zbrodnię fałszowania monet uznany.
2. Prusak, który za granicą przeciwko Prusom popełnił zbrodnię stanu, zdradę Państwa, obrazę Majestatu, lub fałszowanie monety.
3. Prusak, który za granicą popełnił czyn, prawami Pruskiemi, jako zbrodnia lub występki karany i również prawami miejsca gdzie popełnionym został, karą zagrożony. Poszukiwanie i ukaranie nie ma miejsca w takim razie, jeżeli Sądy zagraniczne względem czynu tego prawomocnie wyrzekły i kara wyrzeczona wykonaną lub przez ulaskawienie darowaną została.

Wykroczenia za granicą popełnione, wtenczas tylko w Prusach karanemi będą, jeżeli to szczególnymi prawami, albo między narodowymi umowami, jest zastrzeżone.

§ 5. Do wojskowych Pruskich o tyle stosuje się niniejsze prawo karne, o ile prawa wojskowe inaczej nie stanowią.

§ 6. Prawo poszkodowanego do wynagrodzenia szkody, nie jest zawisłem od ukarania.

C Z Ę Ś Ć I.

O karach na zbrodnie i występki w ogólności.

T Y T U Ł I.

O KARACH.

§ 7. Kara śmierci, wykonaną być ma przez ścięcie.

Z karą śmierci, wyrzeczoną zarazem będzie utrata czci obywatelskiej, gdy to w szczególnych wypadkach wyraźnie prawo stanowi, albo gdy udowodnionem zostało, że śmiercią zagrożona zbrodnia ze szczególnie obciążającymi okolicznościami popełnioną została.

§ 8. Kara śmierci wykonaną będzie w miejscu zamkniętem, mianowicie, albo na placu wewnątrz murów więzienia, albo na innym placu zamkniętym.

Przy traceniu powinni być obecni najmniej dwaj Członkowie Sądu I-ej Instancyi, Urzędnik biura Prokuratora, Pisarz Sądowy i wyższy Urzędnik więzienny. O traceniu udzieloną być winna wiadomość Władzy Gminnej miejsca, w którem tracenie ma nastąpić, a ta dwunastu przedstawicieli Gminy lub innych go-

dnym Członków Gminy delegować powinna, aby przy traceniu obecnymi byli.

Oprócz tego duchownemu wyznania skazanego, przystęp jest dozwolony.

Także obrońca skazanego, a ze szczególnych powodów i inne osoby mają przystęp wolny.

Wykonywanie wyroku na śmierć skazującego, głoszonym będzie dzwonieniem w dzwon, aż do końca tracenienia trwać mającém.

§ 9. Zwłoki straconego krewnym jego na ich żądanie dla pochowania skromnego bez wszelkich okazałości, wydanemi być mają.

§ 10. Kara więzienia ciężkiego jest albo dożywotnia albo czasowa.

Kara więzienia ciężkiego czasowa, jest najmniej lat 2, a najwięcej lat 20.

§ 11. Skazani na karę więzienia ciężkiego, osadzeni będą w zakładzie karnym i zatrudniani pracą tamże zaprowadzoną.

Skazani na karę więzienia ciężkiego, w czasie trwania kary, niemogą zarządzać majątkiem własnym i przez Akt między żyjącymi takowym rozporządzać; zostawiać będą pod opieką według form dla nieletnich przepisanych, również przez czas trwania kary nie może im być żadna część ich majątku, ani ich dochodów udzielana.

Skazanie na karę więzienia ciężkiego pociąga za sobą z samego prawa utratę czci obywatelskiej.

§ 12. Utrata czci obywatelskiej obejmuje:

1. Utratę prawa noszenia Pruskiej narodowej kokardy.
2. Niezdolność piastowania i otrzymania publicznych urzędów, godności, tytułów, orderów, znaków honorowych, a zarazem utratę szlachectwa.
3. Niezdolność bycia przysięgłym, głosowania w publicznych zebraniach, wybierania lub bycia wybranym, albo wykonywania innych politycznych praw, z wyborów publicznych wynikających.
4. Niezdolność w przymocie świadka lub biegłego pod przysięgą być słuchanym, jak równie przy spisywaniu Aktów urzędowych, za świadka być użytym.
5. Niezdolność bycia opiekunem, współopiekunem, kuratorem, doradcą Sądowym, albo członkiem Rady familijnej, wyjąwszy, jeżeli idzie o własne dzieci, i jeżeli Władza nadopiekuńcza, albo Rada familijna na to przyzwolenie udzieli.
6. Utratę prawa noszenia broni i niezdolność wstąpienia do służby wojskowej.

Utrata czci obywatelskiej zaczyna się z dniem prawomocności wyroku.

Jeżeli według istniejących szczególnych przepisów, w skutek występku i karogodnych czynów, ma miejsce utrata jeszcze innych, jak wyżej wymienione praw, mianowicie prawa bycia członkiem zgromadzenia kupeckiego i innych korporacyi, przepisy te obok niniejszych w swej mocy pozostają.

§ 13. Karę zamknięcia stanowi odjęcie wolności z dozorem nad zatrudnieniem i sposobem życia zatrzymanego; wykonywaną będzie w fortcach, albo innych na to szczególnie przeznaczonych miejscach.

Kara zamknięcia nie może być nad lat 20 wyrokowaną.

§ 14. Skazani na karę więzienia będą zamknięci w Instytucie więziennym i mogą tamże być zatrudniani w sposób ich zdolności i stosunkom odpowiadający. Kara więzienia o ile prawo inaczej niestanowi lat 5 najwyżej trwać może.

§ 15. W karach pozbawienia wolności na dnie, tygodnie i miesiące wyrzeczonych, dzień za godzin 24, tydzień za dni 7, a miesiąc za dni 30 liczonym będzie.

Trwanie kary pozbawienia wolności, nie może być krótszem jak dzień jeden.

§ 16. Jeżeli przy wyrzeczeniu kary, wolności pozbawiającej, przepisany rodzaj kary zamieniony być powinien, wówczas jednoroczne zamknięcie (areszt) za ośm miesięcy więzienia, a rok więzienia, za ośm miesięcy więzienia ciężkiego, uważanym będzie.

§ 17. Kary pieniężne niżej talara jednego, wyrzekane być nie mogą.

Kara pieniężna, która z powodu niezamożności skazanego, nie może być ściągnięta, zamienioną być powinna na karę więzienia.

Trwanie tej kary tak przez Sędziego oznaczonem być powinno, iżby 1 talar do 3 talarów za

jeden dzień kary więzienia był uważanym; trwanie kary więzienia nie może być krótszem jak dzień jeden, a dłuższem jak lat 4.

Jeżeli kara pieniężna obok kary więzienia ciężkiego jest postanowioną, w takim razie kara pieniężna nie na więzienie, ale na więzienie ciężkie zamienioną być powinna, jednakże ze skróceniem (§ 16).

§ 18. Jeżeli prawo pozostawia wybór wyrzeczenia kary pieniężnej, lub kary pozbawienia wolności, to w wypadkach mniejszej wagi, karę pieniężną wyrzec należy.

W przypadku niezamóżności podstawiona będzie kara pozbawienia wolności, według zasad o zamianie kar (§ 17).

§ 19. Kara konfiskaty może być wyrzeczoną tylko na szczególne przedmioty.

Przedmioty które z zbrodni lub występków pochodzą, albo które do wykonania takowych używane lub też przeznaczone były, o ile należą do sprawców lub współników, ulegają konfiskacie.

Jeżeli osnowa pisma, rysunek, lub wyobrażenie stanowi istotę czynu karygodnego, przy wyrokowaniu, zniszczenie wszystkich exemplarzy i do celu tego przeznaczonych blach lub form, wyrzeczonem będzie.

Jeżeli pismo, rysunek lub wyobrażenie w głównej osnowie swojej jest dozwolone, zniszczenie tylko prawu przeciwnych miejsc i tej części blach i form, na której się te miejsca znajdują, wyrzeczonem być winno.

§ 20. Na pozostałości spadkowej obwinionego kary pieniężne wtenczas tylko wykonywane być mogą, jeżeli ten za życia był prawomocnie skazany.

Konfiskata szczególnych przedmiotów, może być nawet po śmierci obwinionego ważnie wyrzeczoną, chociażby on jeszcze za życia osądzonym nie był.

§ 21. Zakaz czasowego wykonywania praw obywatelskich honorowych, skutkuje niezdolność wykonywania przez czas w Wyroku oznaczony, praw w § 12 wymienionych.

Czas ten najkrótszym będzie rok jeden, a najdłuższym lat dziesięć.

Skutki zakazu wykonywania praw honorowych obywatelskich, zaczynają się z prawomocnością Wyroku, którym jest wyrzeczony. Bieg tej kary jednakże zaczyna się z dniem, w którym kara pozbawienia wolności wycierpianą będzie.

§ 22. Zakaz wykonywania czasowo praw obywatelskich honorowych, skutkiem samego prawa, pociąga za sobą utratę wszystkich wcześniejszych praw osądzonego, z publicznych wyborów nabytych, jak równie utratę Urzędów publicznych, godności, tytułów, orderów, znaków honorowych, jak niemniej i utratę szlachectwa.

Wydalenie ze służby wojskowej ma miejsce, o ile to prawa wojskowe stanowią.

§ 23. Dymissyonowani Urzędnicy Państwa i Urzędnicy Gmin, skutkiem utraty czci obywatelskiej i czasowego zakazu wykonywania obywatelskich praw ho-

norowych, samem prawem pobieraną z Kass rządowych lub Gminnych pensją i łaskawą płacę utracają.

§ 24. Jeżeli Prusak za granicą był karany za zbrodnię lub występki, według praw Pruskich utratę obywatelskiej czci, albo zakaz czasowy wykonywania obywatelskich praw honorowych za sobą pociągający, nowe postępowanie karne przeciwko niemu przed Sądami Pruskimi rozwiniętem być może, i stosownie do praw Pruskich, albo utrata czci obywatelskiej, albo zakaz czasowy wykonywania praw obywatelskich honorowych, wyrzeczonym przeciwko niemu być powinien.

§ 25. Niezdolność czasowa pełnienia urzędów publicznych, wyrzekaną być powinna od roku jednego do lat pięciu. Skazanie takie pociąga za sobą samem prawem utratę urzędu zajmowanego. Skutek ten następuje z prawomocnością Wyroku. Jeżeli jednocześnie kara pozbawienia wolności wyrzeczoną była, czas trwania niezdolności liczoną będzie od dnia ukończenia kary, pozbawiającej wolności.

§ 26. Oddanie pod dozór policyjny wyrzekanem będzie na czas od roku jednego do lat dziesięciu.

Skutki oddania pod dozór policyjny zaczynają się od prawomocności Wyroku, z mocy którego takowy wypływa. Czas trwania dozoru policyjnego liczy się dopiero od dnia, w którym kara pozbawienia wolności ukończoną została.

§ 27. Oddanie pod dozór policyjny pociąga skutki następujące:

1. Skazanemu może być przez Władzę policyjną wzbroniony pobyt w szczególnie oznaczonych miejscach.
2. Rewizye domowe nie podlegają żadnemu ograniczeniu ze względu na czas, w którym przedsiębrane być mogą.

§ 28. Przeciwno tym którzy za kradzież, rabunek, albo za ukrywanie, sążeni i pod dozór policyjny oddani zostali, może miejscowa Władza policyjna dozór ten tak rozciągnąć, iżby tym wydalać się w nocy z miejsca zamieszkania, a nawet z własnego mieszkania, bez pozwolenia nie było wolno.

Za noc od dnia 1 Października do 30 Marca, uważa się czas od godziny 6 wieczornej do godziny 6 rannej, a od dnia 1 Kwietnia do 30 Września, od godziny 9 wieczornej do 4 rannej.

§ 29. Jeżeli ten, na którego oddanie pod dozór policyjny wyrzeczone być by powinno, jest cudzoziemcem, w miejsce skazania na oddanie pod dozór policyjny, wydalenie go z kraju, wyrzec należy.

§ 30. Wszystkie Wyroki na karę śmierci, na karę więzienia ciężkiego, lub na karę zamknięcia więcej niż lat 5 skazujące, w wypisie przez Dziennik Urzędowy obwodu, w którym Sąd wyrokujący posiedzenia odbywa, ogłaszanemi będą.

T Y T U Ł II.

O USIŁOWANIU.

§ 31. Usiłowanie jest karogodnem wtenczas tylko, kiedy to stało się jawnem przez czyny stanowiące początek wykonania, a tylko przez okoliczności zewnętrzne, od woli sprawcy nie zawisłe, wykonanie czynu przeszkodzonem było, lub też bez skutku pozostało.

§ 32. Usiłowanie zbrodni tak karanem będzie, jak sama zbrodnia; Sędziemu jednak wolno przy ustanowieniu kary w granicach prawem przepisanych, mieć wzgląd na to, że zbrodnia dokonaną nie została.

Jeżeli zbrodnie prawo karą śmierci albo dożywotniem więzieniem ciężkiem zagraża, w miejsce tej, kara więzienia ciężkiego czasowego, a najmniej na lat 10 z oddaniem pod dozór policyjny wyrzeczoną będzie

Jeżeli za dokonaną zbrodnie, pod okolicznościami z powodu których kara łagodniejsza co do rodzaju, lub stopnia ma miejsce, taż sama także za usiłowanie zastosowaną być powinna.

§ 33. Usiłowanie występku wtenczas tylko karanem będzie, gdy prawo wyraźnie tak postanawia.

W takim razie, kara za usiłowanie wymierzona będzie taka, jak za występki dokonany, według zasad w § 32 oznaczonych.

T Y T U Ł III.

O WSPÓLNICTWIE W ZBRODNIACH ALBO WYSTĘPKACH.

§ 34. Jako współnik zbrodni lub występku, karany będzie:

1. Kto sprawcę podarunkami albo obietnicami, groźbą, nadużyciem powagi, lub siły, rozmyślnem wprowadzeniem, lub daniem pomocy do wprowadzenia w błąd, albo innemi środkami, do spełnienia zbrodni lub występku zachęcił, uwiodł lub skłonił.
2. Kto sprawcy do spełnienia zbrodni albo występku wskazał sposób, równie, kto broń, narzędzia, albo inne środki, które do spełnienia czynu posłużyły, z wiedzą, że do tego służyć mają, dostarczył; albo kto do działań, które spełnienie czynu przygotowały, ułatwiły, albo dokonały, z wiedzą sprawcy pomoc udzielił.

§ 35. (*) Wspólnik zbrodni lub występku albo kary godnego usiłowania zbrodni lub występku, ulegnie tej samej karze, jaką prawo na sprawców stanowi. Jeżeli jest dowiedzionem, że w wypadku § 34 Nr. 2, współnictwo nie było czynnem, w takim razie następujące przepisy zastosowanie mają:

1. W miejsce kary śmierci, albo wyłącznie dożywotniego więzienia ciężkiego, ma miejsce więzienie ciężkie czasowe najmniej lat sześć, z oddaniem pod dozór policyjny.

(*) prawo z 30 Maja 1859 r.

2. We wszystkich innych wypadkach może być kara umiarkowaną aż do połowy najniższej, w stopniu kary pozbawienia wolności lub pieniężnej, jaką prawo za zbrodnię lub występki zagraża.

Jeżeli Sędzia przy umiarkowaniu kary za zbrodnię, więzieniem ciężkiem zagrożoną, karę pozbawienia wolności krótszą jak lat dwa za właściwą uzna, w takim razie nie karę więzienia ciężkiego, ale karę więzienia z czasowem zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

We wszystkich innych wypadkach pozostają w swej mocy przepisy w §§ 10, 15, 17 zawarte, co do najniższego stopnia kary więzienia ciężkiego, innych kar pozbawienia wolności i kary pieniężnej.

§ 36. Kto mowami w miejscach publicznych lub na publicznych zgromadzeniach, pismami, obrazami, lub innemi wyobrażeniami, które są przedawane, rozdawane, lub obnoszone, albo publicznie są wystawiane lub przytwierdzane, pobudza, zachęca, uwodzi, lub skłonić usiłuje do czynu, który stanowi zbrodnią lub występki, uważanym i karanym będzie jako współnik, gdy podniecania następstwem będzie zbrodnia lub występki, lub też karygodne onych usiłowanie.

Jeżeli podniecanie żadnego następstwa nie miało, karane będzie więzieniem do roku jednego, chyba w szczególnych zbrodniach inaczej postanowiono.

§ 37. Kto po spełnieniu zbrodni lub występku, sprawcy takowych, z wiedzą o tem, pomoc daje, aby go od kary zasłonić, lub onemu korzyści ze zbrodni lub występku zapewnić, jako uczestnik ulegnie karze pieniężnej do 200 talarów, albo karze więzienia do roku jednego.

Kara ta niema miejsca, jeżeli pomoc sprawcy dla ochronienia go od kary udzieloną, była przez jego krewnych wstępnych, zstępnych, rodzeństwo, albo przez małżonka.

§ 38. Uczestnik ulegnie takiej karze jak dający pomoc, jeżeli uczestnictwo miało miejsce wskutek zмовы, przed spełnieniem czynu nastąpięcej.

Przepis ten stosowanym być ma wtenczas nawet, gdy dającymi pomoc są krewni sprawcy.

§ 39. Kto o zamierzonej zbrodni stanu, zdradzie kraju, fałszowaniu monet, morderstwie, rabunku, porwaniu człowieka, albo o zbrodni życiu ludzi w powszechności niebezpieczeństwem zagrażającej, w czasie w którym zbrodniom tym jeszcze zapobiedz można, wiarogodne wiadomości otrzyma, a o tem władzę, albo osobę zbrodnią zagrożoną, w czasie właściwym zawiadomić zaniedba, jeżeli zbrodnią, dokonaną lub usiłowaną była, więzieniem do lat pięciu ukaranym być winien.

T Y T U Ł IV.

O POWODACH OD KARY UWALNIAJĄCYCH, LUB TAKOWĄ ŁAGODZĄCYCH.

§ 40. Zbrodnia, ani występек nie istnieje, jeżeli sprawca w czasie spełnienia czynu był szalonym lub obłąkanym, albo też gwałtem, lub groźbą możliwości działania według własnej woli, był pozbawionym.

§ 41. Zbrodnia lub występек nie istnieje, jeżeli czyn jest skutkiem koniecznej obrony. Konieczną obronę stanowi taka obrona, która była potrzebną, aby obecną, prawu przeciwną napaść od siebie lub innych odwrócić.

Za konieczną obronę również uważać należy, kiedy sprawca w skutek utraty przytomności, obawy, lub przełknięcia, granice obrony przekroczy.

§ 42. Jeżeli obwiniony jeszcze roku 16-go życia nie ukończył, i dowiedzionem będzie, iż bez rozeznania działał, od kary uwolnionym być ma, a Wyrok postanowi, czy ma być swej familii oddanym, lub w Instytucie poprawy umieszczonym.

W Instytucie poprawy powinien on być tak długo zatrzymanym, jak Władza Administracyjna, w Instytucie tym przełożona, potrzebnem uzna, nigdy jednak dłużej, jak do ukończenia roku 20-go życia.

§ 43. Jeżeli udowodnionem będzie, że obwiniony, który lat 16-ie życia nieskończył, z rozeznaniem zbro-

dnie lub występki popełnił, następujące przepisy względem niego zastosować należy:

1. Kara śmierci, kara więzienia ciężkiego, utrata czci obywatelskiej i czasowe wzbronienie wykonywania obywatelskich praw honorowych, jak równie oddanie pod dozór policyjny, nie mogą być przeciw niemu wyrzekane, a w miejsce kary więzienia ciężkiego, wyrzeczoną będzie kara więzienia.
2. Jeżeli zbrodnia karą śmierci, albo karą więzienia ciężkiego na całe życie jest zagrożoną, wyrzeczoną będzie kara więzienia od lat trzech, do lat piętnastu.
3. W innych wypadkach Sędzia upoważnionym jest wyrzec karę niższą od najniższej, jaką prawo oznacza; kara nigdy wyższą być nie może, jak połowa najwyższej, prawem oznaczonej.
4. Kara więzienia wykonywaną będzie, albo w zakładzie więziennym, wyłącznie dla młodociannych osób przeznaczonym, albo w zwyczajnym zakładzie więziennym, jednakże w oddzielnem na to miejscu.

§ 44. Jeżeli karogodność czynu zawisłą jest od szczególnych przymiotów sprawcy, albo tego, względem którego czyn jest spełniony, albo od szczególnych okoliczności pod jakimi czyn był dokonany, za zbrodnię lub występki poczytanym nie będzie temu, komu stosunki lub okoliczności te w czasie spełnienia czynu wiadomymi nie były.

Jeżeli takie szczególne, sprawcy niewiadome stosunki lub okoliczności, karogodność popełnionego czynu podwyższają, te obciążające okoliczności liczone mu nie będą.

§ 45. Po upływie czasu do przedawnienia potrzebnego, zbrodnie i występki, ani dochodzonemi, ani karanemi nie będą.

§ 46. Zbrodnie zagrożone karą śmierci, przedawniają się w 30-tu latach; zbrodnie które najwyżej karą odjęcia wolności dłuższą od lat 10-ciu są zagrożone, przedawniają się w lat 20; zbrodnie które łagodniejszą karą odjęcia wolności są zagrożone, przedawniają się w lat 10.

Występki które najwyżej w stopniu karą wyższą jak 3 miesiące więzienia są zagrożone, przedawniają się w pięciu latach, inne zaś występki w 3-ch latach.

Bieg przedawnienia zaczyna się z dniem popełnionej zbrodni lub występku.

§ 47. Jeżeli przedawnienie przerwaniem zostanie, śledztwo jednak do prawomocnego wyroku nie doprowadzi, bieg przedawnienia nowego, zacznie się od ostatniej czynności Sądowej.

Takie jednak przedawnienie nie ma biegu na korzyść tego, który śledztwa przeciw niemu rozwiniętego ucieczką uniknie.

§ 48. Każda skarga i każda czynność Prokuratora, tak jak i każde postanowienie i każda inna czynność Sędziego, która ma za przedmiot rozwinięcie, pro-

wadzenie, albo ukończenie śledztwa, lub też zatrzymanie obwinionego, przerywa przedawnienie.

§ 49. Prawomocnie wyrzeczone kary nie ulegają przedawnieniu.

§ 50. Zbrodnia lub występki, który jedynie na żądanie osoby prywatnej karanym być może, wolny jest od kary, jeżeli osoba do żądania kary prawem upoważniona, w ciągu trzech miesięcy żądania tego nie wniesie.

Bieg czasu tego zaczyna się odtąd, gdy mający prawo skarżenia, o zbrodni lub występkach przeciwko niemu popełnionym i o osobie sprawcy wiadomość poweźmie.

§ 51. Jeżeli za zbrodnię lub występki więcej osobom służy prawo, iż tylko na ich żądanie kara nastąpić może, przeto, iż jedna z tych osób w trzech miesięcznym terminie skargi nie wniosła, wszyscy inni nie tracą prawa żądania ukarania.

§ 52. Żądanie ukarania dzielone być nie może. Postępowanie sądowe prowadzone będzie przeciwko wszystkim, udział w zbrodni lub występkach mającym, wtenczas nawet, gdy przeciwko jednemu z nich tylko skarga jest wniesiona.

§ 53. Po rozwinięciu śledztwa sądowego, żądanie ukarania cofnięciem być nie może, jeżeli w szczególnych wypadkach wyraźnie inaczej nie jest postanowione.

§ 54. Obrażony który ma lat 16 skończonych, ma prawo sam wnosić żądanie ukarania.

Jednakże, dopóki obrażony jest nieletnim, niezawisłe od jego upoważnienia, władnym jest także Ojciec lub Opiekun wnosić żądanie ukarania.

T Y T U Ł V.

O ZBIEGU ZBRODNI LUB WYSTĘPKÓW I O ICH POWTARZANIU.

§ 55. Jeżeli jeden i ten sam czyn łączy w sobie znamiona różnych zbrodni lub występków, przepis karą najsurowszą zagrażający zastosowanym będzie:

§ 56 (*) Względem tego kto różnemi oddzielnymi czynami, więcej zbrodni lub występków popełnił, za takowe wszystkie kary razem wyrzec należy.

Jeżeli jednakże kara pozbawienia wolności ma być wyrzeczoną, trwanie jej może być niższem aż do tej wysokości kary, jaka za zbrodnię lub występki najcięższy jest przepisana.

§ 57. Przepis ten (§ 56) ograniczonym jest następującymi rozporządzeniami:

1. Jeżeli skazanie ma nastąpić na więcej kar czasowego pozbawienia wolności razem złączonych, w połączeniu tych kar nigdy czas trwania ich 20-tu lat, a jeżeli występki są przedmiotem kary, lat 10-iu przechodzić nie może.

(*) Prawo z d. 9 Marca 1853 r. (Zbiór Praw str. 78).

2. Jeżeli w połączeniu wyrzeczonymi być mające kary, są różnego rodzaju wrazie skrócenia ich łącznego trwania, (§ 16) kara z tych najcięższa, ma być wyrzeczona.
3. Kara więzienia w takim razie może lat 5, nie może zaś lat 10 przewyższać.

§ 58. Kto przez Sądy Pruskie za zbrodnię lub występki prawomocnie był skazanym, a tę samą zbrodnię lub występki, czy to z okolicznościami obciążającymi, czy bez takowych popełni jest powtarzającym.

O ile prawo żadnej szczególnej kary za powtarzanie nie oznacza, kara za powtarzanie po zagranicę prawem za czyn określone, może być podwyższoną, nigdy jednak więcej, jak o połowę kary najwyższej przez prawo oznaczonej.

Kara więzienia w razie powtarzania, może lat 5 przewyższać.

W zbrodniach które karą czasowego pozbawienia wolności są zagrożone, czas ich trwania, nawet w razie powtarzania, lat 20 przekraczać nie może.

§ 59. Powtarzanie i w takim razie istnieje, gdy czyn wcześniejszy, albo późniejszy, a nawet obadwa były wspólnictwem, lub usiłowaniem w zbrodni albo występku.

§ 60. Podwyższenie kary za powtarzanie nie będzie miało miejsca, jeżeli kara pozbawienia wolności

lub pieniężna, za wcześniej popełnioną zbrodnię, lub występki, przed laty 10-iu odcierpianą lub darowaną była.

C Z Ę Ś Ć II.

O szczególnych zbrodniach i występkach i o ich karaniu.

T Y T U Ł I.

ZBRODNIA STANU I ZDRADA KRAJU.

§ 61. Przedsięwzięcia mające na celu:

1. Króla życia pozbawić, uwięzić, w moc nieprzyjaciela oddać, lub do rządzenia niezdolnym uczynić, albo
2. Następcstwo Tronu, lub konstytucję krajową gwałtownie zmienić, albo
3. Obręb Państwa Pruskiego w całości lub częściami do obcego Państwa wcielić, lub część onego od Państwa oderwać.

jest zbrodnią stanu, i śmiercią karane być winno.

Jeżeli życie, zdrowie, albo wolność Króla, były na niebezpieczeństwo narażone (Nr. 1), zarazem wyrzeczona być ma utrata czci obywatelskiej.

§ 62. Za przedsięwzięcie zbrodnię stanu dokonaną czyniące, uważanym być ma taki czyn przez który zbrodniczy zamiar bezpośrednio w wykonanie wprowadzonym być ma.

§ 63. Jeżeli dwie lub więcej osób umówiło się o spełnienie czynów zbrodni stanu stanowiących, jednakże do rozpoczęcia w § 62 oznaczonych czynności nieprzyszło, ulegną karze od lat pięciu, aż do dożywotniego więzienia ciężkiego.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnionemi będą, kara zamknięcia niższą być nie może jak lat pięć.

Obok zamknięcia wyrzeczona będzie utrata następujących praw obywatelskich honorowych:

1. Zdolności pełnienia lub otrzymywania urzędów publicznych.
2. Zdolności pełnienia obowiązków przysięgłego, w publicznych zebraniach głosowania, wybierania i wybieralności, jak również z publicznych wyborów praw nabytych wykonywania.

§ 64. Takieże karze (§ 63) ulegnie, kto dla przygotowania zbrodni stanu, albo z zagranicznym Rządem w stosunki wejdzie, albo powierzonej mu przez Państwo Władzy nadużyje, ludzi werbuje, lub do użycia broni wprawia.

§ 65. Kto publiczną mową, lub pismem, skłania do przedsięwzięcia czynu, któryby według § 62 jako przedsięwzięcie zbrodni stanu był karogodnym, więzieniem ciężkiem od lat dwóch do dziesięciu, albo gdy okoliczności łagodzące dowiedzione będą, zamknięciem od lat 2-ch do 10-iu ukaranym będzie.

§ 66. Każdy inny czyn przedsięwzięcie zbrodni stanu przygotowujący, karanym będzie więzieniem cięż-

kiem do lat 5-ju, a gdy okoliczności łagodzące udowodnione będą, zamknięciem od roku 1-go do 5-ju.

§ 67. Prusak który z obcym Rządem w stosunek wchodzi, aby go skłonić do wojny przeciw Prusom, staje się winnym zdrady kraju, i karany będzie więzieniem ciężkiem od lat 10-ju do 20-tu.

Jeżeli wojna istotnie wyniknęła, sprawca ulegnie karze śmierci, z utratą czci obywatelskiej.

§ 68. Prusak który podczas wynikłej wojny przeciwko Prusom, w nieprzyjacielskich szeregach przyjmuje służbę i broń przeciw Prusom lub jej sprzymierzonym nosi, jako zdrajca Kraju na śmierć skazany będzie.

Prusak który wcześniej w obcym wojsku służył, jeżeli w czasie wynikłej wojny w tejże służbie pozostaje i broń przeciw Prusom lub ich sprzymierzonym nosi, karany być powinien więzieniem ciężkiem od lat 3 do 10.

Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnione będą, wyrzeczoną będzie kara zamknięcia od lat 3-ich do 10-ju.

§ 69. Prusak który w czasie trwającej przeciw Prusom wojny, siłom nieprzyjacielskim z wiedzą pomoc udziela, albo wojskom Prus lub ich sprzymierzonym z wiedzą szkodę czyni, ulegnie karze więzienia ciężkiego do lat 10-ciu.

Kara śmierci wyrzeczoną będzie jeżeli sprawca:

1. Twierdze, przejścia, miejsca obsadzone, albo inne miejsca obrony jak równie Pruskie lub

- sprzymierzone wojska, lub pojedynczych Oficerów lub żołnierzy, w moc nieprzyjaciół oddaje.
2. Fortyfikacye, okręty wojenne, kassy, arsenały, magazyny, albo inne zapasy broni, ammunicyi lub inne materyały wojenne, w moc nieprzyjaciół oddaje, niszczy, albo uieuzytecznemi czyni.
 3. Nieprzyjacielowi ludzi dostarcza, albo żołnierzy Pruskiej lub sprzymierzonej armii, przejść do nieprzyjaciela namawia.
 4. Plany działań wojennych albo plany twierdz, albo też plany miejsc obronnych, nieprzyjacielowi udziela.
 5. Szpiegiem jest nieprzyjaciela, albo nieprzyjacielskich szpiegów przyjmuje, ukrywa, albo im pomoc udziela.
 6. Albo też w Pruskich lub w sprzymierzonych wojskach powstanie wznieca.

§ 70. Przeciwno cudzoziemcom za czyny §§ 67 i 69 określone według zwyczajów wojennych postąpieniem będzie.

Lecz jeżeli oni czyny te spełnili podczas znajdowania się pod opieką Pruss, i w ich granicach wówczas kary §§ 67 i 69 oznaczone, do nich zastosowane będą.

§ 71. Kto umyślnie:

1. Tajemnice Państwa, plany fortec, albo takie dowody piśmienne, dokumenta albo wiadomości od których zachowania w tajemnicy, względem obcego Rządu, wie że pomyślność Państwa za-

wisła, temuż Rządowi udziela albo publicznie ogłasza.

2. Prawa Państwa w stosunkach z innym Rządem na niebezpieczeństwo wystawia, odnoszące się do takowych doknmenta albo dowody niszczy, fałszuje, lub utaja — albo

3. Powierzony mu interes Państwa z obcym Rządem, na szkodę Prus prowadzi,
karanym będzie więzieniem ciężkiem od lat 5-iu do 20-tu.

§ 72. Za czyny w tytule tym wymienione, skazany na karę więzienia ciężkiego, zarazem skazanym będzie na oddanie pod dozór policyjny.

§ 73. Jeżeli za zbrodnię stanu, albo zdradę Kraju w wypadkach przez §§ 61, 63, 64, 67, 68, 69, 70 i 71 oznaczonych, śledztwo rozwiniętem będzie, na majątek jaki obwiniony posiada i jaki następnie nań przypadł, areszt położonym będzie.

Za zbrodnię stanu lub zdradę Kraju na śmierć albo dożywotnie więzienie ciężkie, prawomocnie skazany, traci prawo rozporządzania majątkiem przez akt między żyjącymi, lub przez akt na wypadek śmierci.

T Y T U Ł II.

OBRAZA MAJESTATU I CZŁONKÓW KRÓLEWSKIEGO DOMU.

§ 74. Kto się stanie winnym gwałtownego czynu przeciwko osobie Króla, śmiercią ukaranym będzie.

W mniej ważnych wypadkach, w miejsce kary śmierci, więzienie ciężkie od lat 10-iu do 20-tu wyrzec należy.

Jeżeli dowiedzionemi będą łagodzące okoliczności kara zamknięcia od lat 10-iu do 20-tu wyrzeczona zostanie.

§ 75. Kto słowem, pismem, drukiem, rysunkiem obrazowym, albo innem przedstawieniem należnemu uszanowaniu Króla ubliża, więzieniem od 2-ch miesięcy do lat 5-iu ukaranym będzie.

Zarazem może być wyrzeczony przeciw niemu czasowy zakaz wykonywania praw honorowych obywatelskich.

§ 76. Dopuszczający się czynu gwałtownego przeciw osobie Królowej, Następcy Tronu, albo innego Członka domu Królewskiego, albo Regenta Państwa Pruskiego, więzieniem ciężkiem od lat 5-iu do lat 20-tu karany będzie.

W mniej ważnych wypadkach więzienie ciężkie do lat 10-iu wyrzec należy.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, zamknięcie od roku do lat 10-iu wyrzeczonym będzie.

§ 77. Kto słownie, pismem, drukiem, rysunkiem obrazowym, albo innem przedstawieniem, Królowę, Następcę Tronu, albo innego Członka Królewskiego domu, lub Regenta Państw Pruskich obrazi, więzieniem od miesiąca do lat trzech ukaranym będzie.

Może zarazem przeciw niemu wyrzeczonym być zakaz czasowy wykonywania praw obywatelskich honorowych.

T Y T U Ł III.

CZYNY PRZECIW PAŃSTWOM SPRZYJAŃNIONYM.

§ 78. Prusak który w kraju lub za granicą, albo cudzoziemiec, który w czasie pobytu swego w Prusach, przeciwko jednemu z Państw Niemieckich, albo przeciw Rządcy tegoż, taki czyn przedsięwzię, który gdyby był przeciwko Królowi lub Państwu Pruskiemu dokonany, za zbrodnię stanu byłby uważany w wypadkach przez § od 61 do 65 oznaczonych, karą więzienia ciężkiego od lat 2-ch do lat 10-ciu, a jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, zamknięciem od roku do lat 10-iu w wypadku zaś § 66 oznaczonym, zamknięciem od miesięcy 6-iu do lat 3-ch karany będzie.

Taż sama kara wyrzeczoną zostanie, jeżeli czyn przeciwko innemu Państwu był wymierzonym, z którym według ogłoszonych układów albo praw, wzajemność jest zaręczona.

§ 79. Kto słownie, pismem, drukiem, rysunkiem obrazowem albo innem przedstawieniem Zwierzchnika, jednego z Niemieckich Państw obrazi, więzieniem od miesiąca do 2-ch lat ukarany będzie.

Taż sama kara wyrzeczoną zostanie za obrazę Zwierzchnika innego Państwa, z którym według ogło-

szonych układów lub praw, wzajemność jest zaręczona.

§ 80. Kto słownie, pismem, drukiem, rysunkiem obrazowem, lub innem przedstawieniem przy Królewskim dworze uwierzytelnionego posła, albo ajenta obrazi, więzieniem od miesiąca do roku jednego ukaranym będzie.

§ 81. W wypadkach §§ 79 i 80 śledztwo rozwinieciem będzie tylko na żądanie zagranicznego Rządu, albo obrażonego Posła.

T Y T U Ł IV.

ZBRODNI I WYSTĘPKI SCIĄGAJĄCE SIĘ DO WYKONYWANIA PRAW OBYWATELSKICH.

§ 82. Kto przedsięwzięcie jedną z dwóch izb gwałtownie rozpedzić do uchwalenia lub zaniechania uchwalenia postanowień zmusić, członków z tychże gwałtownie wydalić, ukaranym będzie więzieniem ciężkiem od lat 10-ciu do 20-tu.

§ 83. Kto członkowi jednej z dwóch izb, gwałtem, lub groźbą spełnienia na nim zbrodni, albo występku, przeszkadza udać się do miejsca posiedzeń; lub głosować, więzieniem ciężkiem do lat 8 karany będzie.

§ 84. Kto w sposób § 83 określony krajowcom przeszkodę czyni albo uczynić usiłuje w wykonaniu ich praw obywatelskich wybierania lub głosowania, więzieniem niekrótszem jak rok jeden ukaranym będzie.

§ 85. Kto upoważnionym będąc do zbierania kar-

tek lub znaków głosowań, umyślnie sprawiedliwą liczbę tychże pomnaża, lub zmniejsza, albo kartkę lub znak fałszuje lub zmienia, albo na kartkę tych którzy pisać nie umieją, w miejsce wskazanego, inne nazwisko pisze, jak również przy wyborach do spisania protokołu powołany, inne jak podane imiona zapisuje, więzieniem od roku jedndgo, do lat trzech ukaranym będzie.

Jeżeli sprawca nie był powołanym do zbierania kartek lub znaków, albo innej czynności przy wyborach, kara więzienia od trzech miesięcy do 2-ch lat wyrzeczoną będzie.

W obudwóch wypadkach zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

§ 86. Kto głos wyborczy kupuje lub sprzedaje; więzieniem od trzech miesięcy do 2-ch lat karanym będzie; może zarazem przeciwko niemu być wyrzeczony *czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych.*

T Y T U Ł. V.

OPÓR PRZECIWKO WŁADZY PAŃSTWA.

§ 87. Kto do nieposłuszeństwa przeciw prawu, postanowieniom, albo przeciw rozporządzeniom Zwierzchności publicznie wzywa, pobudza, albo, kto czyny

które prawo za zbrodnie lub występki uznaje publicznemi usprawiedliwieniami wychwała, ulegnie karze pieniężnej do talarów 200, lub więzienia od tygodni 4-ch do lat 2-ch.

§ 88. Kto osobę stanu wojskowego, czy to do regularnego wojska, czy do landweru należącą, wzywa albo pobudza, iżby rozkazowi starszego nie była posłuszną, kto w szczególności taką osobę do rzędu urlopowanych należącą wzywa lub pobudza aby nie spełniła rozkazu powołującego ją do służby, karanym będzie więzieniem od sześciu tygodni, do lat 2-ch.

Przepis ten zastosowanym zostanie, gdy wzywanie lub pobudzanie ustnie, albo na piśmie, lub też innym jakim środkiem czynione było i czy z takowego skutek nastąpił, lub nie.

§ 89. Kto Urzędnika który do wykonywania praw albo rozkazów, i rozporządzeń Władz Administracyjnych wyroków i rozporządzeń Sądowych, jest powołanym w czasie przedsiębranej czynności urzędowej napada, albo temuż przemocą lub pogrózkami opór stawia, ukaranym będzie więzieniem od dni 14 do 2-ch lat.

Ta sama kara wyrzeczoną być winna, kiedy napisać albo opór miał miejsce przeciwko osobom, które w pomoc Urzędnikowi dodane były, albo przeciwko straży wojskowej, gminnej, straży bezpieczeństwa, lub gwardyi obywatelskiej.

§ 90. Kto Zwierzchność albo Urzędnika przemocą, albo pogroźką przymusza, albo przymusić usiłuje do przedsięwzięcia urzędowej czynności lub jej zaniechania, więzieniem niekrótszem jak trzy miesiące ukaranym będzie.

§ 91. Gdy więcej osób publicznie się zgromadza połączonemi siłami czyny w § 89 — 90 opisane spełnia za rozruch więzieniem niekrótszem jak miesięcy 6 karanymi będą; może także przeciwko nim oddanie pod dozór policyjny być wyrzeczonym.

Ci z współników którzy dopuścili się gwałtowności przeciwko osobom lub rzeczom, karani będą więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu z oddaniem pod dozór policyjny.

§ 92. Jeżeli na publicznych drogach, ulicach, albo placach zgromadzone osoby, przez Urzędnika Sądowego, albo Administracyjno-Policyjnego, albo dowodzącego siłą zbrojną, wezwane będą aby się rozeszły, każdy z tych, który po trzecim wezwaniu się nie oddali, karany będzie więzieniem do miesięcy 3.

Jeżeli w razie zbiegowiska przeciwko Urzędnikom policyjnym, albo sile zbrojnej, połączonemi siłami czynny opór był stawiony, albo gwałt spełniony przeciwko mającym w czynie tym udział, kary za rozruch wyrzeczone będą.

§ 93. Karą pieniężną do 200 talarów, albo więzieniem od tygodni 4-ch do lat 2-ch karany będzie:

1. Kto z zamiarem albo przeciwko zakazowi Zwierzchności, chorągwie, znaki, albo symbole

które są zdolne ducha powstania rozszerzyć, albo pokój publiczny zakłócić w miejscach publicznych, albo w publicznych zebraniach wystawia, sprzedaje albo w jakikolwiek sposób upowszechnia.

2. Kto znaki zewnętrzne połączenia lub zjednoczenia, które, dla utrzymania publicznej spokojności i bezpieczeństwa przez Władzę okręgową są zakazane na miejsca publiczne, lub na publiczne zgromadzenia wnosi.

3. Kto w złośliwym zamiarze publiczne znaki Królewskiej powagi, zdejmuje, niszczy albo uszkodza.

§ 94. Kto rozmyślnie aresztanta z aresztu, albo z pod władzy siły zbrojnej, albo z pod władzy Urzędnika, pod którego dozorem lub przez którego tenże prowadzonym lub strzeżonym jest, uwalnia lub uwolnić usiłuje, więzieniem od 14 dni do lat 3-ch karanym będzie.

§ 95. Kto umyślnie, przyaresztowanemu, którego zatrzymanie, odprowadzenie lub pilnowanie powierzonym mu jest, zbiedz dozwala, albo tegoż uwalnia, lub do uwolnienia pomaga, więzieniem od dni 14 do lat 3-ch karanym będzie.

Jeżeli ucieczka jedynie skutkiem niedbalstwa nastąpiła, więzienie do 6-ciu miesięcy; a w wypadkach mniejszych winny, kara pieniężna do 50 talarów ma miejsce.

§ 96. Jeżeli w zakładzie więziennym, aresztanci się zbuntują i albo gwałtownie się uwolnią, albo

uwolnić się usiłują, albo dozorcóm opór stawia, lub tych do działania, albo do zaniebdania działania, przymuszają lub przymusić usiłują, współnicy w tym buncie, ulegną karze więzienia niemniej jak 6 miesięcy; może także przeciwko nim dozór policyjny być wyrzeczonym.

Ci współnicy którzy gwałt przeciwko osobom lub rzeczom wykonali, karani będą więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu, z oddaniem pod dozór policyjny.

Kara za bunt niezawisłe od kary za zbrodnie lub występki, z powodu których buntownicy uwięzionym są, wyrzeczona, i bezpośrednio po niej wykonaną będzie.

T Y T U Ł VI.

WYSTĘPKI PRZECIWKO PORZĄDKOWI PUBLICZNEMU.

§ 97. Kto niupoważniony zbrojne hufce formuje, albo onym rozkazy wydaje, albo ludzi o których wie, iż się bez prawnego upoważnienia zgromadzili, bronią i potrzebami wojennemi zaopatruje, więzieniem do lat 2-eh karanym będzie.

Kto w takich zbrojnych hufcach udział bierze, ulegnie karze więzienia do roku jednego.

§ 97. Za współnictwo w związku, którego byt, ustawa lub cel przed władzą Państwa w tajemnicy trzymanym być ma, albo w którym dla nieznanых Zwierzchników posłuszeństwo, albo dla znanych bezwarunkowe posłuszeństwo przyrzeczonem będzie, członkowie więzieniem do 6-ciu miesięcy, a takowego założyciele,

naczelnicy i urzędnicy, więzieniem od miesiąca do roku jednego karani będą.

Przeciwko Urzędnikom publicznym, czasową niezdolność piastowania urzędów publicznych wyrzec należy.

§ 99. Za współnictwo w związku którego celem lub zatrudnieniem jest przepisom Administracyjnym, albo wykonaniu praw nieprawnymi środkami, przeszkody stawiać, lub je bezsilnemi uczynić, członkowie więzieniem od 2-ch miesięcy do roku, a założyciele, Naczelnicy i Urzędnicy związku, więzieniem od 6-ciu miesięcy do lat 2 ch karani będą.

Przeciwko Urzędnikom publicznym, zarazem czasowa niezdolność piastowania publicznych urzędów, wyrzeczoną być ma.

§ 100. Kto publiczną spokojność na niebezpieczeństwo naraża przez publiczne podniecanie krajowców do nienawiści, albo pogardy wzajemnej, ulegnie karze pieniężnej od 20 do 200 talarów, albo więzienia od miesiąca do lat 2-ch.

§ 101. Kto przez publiczne twierdzenia albo przez rozpowszechniania zmyślonych lub przeistoczonych czynów, albo przez publiczne złorzeczenia, urągania, postanowienia Rządowe, albo rozporządzenia Zwierzchności, na znienawidzenie lub pogardę wystawia, karą pieniężną do 200 talarów, lub więzieniem do lat 2-ch ukaranym będzie.

§ 102. Kto mową, pismem, drukiem, rysunkiem, obrazowem lub innem przedstawieniem, jedną z dwóch Jzb, Członka tychże Jzb, inne polityczne korporacje publiczną Władzę, Urzędnika publicznego, duchownego, członka siły zbrojnej, przysięgłego, świadka lub biegłego, w czasie wykonywania ich obowiązków, albo ze względu na ich powołanie obraża, więzieniem od tygodnia jednego do roku jednego ukarany będzie.

Jeżeli obraza ma naturę oczernienia, kara więzienia od dni 14 do 18 miesięcy, a jeżeli oczernienie publicznie popełnionem było, kara więzienia od miesiąca jednego do 2-ch lat ma miejsce.

Jeżeli dowiedzionem będzie, że łagodzące okoliczności zachodzą, we wszystkich pomienionych wypadkach kara pieniężna od 10 do 300 talarów, wyrzeczoną być może.

§ 103. Obraza jednej z dwóch Jzb, tylko z upoważnienia Jzby, a obraza członka jednej z tychże Jzb, na skargę tegoż członka, dochodzoną będzie.

Co do innych obraz honoru w § 102 wymienionych, skarga obrażonego, do rozwinięcia śledztwa nie jest potrzebną.

§ 104. Kto niemając do tego prawa publiczny urząd wykonywa, lub takie czynności przedsięwzięte które jedynie z mocy publicznego urzędu przedsiębranymi być mogą, powinien być więzieniem od dni 14 do roku ukarany.

§ 105. Kto niemając do tego prawa, uniform, urzędową odzież, znak urzędu, order albo znak honorowy nosi, kto niemając do tego prawa, tytuły godności, lub szlachectwo oznaczające przedimki przyjmuje albo kto nazwiska onemu niesłużącego używa, karą pieniężną do talarów 100, albo więzieniem do trzech miesięcy karany będzie.

§ 106. Kto dokumenta, rejestra, akta, lub inne tym podobne przedmioty, które są w miejscu publicznem zachowane, albo urzędnikowi, do którego urzędu zachowanie onych należy, w charakterze urzędowym powierzone, umyślnie niszczy, albo usuwa, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukarany będzie.

Jeżeli czyn taki w chęci zysku spełnionym został, zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzeczonym być powinien.

§ 107. Kto dla publicznej wiadomości przytwierdzone rozporządzenia, rozkazy, patenta albo ogłoszenia Władz publicznych albo Urzędników; umyślnie odrywa, uszkadza, plami albo oszpeca, karą pieniężną do 100 talarów, albo więzieniem do 6-ciu miesięcy ukarany być winien.

108. Kto urzędową pieczęć przez Władzę publiczną albo przez Urzędnika publicznego przyłożoną, iżby ruchomości zamknąć, oznaczyć, albo zaaresztować, bez upoważnienia umyślnie łamie, odrywa, lub uszkadza, więzieniem od tygodnia do miesięcy 6-ciu ukarany będzie.

§ 109. Kto na świadka, albo na przysięgłego powołanym będąc wymawia się przytoczeniem okoliczności, która się fałszywą okaże, więzieniem do 2-ch miesięcy ukarany będzie.

To samo stosuje się do biegłego, jeżeli ten na zasadzie obowiązku prawnego był powołany.

Skazanie za przytoczenie fałszywej przyczyny wymowienia się nie uwalnia od kary pieniężnej, w poleceniu Sędziego zagrożonej.

§ 110. Kto bez pozwolenia kraj opuszcza i tym sposobem usiłuje uwolnić się od służby wojskowej, jak równie urlopowany landwerzysta, który bez pozwolenia z kraju wydali się, karą pieniężną od 50 do 1000 talarów, lub więzieniem od jednego miesiąca do roku ukarany będzie.

Majątek obwinionego według uznania Sędziego, na pokrycie zasłużonej możebniej najwyższej kary, 1000 talarów i kosztów śledztwa potrzebny, przez tegoż aresztem obłożony być ma.

§ 111. Kto Prusaka do służby wojskowej innych Mocarstw werbuje, albo werbownikom tychże doprowadza, jak równie kto pruskiego żołnierza rozmyślnie do ucieczki namawia, albo temuż rozmyślnie do ucieczki pomaga, ulegnie karze więzienia od 3-ch miesięcy do lat 3-ch.

Usiłowanie czynu tego, tejże samej karze podlega.

§ 112. Kto o zamierzonej ucieczce w ten czas gdy zapobiedz występкови temu jeszcze można, wiarogo-

dną wiadomość otrzyma i takowej władzy policyjnej, albo wojskowej w czasie właściwym nie udzieli, jeżeli ucieczka istotnie uastąpi, powinien być więzieniem do roku jednego ukaranym.

§ 113. (*) Kto umyślnie przez zadanie sobie kalectwa, lub innym sposobem, siebie do służby wojskowej niezdolnym czyni, albo komu innemu uczynić siebie niezdolnym dozwala, więzieniem nie niższem jak rok jeden i zakazem czasowym wykonywania praw obywatelskich honorowych, ukaranym będzie. Tej samej karze ulegnie, kto drugiego na żądanie jego niezdolnym do służby wojskowej uczyni.

Kto w zamiarze, aby się od obowiązku służenia w wojsku zupełnie, lub na czas uwolnić, środków w błąd w prowadzających używa, więzieniem nie krótszem jak 3 miesiące i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych, ukaranym będzie. Tej samej karze ulegną współnicy występkę tego.

§ 114. Kto sobie za powołanie obierze pruskich poddanych do wychodztwa namawiać, ulegnie karze więzienia od miesiąca do lat 2-eh.

Takaż sama kara wymierzona będzie przeciw temu, kto sobie za powołanie obierze dozorców, pomocników, albo robotników krajowych fabryk, namawiać, aby ci przed upływem umówionego czasu obowiązki swe u fabrykantów opuszczali i takowe u fabrykantów zagranicznych przyjmowali.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

§ 115. Cudzoziemcy, którzy po wydaleniu ich z kraju, bez pozwolenia wracają, więzieniem od 3-ch miesięcy do lat 2-ch karani będą.

§ 116. Oddany pod dozór policyjny, a w skutek tego do ograniczeń jakim podlega nie stosujący się, więzieniem od tygodnia do miesięcy 6-ciu ukaranym będzie.

§ 117. Kto nie mając zatrudnienia ani pracy włości się, i niemoże wykazać, iż środki utrzymania się posiada, albo że ich wyszukuje, jako włóczęga, więzieniem od tygodnia do 3-ch miesięcy karanym będzie.

§ 118. Żebranie jako występki, więzieniem od tygodnia do 3-ch miesięcy karaniem będzie w następujących wypadkach:

1. Jeżeli kto z pogrózkami, albo z bronią, albo z użyciem fałszywego nazwiska, albo udając jaki nieszczęśliwy wypadek, jaką chorobę, albo jaką ułomność, żebrze.

2. Jeżeli kto żebrze, albo dzieci do żebractwa wprawia lub wysyła, albo osoby, które pod jego władzą i dozorem zostają i z nim łącznie mieszczą, od żebrania odwieść zaniedbuje, gdy w trzech ostatnich latach, za takie prawu przeciwnie postępowanie, dwa lub trzy razy prawomocnie był skazanym.

§ 119- Więzieniem od tygodnia do trzech miesięcy karanym będzie:

1. Kto grze, trunkom, pruźniactwu, tak dalece się oddaje, iż w taki stan zabrnje, w którym dla utrzymania własnego albo tych, których utrzymać jest w obowiązku, za pośrednictwem Władzy, obca pomoc szukaną być musi.
2. Kto z kassy publicznej dla ubogich wsparcie pobiera, a od ręboty przez Władzę onemu wskazanej, siłom jego odpowiedniej uchyla się.
3. Kto po utracie dotychczasowego sposobu utrzymania, w czasie przez miejscową policyjną Zwierzchność oznaczonym, o innne dalsze zatrudnienie, niewystara się i wykazać nie jest wstanie, że się o takowe usilnie starał.

§ 120 (*) W wypadkach przez §§ od 117 do 119 oznaczonych, skazany może po wycierpianej karze według uznania krajowej policyjnej Władzy, w domu pracy być pomieszczonym.

Czas osadzenia w domu pracy, przez krajową Władzę policyjną oznaczony, trzech lat przenosić nie może.

W miejsce osadzenia w domu pracy, krajowa policyjna Władza może rozporządzić aby skazani przez Landrata, albo miejscową, policyjną Władzę do prac użytku publicznego byli użytymi.

Upoważnienie krajowej policyjnej Władzy do wydalenia cudzoziemców z kraju przepisem tym nie jest naruszone.

(*) Prawo z 14 Kwietnia 1856 r.

T Y T U Ł VII.

ZBRODNI E I WYSTĘPKI FAŁSZOWANIA MONET.

§ 121. Kto krajową albo zagraniczną metalową lub papierową monetę podrabia, kto prawdziwej metalowej albo papierowej monecie zmianami na tejże, pozór wyższej wartości nadaje, jak równie wywołanej z kursu metalowej, albo papierowej monecie, zmianami na tejże, pozór obiegowej monety nadaje, popełnia fałszowanie monety i więzieniem ciężkiem od lat 5-ciu do lat 15-tu z oddaniem pod dozór policyjny ukaranym będzie.

§ 122. Kto fałszywą albo fałszowaną monetę nabywa i albo w obieg puszcza, albo w celu jej puszczenia w obieg, z zagranicy wprowadza, tejże samej karze, jak fałszerz monety ulegnie.

§ 123. Kto fałszywą albo sfalszowaną monetę za dobrą przyjmie, a po dostrzeżeniu jej fałszywości za dobrą wydaje lub wydawać usiłuje, więzieniem do 3-ch miesięcy, albo karą pieniężną do talarów 100 ukaranym zostanie.

§ 124. Za papierową monetę uważane będą pruskie lub innych Państw, albo pod powagą korporacyi, towarzystw, albo osób prywatnych wystawione na posiadacza brzmiące obligi, akcye, albo ich miejsce zastępujące tymczasowe poświadczenia, albo pokwitowania, jak równie do nich należące kupony procentowe, lub dywidendowe dowody.

T Y T U Ł VIII.

KRZYWOPRZYSIĘSTWO.

§ 125. Kto deferowaną, odznaczoną, albo naznaczoną przysięgę z wiedzą, fałszywie wykonywa, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranyu zostanie.

§ 126. Kto jako świadek, w sprawie cywilnej lub kryminalnej, z wiedzą fałszywe zeznanie przysięgą stwierdza, albo przed badaniem złożoną przysięgę z wiedzą przez nierzetelne świadectwo łamie, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranyu będzie.

Jeżeli fałszywie świadczołem było w przedmiocie karnym na szkodę obwinionego, i ten na karę śmierci, na karę więzienia, albo na karę zamknięcia dłuższego niż lat 5 skazanym został, kara więzienia ciężkiego od lat 10-iu do 20-tu wyrzeczona będzie.

§ 127. Kto jako biegły w interesie cywilnym lub kryminalnym z wiadomością, zdanie fałszywe przysięgą stwierdzi, albo przed objawieniem takowego wykonaną przysięgę z wiadomością przez udzielenie fałszywej opinii złamie, tak jak fałszywy świadek karanyu będzie.

§ 128. Zarówno z wykonaniem przysięgi uważanem będzie:

1. Jeżeli członek stowarzyszenia religijnego, w którym prawo dozwala użycia pewnej formuły zapewnienia, w miejsce przysięgi, zeznanie składa

z zachowaniem zapewniającej formuły swego stowarzyszenia religijnego.

2. Kto jako strona, świadek albo biegły, przysięgę wykonał, i w takim charakterze zapewnienie z powołaniem się na wcześniej wykonaną przysięgę w tymże samym interessie złożoną czyni, albo jeżeli biegły który raz na zawsze jest przysięgłym, zapewnienie z powołaniem się na wykonaną przysięgę składa.

3. Jeżeli urzędnik przysięgły czyni urzędowe zapewnienie, z powołaniem się na przysięgę na urząd wykonaną.

§ 129. Kto władzy publicznej z wiedzą zapewnienie fałszywe w miejsce zaprzysiężenia składa, więzienia od 3-ch miesięcy do roku ukarany będzie, może być zarazem wyrzeczonym przeciw niemu czasowy zakaz używania praw obywatelskich honorowych.

§ 130. Kto kogo innego z wiedzą do złożenia fałszywej przysięgi w jego własnych interessach, do stwierdzenia przysięgą nieprawdy, albo do zeznania nieprawdy po złożonej jako świadek przysiędze skłonić usiłuje, więzieniem ciężkiem do lat 5-iu ukarany być powinien.

Kto drugiego z wiedzą do złożenia fałszywego w miejsce przysięgi (129) zapewnienia skłonić usiłuje, więzieniem do roku jednego ukarany będzie; przeciwko niemu może zarazem czasowy zakaz wyko-

nywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

§ 131. Kto umyślnie wbrew wykonanej przed Sądem poręczającej przysiędze, albo wbrew manifestacyjną przysięgą danemu przyrzeczeniu działa, więzieniem do lat 2-ch nkarany być powinien.

§ 132. Kto z niedbalstwa we własnym albo cudzym interesie nieprawdę przysięgą stwierdza, albo nieprawdziwe, miejsce przysięgi zastępujące zapewnienie składa, więzieniem do roku jednego karany będzie.

Kara nie będzie miała miejsca, jeżeli sprawca nim doniesienie albo śledztwo przeciwko niemu rozpoczętem było i zaczętem prawne skutki z tego dla kogo innego wynikły, swoje nieprawdziwe zapewnienie w tejże samej Władzy, w której takowe złożył, odwoła.

T Y T U Ł IX.

POTWARZ.

§ 133. Kto do publicznej Władzy doniesienie uczyni, którem kogo wbrew swej dobrej wiadomości o spełnienie karogodnego według prawa czynu, albo o pogwałcenie urzędowych obowiązków obwinia, więzieniem niekrótszem jak trzy miesiące ukarany będzie, może także przeciwko niemu czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

Dopóki w skutek uczynionego doniesienia, rozwinięte śledztwo jest prowadzonym, postępowanie względem potwarzy zawieszonem być powinno.

134. We wszystkich wypadkach, gdy za potwarz kara wyrzeczoną zostanie, obrażonemu na koszt skazanego, wypis wyroku udzielić należy. W tym udzielonem będzie obrażonemu upoważnienie, takowy do publicznej wiadomości podać.

Sposób tego ogłoszenia, które ma być skuteczne kosztem skazanego, jak i termin w którym to ma być dopełnione, Sędzia w wyroku oznaczy.

T Y T U Ł X.

WYSTĘPKI RELIGII DOTYCZĄCE.

§ **135.** Kto publicznie mową, pismem, albo innemi przedstawieniami Bogu bluźni, albo które z Chrześcijańskich wyznań, albo inne uprawnione w Państwie religijne stowarzyszenie, albo przedmioty ich czci, ich nauk, urządzeń, albo obrzędów, wyszydza, albo w ten sposób przedstawia, iż te na nienawiść, albo pogardę wystawia, jak równie, kto w Kościołach albo w innych religijnych zgromadzeniach, z przedmiotami które czci Boskiej są poświęcone, znieważające płochości robi, więzieniem do lat trzech ukaranym będzie.

§ **136.** Kto czynem albo pogróżką, jedną lub więcej osób przymusza, albo im przeszkadza odbywać nabożeństwo stowarzyszenia religijnego w kraju

istniejącego, jak równie kto w Kościołach, albo w innych miejscach religijnych zgromadzeń, wznieceniem hałasu, albo nieporządku, nabożeństwu albo szczególnym obrzędom religijnym stowarzyszenia religijnego w kraju istniejącego przeszkodę czyni, lub takowe przerywa, powinien być więzieniem od miesiąca do trzech lat ukarany.

§ 137. Kto nie mając do tego prawa, zwłoki ludzkie albo ich części, z pod dozoru prawo do tego mających osób zabiera, jak równie kto nie mając prawa groby burzy lub uszkadza, lub na takowych szkalujące płachy dokonywa, więzieniem od miesiąca do lat 2-ech ukarany być powinien.

Jeżeli czyn ten miał zysk na celu, jednocześnie czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

TYTUŁ XI.

ZERODNIE DOTYCZĄCE STANU OSÓB.

§ 138. Kto dziecko podrzuci, albo umyślnie zamieni, albo w inny sposób stan innej osoby umyślnie zmieni lub takowego pozbawi, więzieniem ciężkiem do lat 10-iu ukarany będzie.

TYTUŁ XII.

ZERODNIE I WYSTĘPKI PRZECIW OBYCZAJNOŚCI.

§ 139. Małżonek który przed rozwiązaniem małżeństwa poprzedniego, w nowe małżeństwo wchodzi

jak równie osoba niezamężna która wchodzi w związek małżeński z małżonkiem o którym wie iż ten lub ta jest już zaślubioną, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaraną będzie.

Takiej samej karze ulegnie Duchowny, albo Urzędnik stanu Cywilnego, który wiedząc, iż osoba jest zaślubioną, też nowym ślubem małżeńskim wiąże.

W zbrodni wielożeństwa przedawnienie zaczyna się od tego czasu, w którym jedno z dwóch małżeństw rozwiązaniem, albo za nieważne lub żadne uznanem zostało.

§ 140. Cudzołoztvo, gdy z powodu takowego występku małżeństwo rozwiedzionem zostało, w osobie małżonka winnego, jak i współwinnych, więzieniem od 4-ch tygodni do 6-ciu miesięcy karanem będzie.

Kara za cudzołoztvo niema miejsca, jeżeli niewinny małżonek wciągu processu rozwódowego, albo przed wyrzeczeniem wyroku na drodze karnej, wyrażnie bezkarności żąda, w którym to wypadku, przeciwko osobie współwinnnej także postępowanie ustaje.

§ 141. Kazirodztvo między rodzicami i dziećmi co do pierwszych więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu a co do ostatnich, gdy rok 16 życia ukończyły, więzieniem od trzech miesięcy do lat 2-ch ukaranem będzie.

Kazirodztvo między teściami a zięciem lub synową, między ojczymem i macochą, a pasierbem lub pasierbicą, między rodzonymi lub przyrodnimi braćmi a siostrami, więzieniem od miesięcy 3-ch do lat 2-ch karanem będzie.

Może zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

Pasierby lub pasierbice wolnemi są od kary, jeżeli lat 16 życia nie ukończyli.

§ 142. Więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukarani będą:

1. Opiekunowie którzy z zostającymi pod ich opieką, nauczyciele, duchowni i trudniący się wychowaniem, którzy z małoletnimi uczniami albo wychowañcami swymi, dopuszczają się lubieżnych czynów.
2. Urzędnicy, którzy z osobami, przeciwko którym śledztwo prowadzić mają, albo które ich opiece są powierzone, czyny lubieżne spełniają.
3. Urzędnicy, lekarze albo chirurdowie, którzy w więzieniach, albo w publicznych zakładach, dla pieczy nad chorymi, ubogimi, albo pomocy pozbawionymi przeznaczonych są zatrudnieni lub ustanowieni, gdy z przyjętymi do zakładu osobami lubieżne czyny spełniają.

§ 143. Przeciwna naturze lubieżność spełniona między mężczyznami albo między ludźmi i zwierzętami, więzieniem od miesięcy 6-ich do lat 4-ech i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaraną będzie.

§ 144. Więzieniem ciężkiem do lat 20-tu ukaranym będzie:

1. Kto na osobie jednej lub drugiej płci, gwałtem dla zaspokojenia popędu płciowego, lubieżność

spełnia, albo też groźbą obecnego niebezpieczeństwa dla ciała albo życia, do ścierpienia czynu lubieżnego przymusza.

2. Kto na osobie woli pozbawionej, albo w stanie bezprzytomnym będącej, dopuszcza się czynu do zaspokojenia popędu płciowego zmierzającego.

3. Kto z osobą lat 14 wieku niemającą lubieżność spełnia, albo też do spełnienia, lub dozwolenia spełnienia czynu lubieżnego namawia.

Jeżeli skutkiem tego śmierć osoby na której zbrodnia była spełnioną nastąpiła, karę dożywotniego więzienia ciężkiego wyrzec należy.

§ 145. Kto osobę płci żeńskiej dla zezwolenia na spółkowanie w ten sposób uwodzi, iż zawarcie związku małżeńskiego udaje, albo w inny błąd ją wprowadza, skutkiem którego ona spółkowanie za małżeńskie uważać musi, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaranym będzie.

§ 146. Kobiety które wbrew policyjnym przepisom nierząd za proceder obierają, więzieniem do 8-iu tygodni karane będą.

Sąd może zarazem rozporządzić, ażeby skazana po ukończeniu więzienia, w domu pracy osadzoną była.

Jeżeli skazana jest cudzoziemką, obok kary więzienia, wydalenie z kraju wyrzeczonym być może.

Czas zamknięcia w domu pracy, Władza policyjna według okoliczności oznaczyć powinna, ten jednak roku jednego przewyższać nie może.

§ 147. Kto ze zwyczaju, albo dla zysku, pośrednictwem swem albo przez zadosyć uczynienie żądaniu, albo przez dostarczenie sposobności, osobie jednej lub drugiej płci do nierządu pomoc daje, za kuplerstwo więzieniem nie krótszem jak 6 miesięcy, jak równie czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych, z oddaniem pod dozór policyjny, ukarany będzie.

§ 148. Kuplerstwo, kiedy nawet niezwyczajowo, albo dla zysku jest spełnianem, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu i oddaniem pod dozór policyjny, karany będzie.

1. Gdy dla dania nierządowi pomocy, chytre podstępny użytemi będą.
2. Gdy winny, względem osoby na której lubieżność dopełnioną została, jest ojcem, lub matką, opiekunem, pielęgnującym albo wychowującym, nauczycielem albo duchownym do którego wychowanie, albo nauczanie osoby tej należało.

§ 149. Kto nietkniętą dziewczę w wieku od lat 14 do 16 do spółkowania uwodzi, na skargę rodziców, albo opiekuna uszkodzonej, więzieniem od 3-ch miesięcy do roku ukarany będzie.

§ 150. Kto przez obrazę wstydlivości publicznej zgorzsenie czyni, więzieniem od 3-ch miesięcy do 3-ch lat ukarany będzie.

Może zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

§ 151. Kto lubieżne pisma, obrazki albo wyobrażenia sprzedaje, rozdaje lub w inny sposób upowszechnia, albo w miejscach dla publiczności przystępnych wystawia albo przytwardza, karą pieniężną od 10-ciu do 100 talarów, albo więzieniem od dni 14 do 6 miesięcy karanym będzie.

Wyrokiem wyrzec, zarazem należy konfiskatę wystawionych albo do sprzedaży, lub do upowszechnienia przygotowanych pism, obrazków albo wyobrażeń.

T Y T U Ł. XIII.

OBRAŻENIA HONORU.

§ 152. Kto drugiego publicznie albo piśmiennie obrazi, karą pieniężną do talarów 300, albo więzieniem do 6 miesięcy ukaranym będzie.

Publiczna obraza wtenczas jest spełnioną kiedy obrażenie nastąpiło w miejscu publicznem, albo w publicznem zgromadzeniu, albo gdy takowe uczynionem jest pismami, obrazkami albo przedstawieniami które przedawanemi, rozdawanemi, albo obnoszonemi, albo na miejscach dla publiczności przystępnych, wystawianemi lub przytwardzanemi są.

§ 153. Jeżeli obrażenia natychmiast oddane zostały, Sędzia władnym jest obudwom obrażającym, albo jednemu z nich pod względem rodzaju lub stopnia kary, łagodniejszą karę naznaczyć, albo wcale żadnej kary nie naznaczać.

§ 154. Ganiące zdania względem płodów, w przedmiotach nauk, sztuk, rzemiosł, tudzież twierdzenia które dla wykonania albo obrony praw są czynione, jak równie wymówki i nagany przełożonych podwładnym czynione, służbowe doniesienia lub zdania urzędnika i tym podobne wypadki o tyle są karogodne, o ile ze sposobu wyrażenia się, albo z okoliczności z których to wypływa, zamiar obrażenia miał miejsce.

§ 155. Lekarze i tych pomocnicy tudzież wszyscy w sposób nieupoważniony, prywatne tajemnice jakie im z powodu urzędu, stanu, albo powołania są powierzone, wyjawiający, karą pieniężną do 500 talarów, albo więzieniem do miesięcy 3-ch karani będą.

§ 156. Kto ściągające się do innej osoby, nieprawdziwe czyny twierdzi lub rozgłasza, a które też w publicznej opinii na nienawiść lub pogardę wystawiają, jest winnym oczernienia, i więzieniem od tygodnia do roku jednego karanym będzie.

Jeżeli oczernienie publicznie spełnionem zostało, karanem będzie więzieniem od dni 14-tu do miesięcy 18-tu. Publiczne oczernienie wtenczas istnieje, jeżeli oczernienie w publicznem miejscu, albo w publicznem zgromadzeniu albo gdy pismami, obrazkami lub wyobrażeniami, które sprzedawanemi, obdzielanemi obnoszeniami, albo w miejscach dla publiczności przystępnych wystawianemi lub przytwardzanemi są, jest spełnione.

Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnionemi będą, we wszystkich wypadkach kara pieniężna od 5 do 300 talarów, wyrzeczoną być może.

§ 157. Prawdziwość twierdzonych albo, upowszechnianych czynów, może wszelkimi w postępowaniu karnem dopuszczalnymi sposobami dowodzenia być udowadnianą.

Jednakże dowód ze świadków wtenczas tylko jest dopuszczalnym, gdy obwiniony o ten dowód co do oznaczonych zdarzeń upraszał i Sąd przez wcześniejszą uchwałę uznał, że udowodnienie tych zdarzeń, na wypadek gdyby otrzymanem zostało, obwinionego od karogodności wolnym uczyni, lub karę jego złagodzi.

Bezwarunkowo niedopuszczalne jest dowodzenie prawdy, gdy czyn jest karą zagrożony, a uwolnienie od takowej prawomocnie wyrzeczonem było.

§ 158. Dowód prawdziwości twierdzonych albo rozgłaszanych czynów, nie wyłącza bytu obrazy, jeżeli z formy opowiadania lub rozgłaszania, albo z innych okoliczności, pod jakimi to miało miejsce, zamiar obrażenia istnieje.

§ 159. Jeżeli twierdzone lub upowszechniane zdarzenia są czynami karogodnymi, i z powodu tych do właściwej władzy skarga jest zaniesioną, aż do postanowienia, że rozwinięcie śledztwa nie ma miejsca, albo do ukończenia takowego, postępowanie i wyrzeczenie w przedmiocie oczernienia wstrzymać należy.

§ 160. Ukaranie obrazy honoru tylko na żądanie obrażonego nastąpić może.

W razie skargi prywatnej może żądanie kary aż do rozpoczęcia wykonywania wyroku być cofniętem.

§ 161. Jeżeli w wzajemnych obrażeniach honoru w ciągu trzech miesięcy przez jedną stronę żądanie ukarania wniesionem było, również strona przeciwna, nawet po upływie tego przeciągu czasu aż do zdecydowania przedmiotu, żądać ukarania może.

§ 162. Jeżeli mężatki, albo pod władzą ojcowską zostające dzieci są obrażone, tak obrażeni jak ich mężowie albo ojcowie, mają prawo żądać ukarania obrażającego.

§ 163. We wszystkich wypadkach w których za obrazę honoru kara wyrzeczona będzie, na koszt skazanego obrażonemu wypis wyroku wydać należy.

W razie publicznie wyrządzonej obrazy honoru, w wyroku udzielonem być winno upoważnienie obrażonemu, wyrok do wiadomości publicznej podać. Sposób ogłoszenia tego, które zawsze kosztem skazanego nastąpi, jako też i termin do takowego, Sędzia w wyroku oznaczy.

Jeżeli obraza w Gazecie lub peryodycznem piśmie nastąpiła, sentencya wyroku na żądanie obrażonego w pismach publicznych, a nawet gdy można przez tę samą gazetę albo peryodyczne pismo, do wiadomości podaną być powinna.

T Y T U Ł XIV.

POJEDYNEK.

§ 164. Wyzwanie na pojedynek bronią zabójczą, jak równie przyjęcie takiego wyzwania, zamknięciem do 6-ciu miesięcy ukaranym będzie.

§ 165. Zamknięcie od miesięcy 2-ch do lat dwóch nastąpi, jeżeli wyzwanie wyraźnie do tego zmierza, że jeden z dwóch życie utracić musi, albo gdy ten zamiar z wybranego sposobu odbywania pojedynku wypływa.

§ 166. Którzy wyzwania na pojedynek podejmują się i to dopełniają, zamknięciem do 6-ciu miesięcy ukarani będą.

§ 167. Kara za wyzwanie i za przyjęcie wyzwania, równie jak kara za poniesienie wyzwania, nie będzie miała miejsca, gdy strony pojedynku przed rozpoczęciem onego, z własnych pobudek zaniechały.

§ 168. Pojedynek zamknięciem od 3-ch miesięcy do lat 5-ciu karany będzie.

Jeżeli z pojedynkujących się jeden poległ, zamknięcie od lat 2-ch do lat 12-tu ma miejsce.

§ 169. Kto przeciwnika w takim pojedynku zabija, który śmierć jednego z dwóch spowodować musiał (165) zamknięciem od lat 3-ch do lat 20-tu ukaranym będzie.

§ 170. Jeżeli pojedynek odbył się bez sekundantów, kara postanowiona, o połowę, obostrzoną będzie, nigdy jednak nad lat 20.

§ 171. Jeżeli śmierć, albo skaleczenie nastąpi skutkiem rozmyślnego przekroczenia umówionych warunków pojedynku, przestępca, o ile według powyższych przepisów, ostrzejsza kara nie jest postanowiona, według ogólnych przepisów co do zbrodni zabójstwa i skaleczenia, karany będzie.

§ 172. Sekundanci, jak równie obecni pojedynkowi świadkowie, lekarze i chirurdgowie, są od kary wolni; a zarazem nie są oni obowiązani o zamierzonym lub spełnionym pojedynku, Władzy krajowej, jak tylko na jej żądanie, donosić.

§ 173. Zanoszący wyzwanie, są wolni od kary, jeżeli szczerze usiłowali pojedynkowi przeszkodzić.

§ 174. Kto drugiego do pojedynku z trzecim z zamiarem, a w szczególności przez wytykanie, pogroźki, pogardę zachęca, jeżeli pojedynek przyszedł do skutku, więzieniem od 3-ch miesięcy do lat 2-ch ukarany będzie.

T Y T U Ł X V .

ZBRODNI E I WYSTĘPKI PRZECIWKO ŻYCIU.

§ 175. Kto z zamiarem i namysłem człowieka zabije, popełnia morderstwo, i śmiercią ukarany będzie.

Obok kary śmierci, utratę czci obywatelskiej wyrzec należy, jeżeli morderstwo na wstępnym albo małżonku jest dokonaniem.

§ 176. Kto z zamiarem, jednakże bez namysłu człowieka zabije, popełnia zabójstwo i więzieniem ciężkiem na całe życie ukarany być winien.

§ 177. Gdy zabójca bez swej winy, przypisywaniem jemu samemu, albo jego krewnym, złego czynu, lub ciężką zniewagą ze strony zabitego do gniewu przywiedzionym został, a skutkiem tego, bezzwłocznie czynu dopuścił się, kara dożywotniego więzienia ciężkiego nie ma miejsca, a on więzieniem niekrótszem jak lat 2 ukarany będzie.

§ 178. Kto przy przedsięwzięciu jakiej zbrodni, lub wystęku, dla usunięcia przeszkody do spełnienia takowych, albo dla ochrony się od schwytania na gorącym uczynku, umyślnie człowieka zabija, śmiercią ukarany będzie.

§ 179. Zabójstwo własnego wstępnego, śmiercią karanem będzie.

§ 180. Matka, która dziecko nie w małżeństwie spłodzone, w czasie, lub zaraz po porodzie umyślnie zabija, za dzieciobójstwo więzieniem ciężkiem od lat 5-ciu do lat 20-tu ukarana będzie.

Jeżeli umyślne zabicie dziecięcia nie matka, lecz kto inny spełnił, albo jeżeli w spełnieniu dzieciobójstwa ma udział inna osoba, stosując się do niej przepisy o morderstwie i zabójstwie, jak równie o współnictwie tej zbrodni.

§ 181. Osoba ciężarna, która zewnątrzniemi albo wewnątrzniemi środkami płód umyślnie spędza, albo

w łonie swem zabija, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaraną będzie.

Kto z zezwoleniem ciężarnej kobiety do tego środków używa, albo dostarcza, tej samej karze ulegnie.

§ 182. Kto płód ciężarnej kobiety bez jej wiedzy albo woli umyślnie spędza albo zabija, więzieniem ciężkiem od lat 5-ciu do 20-tu ukarany będzie.

Jeżeli skutkiem tego ciężarna umrze, więzienie ciężkie dożywotnie wyrzec należy.

§ 183. Kto dziecko siedm lat nie mające, albo z powodu kalectwa lub choroby, rady dać sobie nie mogącą osobę, na niebezpieczeństwo wystawia, albo takie dziecko lub taką osobę, w jego pieczy będącą, bez pomocy umyślnie pozostawia, ukarany będzie więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące.

Jeżeli skutkiem takiego czynu, osoby na niebezpieczeństwo wystawionej lub opuszczonej śmierć nastąpiła, dotknie winnego kara więzienia ciężkiego do lat 10-ciu.

Jeżeli czyn z zamiarem pozbawienia życia jest spełniony, wyrzeczone będą kary za morderstwo albo dzieciobójstwo, albo za usiłowanie tej zbrodni lub występku.

§ 184. Kto skutkiem niedbalstwa staje się powodem śmierci człowieka, więzieniem od 2-ch miesięcy do lat 2-ch ukarany będzie.

Jeżeli sprawca do bacności albo przezorności, których przy spowodowaniu niedbalstwem, śmierci nie miał na uwadze, z powodu urzędu, powołania albo

rzemiosła, w szczególnym był obowiązku, może być jednocześnie skazanym na czas oznaczony, który lat 5 przechodzić nie może, albo na zawsze na utratę takiego urzędu, albo na utratę możności osobistego zajmowania się kunsztem lub rzemiosłem swoim.

§ 185. Przy ustanowieniu istoty czynu zaszłej śmierci, uwzględnionem nie będzie czyli śmierć w skutek skaleczenia, przez wczesną i właściwą pomoc mogła być odwróconą, albo czy skaleczenie tego rodzaju w innych wypadkach pomocą sztuki wyleczone było, jak równie czy skaleczenie jedynie z powodu osobistych przymiotów ciała zmarłego, albo z powodu przypadkowych okoliczności pod jakimi nastąpiło, śmierć spowodowało.

§ 186. Kto bez zawiadomienia Władzy zwłoki grzebie albo ukryje, karą pieniężną do 200 talarów, albo więzieniem do miesięcy 6-ciu ukarany będzie.

Kara więzienia do lat 2-ch wyrzeczona będzie, gdy matka zwłoki świeżo narodzonego dziecka nie w małżeństwie spółzonego bez zawiadomienia Władzy po grzebie albo ukryje.

T Y T U Ł XVI.

OBRAŻENIE CIAŁA.

§ 187. Kto z zamiarem drugiego popycha albo bije, albo temuż inne pokrzywdzenie lub obrażenie na ciele wyrządzi, więzieniem do lat 2-ch ukarany będzie.

Jeżeli łagodzące okoliczności są udowodnione, karę pieniężną do talarów 300 wyrzec należy.

§ 188. Jeżeli lekkie obrażenia ciała lub pokrzywdzenia natychmiast oddane były, Sędzia jest własnym obudwom, lub jednej ze stron, rodzaj lub wysokość kary złagodzić, lub od kary uwolnić.

§ 189. Jeżeli z powodu spełnionego z zamiarem lekkiego obrażenia ciała, lub pokrzywdzenia skarga przez osobę prywatną jest wniesiona, zastosowane być mają przepisy w tytule 13-tym w przedmiocie obrażeń honoru pod względem żądania, ukarania i cofnięcia skargi o ukaranie zamieszczone.

§ 190. Umyślne pokrzywdzenie lub obrażenie ciała z rozważą popełnione, więzieniem do lat 3-ch ukaraniem będzie.

§ 191. Rozmyślne pokrzywdzenie lub obrażenie ciała, własnych wstępnych, więzieniem niekrótszem jak miesięcy 3 ukaraniem być powinno.

§ 192. Kto przeciwko Członkowi izb, albo innych politycznych ciał, albo przeciw publicznej Władzy, publicznemu urzędnikowi, duchownemu, członkowi siły zbrojnej, przysięgłemu, świadkowi albo biegłemu, w czasie wypełniania przez nich obowiązków, albo ze względu na ich powołanie, dopuści się umyślnych pokrzywdzeń albo obrażeń ciała, więzieniem od 4-ch tygodni do lat 3-ch ukarany będzie.

§ 192. a, (*) Jeżeli umyślne uszkodzenie albo obrażenie ciała znaczny uszczerbek dla zdrowia albo członków obrażonego, albo też dłużej trwałą niezdolność

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

do pracy spowoduje, ma miejsce, więzienie niekrótsze jak miesięcy sześć.

§ 193. (*) Jeżeli przy umyślnem pokrzywdzeniu, albo obrażeniu ciała obrażony został kaleką, albo mowy, wzroku, słuchu, zdolności płodzenia pozbawionym, albo w słabość umysłową wprowadzonym, kara więzienia ciężkiego do lat 15-tu ma miejsce.

§ 194. Jeżeli umyślnego uszkodzenia lub obrażenia ciała następstwem była śmierć, kara więzienia ciężkiego od lat 10-ciu do 20-tu ma miejsce.

§ 195. (*) Gdy w czasie bijatyki albo spełnionego przez więcej osób napadu, człowiek był zabity, albo ciężkim (193) albo ważniejszym (192 a) uszkodzeniem lub obrażeniem ciała uległ, każdy który miał udział w bijatyce lub napadzie, za takowy udział więzieniem nie krótszem jak 3 miesiące ukarany będzie, jeżeli udowodnionem nie zostanie, że on do tego bez swej winy był wciągnięty.

Jeżeli więcej osobom w czynie udział mającym takie obrażenia są przypisane, które nie pojedynczo uważane, lecz razem wzięte, śmierć albo ciężkie, albo ważne uszkodzenie lub obrażenie ciała spowodowały, każdy udział mający w wypadkach §§ 194 i 193 więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukarany być powinien; — w razie ważniejszego uszkodzenia albo obrażenia ciała, kara przez § 192 a. oznaczona ma miejsce.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

Zastosowanie prawa przeciwko tym, którzy są sprawcami morderstwa albo zabójstwa, albo ciężkiego, lub ważnego obrażenia ciała, albo jako współnicy w takich karogodnych czynach są winni (34 1 i 2) przepisem tym wyłączonem nie jest.

§ 196. Jeżeli w razie uszkodzenia lub obrażenia ciała, sprawca bez własnej winy wyrządzeniem jemu samemu, albo krewnym jego, uszkodzenia lub ciężkich obrażeń, przez obrażonego do gniewu był pobudzonym i dla tego natychmiast czyn spełnił, albo jeżeli dowiedzionem będzie, że inne łagodzące okoliczności zachodzą, w razie zabójstwa, (§ 194 i 195) więzienie nie krótsze jak 6 miesięcy a w wypadku ciężkiego uszkodzenia lub obrażenia ciała (§ 193) więzienie niekrótsze jak 3 miesiące, a w wypadku ważnego uszkodzenia lub obrażenia ciała (§ 192 a) więzienie niekrótsze jak 4 tygodnie wyrzec należy.

To złagodzenie kary niema miejsca, gdy występpek przeciwko wstępnym popełnionym został.

§ 197. Kto umyślnie drugiemu truciznę albo inne materiały, zadaje, które zdrowie nadwerczyć są zdolne, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranym będzie. Jeżeli skutkiem tego czynu było ciężkie obrażenie ciała, kara więzienia ciężkiego od lat 10-ciu do lat 20 ma miejsce.

Jeżeli z czynu śmierć nastąpiła, kara dożywotniego więzienia ciężkiego wyrzeczoną będzie.

Przepisy te nie stosują się do wypadku, gdy sprawca miał zamiar pozbawienia życia.

§ 198. Kto przez niedbalstwo człowieka na ciele obraża, albo mu w zdrowiu uszczerbek przynosi, karą pieniężną od 10-ciu do 100 talarów, albo więzieniem do roku jednego ukaranym będzie.

Kara ta ma miejsce tylko na żądanie obrażonego, jeżeli ciężkie obrażenie ciała (§ 193), albo obrażenie z przekroczeniem urzędowych lub powołania obowiązków dopełnionem nie było.

§ 199. Kto nie będąc w sposób przepisami oznaczony upoważnionym za wynagrodzenie, albo wbrew szczególnego co do niego przez Policję wydanego zakazu, leczenie chorób zewnętrznych lub wewnętrznych, albo przy położowe czynności przedsięwzię, karą pieniężną od talarów 5 do 50, albo więzieniem do 6-ciu miesięcy ukaranym będzie.

Przepis ten nie będzie miał zastosowania, gdy czynność taka przedsięwziętą będzie, w razie naglącej potrzeby pomocy i gdy aprobowana do niesienia lekarskiej pomocy osoba, powołaną być nie może.

§ 200. Do leczenia upoważnieni, którzy w wypadkach nie cierpiącego zwłoki niebezpieczeństwa bez dostatecznej przyczyny pomocy swej odmawiają, karą pieniężną od talarów 20 do 500 ukarani być powinni.

§ 201. Akuszerki które zaniedbają upoważnionego Akuszerza powołać, gdy w czasie położu takie okoliczności zajdą, które niebezpieczeństwem życia matki albo dziecięcia zagrażają, albo gdy przy porodzie matka lub dziecko życie traci, karą pieniężną do tala-

rów 50, albo więzieniem do 3-ch miesięcy ukarane będą.

§ 202. Budowniczkowie i rzemieślnicy budujący, którzy przy wznoszeniu budowy, przeciwko powszechnie uznanym zasadom budownictwa tak działali że skutkiem tego dla innych niebezpieczeństwo powstało, powinni być karą pieniężną od 50 do 300 talarów, albo więzieniem od 6-ciu tygodni do 6-ciu miesięcy ukarani.

W razie powtórzenia mogą oni zarazem na utratę prawa samoistnego prowadzenia swej sztuki lub rzemiosła być skazani.

§ 203. Gdy w razie umyślnie spełnionego obrażenia ciała, sprawca z powodu urzędu powołania albo rzemiosła wypływające szczególne obowiązki przekroczył, powinien być zarazem na czas oznaczony, który lat 5 przewyższać nie może albo na zawsze za niezdatnego do takiego urzędu, albo za utracającego upoważnienie samoistnego prowadzenia swej sztuki lub rzemiosła, być uznanym.

Również w razie obrażenia ciała, skutkiem niedbalstwa, sprawca z powodu zaniedbania z urzędu, powołania, albo z rzemiosła wynikających obowiązków, w razie powtórzenia może zarazem na czas oznaczony, który lat 5-ciu przewyższać nie powinien, albo na zawsze za niezdatnego do takiego urzędu, albo za utracającego upoważnienie do samoistnego prowadzenia swej sztuki lub rzemiosła, być uznanym.

T Y T U Ł XVII.

ZBRODNIE I WYSTĘPKI PRZECIWKO WOLNOŚCI OSOBISTEJ.

§ 204. Kto człowieka podstępem albo gwałtem uprowadza aby go postawić, w położeniu wszelkiej pomocy pozbawionem, albo aby go oddać w niewolę lub poddaństwo, albo do obcej służby wojskowej lub okrętowej, popełnia porwanie człowieka, powinien być więzieniem ciężkiem od lat 5 do 20 ukaranym.

§ 205. Kto człowieka lat 16 wieku niemającego, podstępem albo gwałtem uprowadza, aby go użyć do żebractwa, do zatrudnień zysk na celu mających, albo przeciwnych obyczajom, karą więzienia ciężkiego do 15-tu lat ukaranym będzie.

§ 206. Kto osobę małoletnią podstępem, albo gwałtem od rodziców lub opiekunów uprowadza, więzieniem niekrótszem jak rok jeden ukaranym będzie.

§ 207. Kto kobietę podstępem albo gwałtem uprowadza w celu lubieżności lub zaślubienia, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranym będzie.

§ 208. Kto małoletnią nie zamężną kobietę, zgodnie z jej wolą jednakże bez zezwolenia jej rodziców lub opiekunów uprowadzi, w celu lubieżności lub zaślubienia; więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie.

§ 209. Jeżeli uprowadzający (§§ 207, 208) uprowadzoną zaślubił tylko na skargę tych osób postępowanie przeciwko niemu rozwiniętem być może, które

uznania nieważności małżeństwa żądać prawo mają, a zarazem nie wcześniej osądzonym on być może, aż gdy małżeństwo za nieważne uznanem zostało.

§ 210. Kto umyślnie i bezprawnie człowieka zamyka, albo w inny sposób użycia osobistej wolności pozbawia, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie.

Karę więzienia ciężkiego do lat 15-tu wyrzec należy:

1. Kiedy pozbawionemu wolności pozbawienie takowej albo w czasie onego doznane obejście, ciężkie skaleczenie (193) spowodowało.
2. Jeżeli pozbawienie wolności, dłużej jak przez miesiąc jeden trwało.
3. Jeżeli ta zbrodnia na własnych wstępnych spełnioną została.

§ 211. Prawu przeciwne pozbawienie wolności nie istnieje, gdy osoba została tymczasowo ujęta i przyaresztowana która przy spełnieniu karogodnego czynu, albo zaraz po takowym spotkana albo ścigana, ucieka, albo o chęć ucieczki jest podejrzana, albo gdy w takim wypadku jest zasada do przezorności iżby toż samość tej osoby bez jej zatrzymania uznaną być nie mogła. Ujęty powinien być bezzwłocznie Władzy Policyjnej, albo innemu Urzędnikowi, który z prawa jest w obowiązku zbrodnie lub występki śledzić, celem postanowienia w przedmiocie tymczasowego przyaresztowania oddanym, albo pod strażą odprowadzonym.

Również prawu przeciwne pozbawienie wolności nie istnieje, jeżeli troskliwość o mającego pomieszanie

umysłu, ograniczenie wolności jego potrzebnem czyni. Jeżeli w takim wypadku ten który środka tego użyje zaniedba policyjnej władzy bezzwłocznie o tem dać wiadomość, powinien być więzieniem do 6-ciu miesięcy, albo karę pieniężną do 100 talarów ukaranym.

§ 212. Kto drugiego do czynu lub nieczynienia w ten sposób znagła, albo znaglić usiłuje, iż mu piśmiennie lub ustnie spełnieniem zbrodni lub występku zagraża, ulegnie karze więzienia do roku jednego.

§ 213. Kto drugiemu pożarem lub zalewem zagraża, więzieniem od 2-eh miesięcy do roku jednego ukaranym będzie.

§ 214. Gdy więcej osób się skupi i do mieszkania, w miejsce załatwiania interessów, lub spokojną posiadłość drugiego; albo ogrodzone miejsca, które do publicznej służby są przeznaczone, w sposób prawnu przeciwny się wciska, więzieniem od tygodnia jednego do roku jednego ukarani będą.

T Y T U Ł XVIII.

KRADZIEŻ I PRZENIEWIERZENIE.

§ 215. Kradzież popełnia kto rzecz cudzą ruchomą komu innemu zabiera z zamiarem nieprawego przywłaszczenia jej sobie.

§ 216. Kradzież i usiłowanie kradzieży więzieniem niekrótszem jak miesiąc z czasowym zakazem wyko-

nywania praw obywatelskich honorowych karaniem będzie. Winowajca może być zarazem pod dozór policyjny oddany.

Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnione będą, kara być może do jednego tygodnia więzienia złagodzoną.

§ 217. (*) W wypadkach następujących kara więzienia niekrótszą być powinna jak miesięcy trzy:

- 1 Gdy narzędzia rolnicze albo zwierzęta do użytku w rolnictwie służące, z pola, z pastwiska, zwierzyna ze zwierzyńców, ryby ze stawu lub sadzawek, ule pszczół z pszczelnika, sukna, płótna, tkaniny albo przedze z krosien lub z blichu skradzione były.
2. Gdy owoce albo inne plody ziemi z tejże zebrane z pól lub łąk, albo z ogrodów są ukradzione.
3. Gdy drzewo ścięte z lasu albo ze składu, albo ze spławu lub z tratw ukradzionem będzie.
4. Gdy osoba która za zapłatę lub utrzymanie służy, na swem Państwie albo na osobie trzeciej, która się w mieszkaniu Państwa znajduje, jak również gdy robotnik, czeladnik, albo uczeń, w mieszkaniu, w warsztacie, albo w składzie towarów, majstra lub robotę dającego, albo gdy osoba zwykle w mieszkaniu pracująca, w temże mieszkaniu kradnie.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

5. Gdy gospodarz zajazdu albo sługa jego, rzeczy goszczącego, albo gdy goszczący w domu zajezdnym ukradnie.
6. Gdy kradzież w budynku zamieszkałym, albo w nocy, albo przez dwie lub więcej osób popełnioną była. Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnione będą, kara może być do dni 14 więzienia złagodzoną.

§ 218 (*) Kara więzienia ciężkiego do lat 10-ciu z oddaniem pod dozór policyi wyrzeczoną być winna w następujących wypadkach:

1. Gdy z budynku do nabożeństwa przeznaczonego skradzionemi zostaną przedmioty do nabożeństwa służące.
2. Jeżeli z budynku, albo z ogrodzonego miejsca, przez włamanie albo wleczenie, kradzież spełnioną jest.
3. Gdy kradzież w ten sposób spełnioną została, iż dla otworzenia budynku albo przystępu do ogrodzonego miejsca, albo dla otworzenia wewnątrz znajdujących się drzwi lub schowaków, fałszywe klucze użyte będą.
4. Gdy na publicznej drodze, ulicy, publicznym placu na wodzie splawnej, albo na kolei żelaznej, albo w budynku pocztowym lub do tego należącym podwórzu, albo w banhofie, pakunek podróжных albo inne przedmioty do transportu należące przez oberżnięcie albo odwiązanie,

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

utwierdzeń, lub zachowań, albo przez użycie fałszywych kluczy, skradzione będą.

5. Gdy rzeczy, które osoba pomieszanego umysłu lub dziecko lat 12 niemające na lub przy sobie ma, skradzionemi będą.
6. Gdy złodziej, albo jeden ze złodziei, albo jeden ze współników w kradzieży, bronią jest opatrzony.
7. Gdy do kradzieży dwie lub więcej osób które się jako sprawcy lub współnicy, do popełnienia rabunków albo kradzieży połączyły, wpływa.
8. Gdy kradzież w czasie pożaru lub powodzi na niebezpieczeństwem zagrożonych lub wyratowanych rzeczach spełnioną będzie.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzienie niekrótsze jak sześć miesięcy, z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

§ 219. (*) (**) Kto już dwa lub więcej razy prawomocnie przez Sąd Pruski, za kradzież lub rabunek był osądzony, za nową popełnioną kradzież ukarany być winien jak następuje:

1. Jeżeli nowa kradzież jest zwyczajną (§ 216 i 217) więzieniem ciężkiem do lat 15-tu.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzieniem niekrótszem jak sześć miesięcy, jak równie czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych.

(*) Prawo z dnia 9 Marca 1853 r.

(**) Prawo z dnia 4 Maja 1853 r.

2. Gdy nowa kradzież jest ważniejszą, więzieniem ciężkiem od 5-u do lat 20-u. A jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzieniem ciężkiem do lat 5-u, albo więzieniem niekrótszem jak rok jeden, z zakazem czasowym wykonywania praw obywatelskich honorowych. We wszystkich wypadkach (1 — 2) zarazem oddanie pod dozór policyjny wyrzeczone być powinno.

Powyższe przepisy zastosowania nie mają, gdy ze względu na ostatnią albo na wcześniejszą zbrodnię lub występki, podwyższenie kary z powodu powtarzania, stosownie do przepisów prawa, nie ma miejsca. (60)

§ 220. Surowsza kara za kradzież w domu mieszkalnym spełnioną ma miejsce, chociaż w czasie jej spełnienia, mieszkańcy w domu tym nie znajdowali się.

§ 221. Na równi z budynkami zamieszkanymi uważane będą:

1. Statki wodne w których mieszkają.
2. Domy modlitwy.
3. Takie publiczne budynki które do załatwiania czynności albo do zachowania rzeczy są przeznaczone.
4. Do zamieszkanym albo na równi z temi uważanych budowli (2 i 3) należące ogrodzone przestrzenie i wszelkiego rodzaju na tychże znajdujące się budowle.

Przestrzeń ogrodzona jest ta, do której tylko za użyciem klucza, albo przez włamanie, albo wejściem niewłaściwem dostać się można.

§ 222. Za wejście niewłaściwe jest uważane, gdy wstęp do budynku lub do zamkniętej przestrzeni, przez wierzch dachu, drzwi, przez mury, przez żywopłoty lub inne ogrodzenia, albo przez okno, otwór w piwnicy, albo przez inne nie do wchodzenia przeznaczone, pod, lub nad ziemią znajdujące się otwory jest dokonaniem.

§ 223. Włamanie istnieje:

1. Gdy sprawa za pośrednictwem gwałtu na ogrodzeniach, na przedmiotach, albo przyrządach, które do przejścia stoją na przeszkodzie dotąd nie istniejące przejścia, albo ogrodzone miejsce sobie otwiera albo już istniejący otwór dla wejścia rozprzestrzenia, albo zupełnie nowy otwór czyni, którym sobie możliwość dostania się wewnątrz, albo nawet bez wejścia wewnątrz możliwość spełnienia kradzieży uskutecznia.

2. Gdy sprawca wewnątrz budynku, w sposób wyżej opisany, drzwi, ściany, wchody lub przechody, szafy, skrzynie albo inne zachowania otwiera.

§ 224. Za fałszywe klucze będą uważane naśladowane, przeistoczone, albo takie klucze, które do zamku, do którego onych sprawca użył, nie są przeznaczone, jak również wytrychy, haczyki i inne do otwierania przez ślusarzy używane narzędzia.

§ 225. Kto cudzą ruchomą rzecz, którą w posiadanie lub dla strzeżenia otrzymał z obowiązkiem, aby

ją zachował, takową zawiadywał, oddał, lub odstawił ze szkodą właściciela, posiadacza, stałego albo tymczasowego sprzeda, zastawi, zużyje, albo ukryje, staje się winnym przeniewierzenia.

§ 226. Za przeniewierzenie uważanem będzie, gdy kto znalezioną, albo przypadkiem w posiadanie otrzymaną, cudzą rzecz ruchomą ze szkodą właściciela, posiadacza, stałego lub tymczasowego sprzeda, zastawi, zużyje, albo ukryje, albo miejsce jej zachowania, wbrew dobrej swej wiadomości przed władzą ukrywa.

§ 227. Przeniewierzenie równie jak usiłowanie przeniewierzenia karanem będzie więzieniem niekrótszem jak miesiąc jeden i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych.

Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnione będą, kara aż do dnia jednego więzienia skróconą być może.

§ 228. Kradzież lub przeniewierzenie, które przez rodziców lub dalszych wstępnych, dzieci lub wnuków, albo przez małżonka drugiemu spełnione zostały, nie powinny być karane.

Przepis ten nie stosuje się do innych osób, które się stały winnymi współnictwa lub ukrywania.

229. Kto się stał winnym kradzieży albo przeniewierzenia rodzicom lub dalszym wstępnym, rodzicom przybranym lub pasierbom, teściom lub zięciom, rodzeństwu, jak równie w zastępstwie rodziców wy-

chowującym, opiekunom albo wychowaniem trudniącym się, tylko na żądanie poszkodowanego pociąganym być może.

T Y T U Ł XIX.

RABUNEK I ZDZIERSTWO.

§ 230. Kto gwałtem na jakiej osobie lub groźbą natychmiastowego niebezpieczeństwa dla ciała lub życia rzecz cudzą ruchomą z tym zamiarem zabiera, aby ją sobie wbrew prawu przywłaszczyć, popełnia rabunek.

Kto na gorącym uczynku kradzieży spotkany, przeciwko osobie dopuszcza się gwałtu, albo groźby natychmiastowego niebezpieczeństwa dla ciała lub życia używa, iżby pozostać w posiadaniu skradzionych przedmiotów, na równi z rabusiem uważany będzie.

§ 231. Rabunek karany będzie więzieniem ciężkiem od lat 5-ciu do 15-tu z oddaniem pod dozór policyjny.

§ 232. (*) Rabunek karany będzie więzieniem ciężkiem od lat 10-ciu do 20-tu z oddaniem pod dozór policyjny:

1. Gdy rabuś albo jeden z rabusiów lub współników rabunku, ma broń przy sobie.
2. Gdy do rabunku dwie albo więcej osób jako sprawcy lub współnicy wpływają, a którzy się dla wykonywania rabunków lub kradzieży połączyli.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

3. Gdy rabunek na publicznej drodze lub placu dokonany będzie.

4. Gdy podczas rabunku człowiekowi znaczne pokrzywdzenie albo obrażenie ciała (192 a) rządzone zostało.

§ 223. Rabunek dożywotniem więzieniem ciężkiem karany będzie:

1. Gdy rabuś już raz za rabunek, albo z gwałtem połączone zdzierstwo, przez Sąd pruski prawomocnie był skazany; § 60 nie ma tu zastosowania.

2. Gdy przy rabunku człowiek był męczonym, członków mowy, wzroku, słuchu, lub zdolności płodzenia pozbawionym albo skutkiem, pokrzywdzeń lub obrażeń ciała w chorobę umysłową wprowadzonym.

3. Gdy w czasie rabunku przez pokrzywdzenie lub obrażenie ciała, śmierć człowieka spowodowaną została.

§ 234. Kto dla odniesienia przez siebie albo przez trzeciego, prawu przeciwnej korzyści, kogo innego do czynu lub zaniechania czynu w ten sposób zmusi, lub zmusić usiłuje, iż temu piśmiennie lub ustnie spełnieniem zbrodni lub występku zagraża, staje się winnym zdzierstwa.

§ 235. Zdzierstwo karane będzie więzieniem niekrótszem jak trzy miesiące i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych.

Winny może także być pod dozór policyjny oddany.

Jeżeli zagrożona zbrodnia jest morderstwem, podpaleniem, albo zalewem, sprawca więzieniem do lat 5 z oddaniem pod dozór policyjny, ukarany będzie.

§ 236. Jeżeli zdzierstwo dopełnionem zostaje zagrożeniem natychmiastowego niebezpieczeństwa dla ciała lub życia, albo gwałtem przeciw osobie, sprawca jak za rabunek (§§ 231, 232, 233) ukarany będzie.

T Y T-U Ł. XX.

UKRYWANIE.

§ 237. (*) Kto rzeczy, o których wie że z kradzieży, przeniwierzenia, albo przez inną zbrodnię lub występki nabytemi zostały, ukrywa, zakupuje, w zastaw bierze albo innym sposobem nabywa, albo do pozbycia ich komu innemu pomoc udziela, czy to dla własnej korzyści lub bez takowej, jak również kto osoby winne kradzieży, przeniwierzenia, albo innej podobnej zbrodni lub występkowi ze względu na wiadomą mu zbrodnię lub występki dla własnej korzyści ochrania, więzieniem niekrótszem jak miesiąc i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukarany być ma, może zarazem pod dozór policyjny być oddany.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, kara do tygodnia jednego więzienia złagodzoną być może.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

§ 238. (*) Kto rzeczy o których wie, że z rabunku, albo ze zdzierstwa na równi z rabunkiem uważanego, (§ 236) albo z ciężkiej kradzieży (218) pochodzi, ukrywa, kupuje, w zastaw bierze, lub innym sposobem nabywa, albo do pozbycia ich komu innemu dopomaga, czy to dla własnej korzyści lub bez takowej, jak równie kto osoby winne wymienionych zbrodni, ze względu na dokonaną jemu wiadomą zbrodnię, dla własnej korzyści ochrania, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu z oddaniem pod dozór policyjny, ukaranym być ma.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, na więzienie niekrótsze jak miesiące sześć i na czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych skazać należy.

§ 239. Kto ukrywaniem (§§ 237 i 238) zwykle się zatrudnia, powinien być więzieniem ciężkiem do lat 15-tu z oddaniem pod dozór policyjny ukaranym.

§ 240 (**) Kto już dwa lub więcej razy prawomocnie przez Sąd Pruski za ukrywanie był skazanym, jeżeli się jeszcze ukrywania dopuści, ukaranym być winien jak następuje:

1. Za zwyczajne ukrywanie (§ 237) - więzieniem ciężkiem do lat 15-tu.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzienie niekrótsze jak sześć miesięcy, z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

(**) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

2. Jeżeli ukrywanie jest ciężkie (§ 238) karą więzienia ciężkiego od lat 5-ciu do lat 20-tu.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzienie ciężkie do lat 5-ciu albo więzienie niekrótsze jak rok jeden z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

We wszystkich wypadkach (N. 1 i 2) zarazem oddanie pod dozór policyjny miejsce mieć będzie.

Powyższe przepisy zastosowania mieć nie będą, gdy albo z powodu ostatniej albo z powodu wcześniejszej zbrodni lub występku, podniesienie kary z powodu powtarzania według prawa miejsca nie ma, (§. 60).

T Y T U Ł XXI.

OSZUSTWO.

§ 241. Kto w zamiarze korzyści w mieniu drugiego szkodę zrządza wprowadzeniem go w błąd przez przytoczenie fałszywych, przeistoczenie albo zatajenie prawdziwych okoliczności, popełnia oszustwo.

§ 242. Oszustwo, jak równie usiłowanie oszustwa, karanem będzie więzieniem niekrótszem jak miesiąc jeden, a zarazem karą pieniężną od 50 do 1000 talarów, jak niemniej czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, może być kara do tygodnia jednego więzienia, albo na samą karę pieniężną najmniej 5 talarów złagodzoną.

§ 243. (*) Więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące a zarazem karą pieniężną od 50 do 1000 talarów i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaranym będzie:

1. Kto z wiedzą nierzetelnych miar lub wag na szkodę drugiego używa.
2. Kto kupującego złoto lub srebro względem własności tego towaru w błąd wprowadza i gorszej próby złoto lub srebro jako próby lepszej temuż sprzedaje.
3. Kto prawdziwą do obiegu przeznaczoną metalową monetę, przez oberznięcie, opiłowanie, albo w inny sposób zmniejsza i jako wartości zupełnej wydaje, lub wydać usiłuje.
4. Kto tak zmniejszoną monetę zwykle albo z porozumieniem się z tym, który ją umniejszył, jako zupełnej wartości wydaje, lub wydać usiłuje.
5. Kto pakiety z pieniędzmi urzędową pieczęcią opieczętowane i napisem jaką kwotę, obejmując opatrzone, chociaż wie że otwieranemi były, i ilość niemi objęta zmniejszoną została, w oznaczonej na nich kwocie wydaje.
6. Kto w zamiarze aby zarządzoną exekucję odwrócić, albo odwlec, z dowodu pocztowego na przesyłkę pieniędzy, albo innych wartości, użytek czyni, chociaż wie, że przesłany list albo pakiet tego nieobejmuje co dowodem pocztowym jako przesłane, wykazanem zostało.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r. i z 30 Maja 1859 r.

7. Kto kamienie graniczne albo inne do oznaczenia granicy albo wysokości wody przeznaczone znaki, na szkodę drugiego zdejmuję, niszczy, nie znacznymi czyni, przesuwą albo fałszywie ustawia.

8. Kto dokumenta które albo wcale nie są jego własnością, albo są niewyłączną jego własnością na szkodę drugiego niszczy, uszkadza, albo utaja. Jeżeli w wypadku Nr. 6 udowodnionem będzie że łagodzące okoliczności zachodzą, kara może być aż do jednego tygodnia więzienia, albo tylko najmniej do talarów pięciu kary pieniężnej umiarkowaną.

§ 244. Kto w zamiarze oszustwa, rzecz przeciw niebezpieczeństwu ognia ubezpieczoną, podpala, albo statek wodny który sam, albo ładunek na nim znajdujący się był ubezpieczonym, zatapia lub na mieliźnie osadza, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu a zarazem karą pieniężną od 100 do 2000 talarów ukaranym będzie.

§ 245. We wszystkich wypadkach oszustwa (§ 241 do 244) oddanie pod dozór policyjny wyrzeczonym być może.

T Y T U Ł XXII.

NADUŻYCIE ZAUFANIA.

§ 246 Za nadużycie zaufania więzieniem niekrótszem jak trzy miesiące, jak równie czasowym za-

kazem wykonywania praw obywatelskich honorowych karani będą.

1. Opiekunowie, kuratorowie sekwestраторowie, executorowie testamentu, administratorowie zakładów, jeżeli z zamiarem na szkodę powierzonych im osób lub rzeczy działają.
2. Meklerowie, spedytorowie zawiadowcy i inni procederzyści, którzy do prowadzenia procederu przez Zwierzchność są zobowiązani, gdy w interesach im poruczonych, z zamiarem na szkodę tych działają których interesa załatwiają.

Jeżeli nadużycie zaufania popełnionem zostało w zamiarze odniesienia korzyści przez siebie lub innego, obok kary pozbawienia wolności, karę pieniężną od talarów 50 do 1000 wyrzec należy.

Jeżeli czynem tym ostrzejsza kara jest usprawiedliwioną, według zasad § 55 tę ostrzejszą karę wyrzec należy.

T Y T U Ł XXIII.

FALSZOWANIE DOKUMENTÓW.

§ 247. Kto w zamiarze zysku dla siebie lub innych, albo dla zrządzenia innym szkody, dokument fałszuje albo fałszywy sporządza i tego w celu oszukiwania używa, popełnia fałszowanie dokumentów.

Za dokument uważać należy każde pismo, które na dowód umów, zleceń, zobowiązań, uwolnień od ta-

kowych, albo w ogólności pod względem praw lub prawnych stosunków znaczenie mają.

§ 248. Za fałszowanie dokumentów uważanem będzie równie, gdy kto w zamiarze odniesienia zysku dla siebie lub innych, lub zrządzenia komu innemu szkody, cudzym podpisem opatrzony papier, pismem wypełnia, i z takiego dokumentu użytek czyni.

§ 249. Kto z fałszywego lub sfalszowanego dokumentu, z wiedzą że jest fałszywym lub sfalszowanym, w zamiarze własnej lub innych korzyści, lub dla zrządzenia innym szkody użytek czyni za fałszerza uważanym będzie.

§ 250. (*) Fałszowanie dokumentów więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu a zarazem karą pieniężną od 50 do 1000 talarów karanem będzie.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, karą będzie więzienie niektótsze jak 3 miesiące wraz z karą pieniężną niemniejszą jak 5 talarów; może także być wyrzeczonym czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych.

§ 251 (**) Fałszowanie dokumentów karane będzie więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu a zarazem karą pieniężną od 100 do 2000 talarów, gdy zbrodnia ma za przedmiot jeden z następujących rodzajów, dokumentów:

1. Dokumenta Królewskim podpisem, albo Królewską pieczęcią opatrzone.

(*) Prawo z dnia 9 Marca 1853 r.

(**) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856.

2. Dokumenta które przez Władze Państwa, Gminy, albo korporacye krajowe albo zagraniczne przez krajowych albo zagranicznych Urzędników, albo przez takie osoby, które według praw krajowych albo zagranicznych wiarę publiczną mają, są przyjętymi, wygotowanymi albo uwierzytelnionymi.
3. Księgi, rejestra, katastra, albo inwentarze, które w charakterze urzędowym są prowadzone.
4. Rozporządzenia na wypadek śmierci.
5. Wexle.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzienie niekrótsze jak sześć miesięcy, a zarazem karę pieniężną, niemniejszą jak talarów 10, niemniej czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzec należy.

§ 253. Kto w zamiarze odniesienia dla siebie lub innych korzyści, albo zrządzenia innym szkody, sprawia, iż czynności oświadczenia albo faktu, które dla praw, albo prawnych stosunków mają znaczenie są poświadczone w publicznych dokumentach, księgach, albo rejestrach jako spełnione lub już załatwione, gdy one wcale nie, albo w inny sposób, albo przez inne osoby spełnione lub załatwione zostały, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu a zarazem karą pieniężną od 100 do 2000 talarów ukaranym będzie.

Tej samej karze ulegnie, kto na szkodę drugiego z takich fałszywych poświadczeń, wiedząc że są fałszywymi, użytek czyni.

§ 253. Kto nieprawdziwy papier stemplowy wyrabia albo prawdziwy fałszuje, jak równie kto z wiedzą z fałszywego lub sfalszowanego papieru użytek czyni, więzieniem niekrótszem jak 3-y miesiąc i czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaranym będzie.

Tej samej karze ulegnie kto się jednego z tych czynów ze względu na kartki z opłaty portoryj pocztowe albo stemplowane koperty dopuści.

§ 254. (*) Kto bez zamiaru odniesienia dla siebie lub inuych korzyści, albo zrządzenia innym szkody, jednakże z zamiarem aby Władzę lub prywatne osoby w błąd wprowadzić, pasport, kartę legitymacyjną, książkę wędrowną, albo inne publiczne dokumenta, albo na zasadzie istniejących przepisów wystawiające się inne świadectwo, albo konduity albo też zdolności świadectwo fałszywie wygotowywa, albo fałszuje albo z fałszywego lub z fałszowanego dokumentu z wiedzą użytek czyni, więzieniem do miesiąca sześciu, albo karą pieniężną do 100 talarów ukaranym być winien.

Tę samą karę wyrzec należy przeciwko temu, kto w takimże celu z prawdziwych dokumentów, dla kogo innego wygotowanych, jakby dla niego wystawionemi były, użytek czyni, albo kto takie dla niego wystawione dokumenta, komu innemu w tymże celu odstępuje.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

§ 255. (*) Kto umyślnie, jednakże bez zamiaru odniesienia korzyści dla siebie lub innych, albo zrządzenia innym szkody, sprawia, że czynności oświadczenia, albo faktu, w publicznych dokumentach, księgach, albo regestrach jako spełnione lub już załatwione są poświadczane, chociaż one wcale nie, albo w inny sposób, albo przez inne osoby są spełnionemi lub załatwionemi, więzieniem do sześciu miesięcy, albo karą pieniężną do 100 talarów ukaranym będzie.

§ 256. Kto pod imieniem Lekarza, Felczera, albo innej osoby zawodu lekarskiego, świadectwo względem swego lub innej osoby stanu zdrowia, wygotowywa, albo w tym przedmiocie świadectwo prawdziwe fałszuje i z takowego dla oszukania Władzy lub stowarzyszeń assekuracyjnych użytek czyni, więzieniem od miesiąca jednego do roku jednego ukaranym będzie; może także przeciw niemu czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

§ 257. Lekarze, felczerowie i inne osoby zawodu lekarskiego, które nierzetelne świadectwa co do stanu zdrowia człowieka wbrew swojej wiadomości do użytku przed Władzą, albo w stowarzyszeniu ubezpieczenia wydają, więzieniem od 3-ich do 18 miesięcy, a zarazem czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych, ukarani będą.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

258. Kto dla oszukania Władzy albo towarzystwa ubezpieczeń, w przedmiocie własnego lub cudzego stanu zdrowia, ze świadectwa o jakim w §§. 256 i 257 mowa, użytek czyni, więzieniem od miesiąca jednego do roku jednego, ukaranym będzie; może także przeciwko niemu czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

T Y T U Ł XXIV.

BANKRUCTWO.

§ 259. Handlujący, właściciele statków i posiadacze fabryk, którzy wypłaty zawiesili jako podstępni bankruci, karani będą więzieniem ciężkiem do lat 15-stu.

1. Gdy majątek swój w całości, albo w części utaili lub ukryli.
2. Gdy długi albo prawa przyznali, albo wykazali, które w całości, albo w części są zmyślonemi.
3. Którzy w zamiarze zrządzenia szkody swym wierzycielom, prowadzenia ksiąg handlowych zaniedbali, chociaż do tego według przepisów ustaw, albo z natury ich powołania obowiązani byli.
4. Gpy w takimże zamiarze swe handlowe księgi ukrywali, albo zniszczyli, albo tak prowadzili lub przeistoczyli, iż te stanu majątku ich przedstawić nie mogą.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione zostaną, kara niemniejszą będzie jak 3 miesiące więzienia; zarazem może być czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych wyrzeczonym.

§ 260. Węzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranym będzie:

1. Kto w interesie handlującego właściciela statku, albo posiadacza fabryki, który wypłaty zawiesił, tegoż majątek w całości albo w części utaja lub ukrywa.
2. Kto w interesie takiego dłużnika, albo dla własnej lub innego korzyści, zmyśłone pretensye w własnem imieniu, lub przez podstawione osoby, uzasadnił.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione zostaną, kara niemniejszą będzie jak 3 miesiące więzienia; zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych, wyrzeczonym być może.

Jeżeli sprawca w porozumieniu z dłużnikiem działał, zastosowane będą ogólne przepisy o współnictwie w zbrodni.

§ 261. Handlujący, właściciele statków i posiadacze fabryk, którzy zawiesili wypłaty, za zwyczajne, bankructwo, więzieniem do lat 2-ch karani będą.

1. Gdy przez rozrzutność, zbytek, grę, albo grę giełdową, towarami lub papierami na giełdzie kurs mającemi nadmierne summy zużyli lub dłużnemi zostali.

2. Jeżeli ksiąg handlowych prowadzić zaniedbali, chociaż, tych prowadzenie prawem przepisane, albo z powodu rodzaju ich powołania jest wymagane, albo księgi handlowe ukryli albo zniszczyli, albo, tak nieporządnie prowadzili, że te stanu majątku przedstawić nie są zdolne.
3. Jeżeli zaniedbali sporządzać roczny bilans majątku, chociaż to jest prawem przepisane, albo z powodu rodzaju ich powołania jest wymagane.
4. Gdy chociaż ich majątek według ostatniego bilansu połowy długów nie pokrywał, nowe długi zaciągali, albo towary, albo kredytowe papiery, niżej wartości sprzedawali.

§ 262. Meklerowie albo Notaryusze robiący interesy handlowe, na wypadek wstrzymania wypłat i jeżeli są winnymi czynów, w tytule tym wyszczególnionych, tym samym karom co handlujący uleść powinni.

T Y T U Ł XXV.

KAROGODNE ZYSKI.

§ 263. Kto z dłużnikami swymi, o wyższe procenta jak prawo pozwala się układa, lub płacenia takowych żąda i albo to przekroczenie zwykle czyni, albo interessowi taką formę nadaje, iż przez to obejście prawa jest pokrytem, za lichwę, więzieniem od 3-ch miesięcy, do roku, a zarazem karą pie-

niężną od 50 do 1000 talarów, z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaranym być winien.

§ 264. Kto bez pozwolenia Władzy jakby z powołania na zastaw pożyczki daje, więzieniem od tygodnia jednego do 2-ch miesięcy ukaranym będzie.

§ 265. Publicznie na zastaw wypożyczający, którzy przyjętych w zastaw przedmiotów bez upoważnienia używają, więzieniem od miesiąca do roku, a zarazem i karą pieniężną, od 20 do 500 talarów ukarani będą.

§ 266 Kto grę hazardowną swem powołaniem czyni, więzieniem od 3-ch miesięcy do lat 2-ch, a zarazem karą pieniężną od 100 do 2000 talarów, jak równie czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych, ukaranym być winien.

Jeżeli winowajca jest cudzoziemcem, może zarazem wydalenie z kraju być wyrzeczonem.

§ 267. Posiadacze miejsc publicznych zebrań, którzy gier hazardownych w tych miejscach pozwalają, albo do utajenia gier takich dopomagają, karą pieniężną od 20 do 500 talarów ukarani być winni.

W razie powtórzenia, zarazem utratę upoważnienia do samoistnego prowadzenia procederu wyrzec należy.

§ 268 Kto bez zezwolenia Zwierzchności loteryę publiczną zakłada, karą pieniężną do 500 talarów ukaranym będzie.

Na równi z loteryą, wszelkie publiczne rozgrywanie ruchomych albo nieruchomych rzeczy uważać należy.

§ 269. Kto towary albo paki z takowemi fałszywie nazwiskiem albo firmą i zamieszkania albo fabrykacyi miejscem, krajowego przedsiębiorcy fabryki, produkującego, albo kupca oznacza, albo z wiedzą w ten sposób fałszywie oznaczone towary w handel puszcza, karą pieniężną od 50 do 1000 talarów, a w razie powtarzania, zarazem więzieniem do sześciu miesięcy ukaranym być winien.

Ta sama kara ma miejsce, gdy czyn spełnionym został przeciwko należącemu do obcego Państwa, w którym według ogłoszonych stosunków lub praw, wzajemność jest zaręczoną.

Od kary nie uwalnia, gdy przy oznaczeniu na towarach imię albo firma i zamieszkanie lub fabrykacyi miejsce, z małemi zmianami; które tylko przy szczególnej uwadze dostrzeżone być mogą, jest położone.

§ 270. Kto drugich od licytowania lub dalszego licytowania przy licytacyach przez Władzę publiczną albo Urzędników przedsiębranych, czy te, sprzedaż, wydzierżawienia, dostawy, przedsiębiorstwa, albo jakiego bądź innego rodzaju interesa, za przedmiot mają gwałtem albo pogrózką, albo zapewnieniem, lub udzieleniem korzyści wstrzymuje, karą pieniężną do talarów 300, albo więzieniem do sześciu tygodni ukaranym będzie.

§ 271. Kto własną rzecz ruchomą, z posiadania prawo użytkowania mającego, zastawnego wierzyciela, albo kogo któremu prawo zatrzymania tej rzeczy słu-

ży, w zamiarze prawu przeciwnym zabiera albo zabrać usiłuje, więzieniem od tygodnia do lat 3-ch ukarany będzie; może także przeciw niemu czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

Przepisy § §. 228 i 229 tu również zastosowanie mają.

§ 222. (*) Kto rzeczy które przez właściwą Władzę lub Urzędnika zajęte lub zaaresztowane zostały, umyślnie usuwa, strwoni lub zniszczy, albo w inny sposób z pod zajęcia lub aresztu w całości lub części uchyla więzieniem do roku jednego ukarany będzie.

§ 223. Kto nie mając do tego prawa ryby lub raki łapie, karą pieniężną do talarów 50; albo więzieniem do trzech miesięcy ukarany być winien.

Polcyjne rozporządzenia szczególnych rybołówstw do tyczące nie są powyższym przepisem naruszone.

§ 224. Kto na własnym gruncie, na którym polowanie komu innemu jest wydzierżawione, albo na którym na wspólny użytek Gminy polowanie w myśliwskim okręgu strzelec ustanowiony ma poruczone, bez pozwolenia dzierżawcy polowania lub Gminy poluje, albo kto na cudzym gruncie, nie mając do tego prawa poluje, karą pieniężną do talarów 100 albo więzieniem do miesięcy 3-ch ukarany będzie.

§ 225. Kara może być do sześciu miesięcy podwyższoną, jeżeli na zwierzynę nie bronią myśliwską i psami, ale siłkami, sieciami, samolówkami, albo inne-

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

mi przyrządami zasadzki czynione były, albo gdy występki, w czasie przez prawo polować wzbraniającym, albo w lasach, albo w czasie nocy, albo wspólnie przez dwie lub więcej osób popełnionym został.

§ 276. Jeżeli z występków tego (§§. 274 275) kto powołanie czyni, więzienie krótszem nie będzie jak 3 miesiące z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych, zarazem oddanie pod dozór policyjny wyrzec należy.

§ 277. Broń, narzędzia myśliwskie i psy, które sprawca przy nieprawem polowaniu przy sobie posiadał, jak równie w § 275 wymienione sidła, sieci, samolówki, albo inne przyrządy, w wyroku na rzecz Skarbu przysądzić należy, bez różnicy czyli te do obwinionego lub kogo innego należy.

§ 278. Podróżni, albo na statkach w obowiązkach będący, którzy bez wiedzy szypa jak równie szyper, który bez wiedzy właściciela statku, takie przedmioty na statek przyjmują, które statek na niebezpieczeństwo, na konfiskatę albo kary pieniężne narazić może, więzieniem do lat 2-ich ukarani być winni.

§ 279. Na statku w obowiązkach będący, który z otrzymaną płacą zbiegnie, albo się ukryje, aby się od przyjętej służby uwolnić, więzieniem do roku jednego ukaranym być winien.

W tej mierze żadnej nie stanowi różnicy czy to przestępstwo w kraju lub za granicą popełnione zostało.

§ 280. Kto zapieczętowane listy, albo inne zapieczętowane dokumenta, które nie są przeznaczone dla wiadomości jego, umyślnie i bezprawnie otwiera, karą pieniężną do 100 talarów, albo więzieniem do 3-ch miesięcy ukaranym być winien.

T Y T U Ł XXVI.

USZKODZENIA CUDZEJ WŁASNOŚCI.

§ 281. Kto umyślnie i wbrew prawu cudze rzeczy uszkodza albo niszczy, więzieniem do lat 2-ch ukaranym będzie.

Jeżeli udowodnionem zostanie, iż łagodzące okoliczności zachodzą, karę pieniężną do 50 talarów wyrzec należy.

§ 282. Kto przedmioty czci w kraju istniejącego religijnego stowarzyszenia, albo rzeczy służbie Bożej poświęcone, albo nagrobki, publiczne pomniki, przedmioty sztuki, nauki lub rzemiosła, które w publicznych zbiorach zachowywane, albo publicznie są wystawiane albo przedmioty które do publicznego użytku albo do upiększenia dróg publicznych, lub zakładów służą, umyślnie niszczy lub uszkodza, więzieniem niekrótszem jak dni 14 ukaranym będzie. Może być także wyrzeczonem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych.

§ 283. Kto umyślnie budynek, statek wodny, most, tamę, drogę bitą, kolej żelazną, lub jaką inną budowlę cudzą własnością będącą w całości lub w czę-

ści niszczy, więzieniem niekrótszem jak 2 miesiące ukaranym być winien.

§ 284. Gdy się skupi więcej osób razem i ruchome lub nie ruchome cudze rzeczy przetrząsają, puస్తoszą lub niszczą, ukarani będą więzieniem ciężkiem do lat 15-tu, zarazem oddanie pod dozór policyjny wyrzeczonem być może.

T Y T U Ł XXVII.

OGÓŁOWI ZAGRAŻAJĄCE ZBRODNIĘ I WYSTĘPKI.

§ 285. Za podpalenie, karą od lat 10-ciu aż do dożywotniego więzienia ciężkiego, a gdy skutkiem pożaru człowiek życie utracił, śmiercią nkarany być ma.

1. Kto umyślnie podpali budynek, statek, albo chatę które są mieszkaniem ludzi albo do nabożeństwa przeznaczone zabudowania.
2. Kto umyślnie budynek, statek lub chatę, które czasowo na pomieszczenie ludzi służą w czasie w którym ludzie w tychże znajdować się zwykli podpali.
3. Kto umyślnie wagon kolei żelaznej, budowy górnicze, albo inne do czasowego pomieszczenia w nich ludzi służące miejscowości w czasie takim podpala, gdy w tychże ludzie znajdować się zwykli.

We wszystkich tych wypadkach nie stanowi różnicy, czyli przedmioty podpalone są własnością sprawcy lub nie.

§ 286. Kto umyślnie statki, budynki, chaty, budowle górnicze, magazyny, zapasy rolniczych płodów, budowlane lub opałowe materiały, płody ziemi w polach, lasy, torfy które cudzą są własnością podpala, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranym będzie.

§ 287. Kto umyślnie własne albo cudze rzeczy podpali, które ze swej natury albo położenia zdolnymi, są do przedmiotów w §§ 285 i 286 wymienionych ogień udzielić, tak ukaranym być winien jak gdyby rzeczony przedmioty bezpośrednio sam podpalił.

§ 288. Kto przez niedbalstwo §§ 285 do 287 określony pożar spowoduje, więzieniem do sześciu miesięcy, a jeżeli przez pożar człowiek życie utracił, więzieniem od 2-ech miesięcy do 2-ech lat ukaranym będzie.

§ 289. Kary §§ od 285 do 288 postanowione, wymierzone będą według rozróżnień tamże oznaczonych na tego, kto przez użycie prochu albo innych materiałów eksplozją sprawiających, budynki, chaty, statki, magazyny albo inne miejscowości burzy.

§ 290. Kto z niebezpieczeństwem dla życia innych, umyślnie spowoduje powódź, więzieniem ciężkiem dziesięcioletniem aż do dożywotniego więzienia ciężkiego, a gdy skutkiem powodzi człowiek życie utracił, śmiercią ukaranym będzie.

§ 291. Kto z powszechnem niebezpieczeństwem dla własności, jednakże bez niebezpieczeństwa dla życia innych, umyślnie powódź zrządza, więzieniem ciężkiem od lat 5-ciu do 20-tu ukarany być winien.

§ 292. Kto taką powódź (§§ 290 i 291) umyślnie, ale tylko w tym zamiarze spowoduje, aby swą własność od niebezpieczeństwa ustrzedz, więzieniem niekrótszem jak lat 2 ukarany być winien.

§ 293. Kto powódź przez niedbalstwo spowoduje, więzieniem do sześciu miesięcy, a gdy skutkiem powodzi człowiek życie utracił, więzieniem od 2-ch miesięcy do lat 2-ch ukarany będzie.

§ 294. Kto umyślnie w zakładach kolei żelaznej, tejsze środki transportowe, albo inne przynależności tak uszkadza, albo na kolei żelaznej przez postawienie, położenia, albo rzucenie przedmiotów, albo przez poruszenie szyn lub innym sposobem takie przeszkody zrządza, iż przez to przewóz na kolei na niebezpieczeństwo wystawionym zostanie, ulegnie karze więzienia ciężkiego do lat 10-ciu.

Jeżeli z czynu tego ciężkie obrażenie ciała człowieka (193) nastąpiło więzieniem ciężkie od 10-ciu do lat 20-tu a jeżeli człowiek życie utracił, kara śmierci wyznaczoną będzie.

§ 295. Kto przez niedbalstwo czynami w sposób § 294 oznaczony, przewóz na kolei żelaznej na niebezpieczeństwo wystawia więzieniem do roku jednego, a gdy skutkiem tego człowiek życie utracił, więzieniem od dwóch miesięcy do lat 3-ch ukarany będzie.

Takieżę karze ulegną do prowadzenia pociągu na kolei żelaznej i do dozoru nad transportami na teję ustanowione osoby, (urzędnicy kolei żelaznej) gdy przez zaniebdanie swych obowiązków, pociąg na niebezpieczeństwo wystawiają.

§ 296. Kto względem zakładu telegraficznego do Państwa albo do Towarzystwa kolei żelaznej należącego umyślnie takich czynów się dopuszcza, które użytkowaniu z zakładu tego według przeznaczenia przeszkadzają lub one przerywają, więzieniem od 3-ch miesięcy do 3-ch lat ukaranym będzie.

Czynami tego rodzaju w szczególności są: odjęcie, zepsucie, albo uszkodzenie drutu telegraficznego, aparatów albo innych należących do zakładu telegraficznego przedmiotów, połączenie obcego przedmiotu z drutem telegraficznym, fałszowanie przez telegraf dawanych znaków, przeszkadzanie przywrócenia zepsutego lub uszkodzonego telegraficznego przyrządu, przeszkadzanie osobom w zakładach telegraficznych ustanowionym, wypełniania ich obowiązków służbowych.

§ 297. Jeżeli w skutek umyślnego przeszkodzenia albo przerwania używania zakładu telegraficznego, człowiek na cieie lub zdrowiu uszkodzonym został, winny ulegnie karze więzienia ciężkiego do lat 10-ciu a jeżeli życie utracił, karze wiaźnienia ciężkiego od lat 10-ciu do lat 20-tu.

§ 298. Kto względem zakładu telegraficznego Państwa, albo stowarzyszenia kolei żelaznej przez niebdalstwo takich czynów się dopuszcza, które użytko-

waniu z zakładu tego, według przeznaczenia przeszkadzają lub one przerywają więzieniem do miesięcy sześciu, a gdy skutkiem tego człowiek życie utracił, więzieniem od 2-ch miesięcy do lat 2-ch ukaranym będzie.

Na taką karę zasługują te osoby (urzędnicy telegrafu) które do dozoru i obsłużenia zakładów telegraficznych i ich przynależności są ustanowione, gdy przez zaniedbanie do nich należących obowiązków, użytkowaniu z zakładu, przeszkodę lub przerwę czynią.

§ 299. Urzędnicy kolei żelaznej i telegrafu, którzy za zbrodnią lub występkiem w §§ 294 do 298 oznaczone są skazani, powinni być zarazem za niezdolnych do obowiązków przy kolei żelaznej i służbie telegraficznej uznani.

§ 300. Naczelnicy towarzystwa kolei żelaznej, jak również naczelnicy zakładu telegraficznego, do towarzystwa kolei żelaznej, należącego, którzy, oddalenie od obowiązków skazanego Urzędnika zaraz po zakommunikowaniu im prawomocnego wyroku w wykonanie nie wprowadzają, karą pieniężną od 10-ciu do 100 talarów, albo więzieniem do 3-ch miesięcy ukarani być winni.

Takiejże karze ulegnie za niezdolnego uznany telegrafu lub kolei żelaznej Urzędnik, który następnie przy kolei żelaznej lub telegraficznym zakładzie obowiązki przyjmuje, jak i ci którzy mu takowe powierzyli, chociaż o uznaniu go za niezdolnego, wiadomość posiadali.

§ 301. Kto umyślnie wodociągi, sluzy, wały, groble, tamy, albo inne wodne budowy, albo mosty, promy, drogi, ochronne przyrządy psuje lub uszkadza, albo gdy na spławnych większych lub mniejszych rzekach albo kanałach, koryta spławu uszkadza i czynem takim życie albo zdrowie innych na niebezpieczeństwo wystawia, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie.

Jeżeli w skutek czynu takiego, człowiek ciężko skańczonym został, kara więzienia ciężkiego do lat 15-tu, a jeżeli życie utracił, kara więzienia ciężkiego od lat 10-ciu aż do dożywotniego więzienia ciężkiego ma miejsce.

Jeżeli taki czyn był skutkiem niedbalstwa i z takowego szkoda wynikła, więzieniem do miesięcy sześciu, a jeżeli skutkiem tego człowiek życie utracił, więzienie od 2-ch miesięcy do lat 2-ch wyrzec należy.

§ 302. Kto umyślnie dla bezpieczeństwa spławu przeznaczone znaki ogniowe, albo inne w tym celu urządzone znaki niszczy, usuwa, albo nieużytecznemi czyni, albo ogniowe znaki gasi, albo znaki fałszywe, które mogą spław niepewnym uczynić, stawia, szczególnie nocą, na wybrzeżach ogień zapala, który spław niebezpiecznym uczynić jest w stanie, więzieniem ciężkiem do lat 10-ciu ukaranym będzie.

Jeżeli skutkiem czynu tego, statek na mieliznie osiadł, więzienie ciężkie od lat 10-ciu do 20-tu, a jeżeli skutkiem tego człowiek życie utracił, kara śmierci ma miejsce.

Jeżeli czyn był skutkiem niedbalstwa i ztąd szkoda wynikła, więzienie do sześciu miesięcy, a jeżeli skutkiem tego człowiek życie utracił, więzieniem od 2-ch miesięcy do lat 2-ch wyrzec należy.

§ 303. Kto umyślnie sprawi, iż statek na wieliznie osiędzie, albo zatoni i tym sposobem życie innego człowieka na niebezpieczeństwo wystawi, więzieniem ciężkiem od lat 10-ciu do lat 20-tu, a jeżeli skutkiem czynu takiego, człowiek życie utracił, śmiercią ukarany będzie.

Jeżeli czyn jest skutkiem niedbalstwa, i z tego szkoda wynikła, więzieniem do miesięcy sześciu, a gdy skutkiem czynu człowiek życie utracił, więzienie od 2-ch miesięcy do 2-ch lat wyrzec należy.

§ 304. Kto umyślnie studnie, zbiorniki wody do użytku innych służące, albo towary, które do publicznej sprzedaży albo zużycia są przeznaczone, zatruiwa albo do takowych takie materiały miesza, o których wie, iż ludzkiemu zdrowiu zaszkodzić są zdolne, jak również kto takie zatrute, albo ze szkodliwymi materiałami zmieszane rzeczy z wiadomością i z zamilczeniem ich własności sprzedaje, albo na sprzedaż trzyma, więzieniem ciężkiem od 5-ciu do 15-tu lat ukarany będzie.

Jeżeli skutkiem czynu tego człowiek życie utracił kara śmierci ma miejsce.

Jeżeli czyn jest skutkiem niedbalstwa i z takowego szkoda nastąpiła, więzienie do sześciu miesięcy, a jeżeli skutkiem czynu tego człowiek życie utracił, więzienie od miesięcy 2-ch do lat 2-ch wyrzec należy.

§ **305.** Przeciwno tym którzy za zbrodnie §§ 285, 286, 287, 289, 290, 291, 294, 297, 301, 302, 303, i 304 wymienione, na więzienie ciężkie czasowe skazani będą, może zarazem oddanie pod dozór policyjny być wyrzeczonym.

§ **306.** Kto kordonu zdrowia, albo nadzoru albo zakazu wprowadzania, przepisy które przez Rząd są postawione dla ustrzeżenia wprowadzenia albo rozszerzenia zaraźliwej choroby przekracza, więzieniem do lat 2-ch ukarany będzie.

Jeżeli w skutek przekroczenia człowiek zaraźliwą chorobą dotknięty został, więzienie od 2-ch miesięcy do 3-ch lat ma miejsce.

§ **307.** Kto kordonu zdrowia albo nadzoru przepisy albo zakaz wprowadzania, które przez Rząd dla ustrzeżenia prowadzenia albo rozszerzenia zarazy bydła są ustanowione przekracza, więzieniem do roku 1-go ukarany będzie.

Jeżeli skutkiem występku bydło zarazą dotknięte zostało, więzienie od jednego miesiąca do 2-ch lat ma miejsce.

§ **308.** Kto układ z publiczną Władzą zrobiony, o dostawę dla armii potrzebnych przedmiotów, w czasie wojny albo o dostawę żywności, dla odwrócenia lub zapobieżenia niedostatkowi, umyślnie albo w niewłaściwym czasie, albo nie w sposób żądany spełnia, więzieniem niekrótszem jak sześć miesięcy ukarany być winien, może także przeciw niemu czasowy zakaz

wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

Jeżeli niespełnienia zobowiązania powodem jest niedbalstwo, i jeżeli z takowego rzeczywiście szkoda powstała, więzienie do lat 2-eh wyrzec należy.

Te same kary mają zastosowanie także przeciwko podliwerantom, agentom i pełnomocnikom liweranta, którzy z wiadomością celu dostawy, niedopełnienie takowej umyślnie albo z niedbalstwa spowodują.

T Y T U Ł XXVIII.

ZBRODNI E I WYSTĘPKI W URZĘDOWANIU.

§ 309. Urzędnik który za czynność do urzędu należąca, która nie jest obowiązkiem jego przeciwna, albo za zaniedbanie czynności podarunki lub inne korzyści przyjmuje, takowych wymaga albo ich obietnicy żąda, a do których nie jest prawem upoważniony, karą pieniężną do talarów 100, albo więzieniem do miesięcy sześciu ukaranym i do oddania na rzecz Skarbu tego co otrzymał lub onego wartości skazanym będzie; może zarazem za czasowo niezdolnego do pełnienia publicznych urzędów być uznanym.

§ 310. Urzędnik, albo Sędzia polubowny, który za czynność albo jej zaniedbanie przeciwne obowiązkom urzędowym, podarunki lub inne korzyści przyjmuje, takowych wymaga, albo obietnicy onych żąda, na więzienie ciężkie do lat 5-ciu i oddanie na rzecz

Skarbu tego co otrzymał, lub wartości tego skazanym będzie.

Jeżeli okoliczności łagodzące udowodnione będą, więzienie niekrótsze jak miesiący sześć i czasową niezdolność do pełnienia publicznych urzędów, wyrzec należy.

§ 311. Kto ofiarowaniem, obiecaniem, zapewnieniem podarunków albo innych korzyści, urzędnika, członka siły zbrojnej, albo Sędziego polubownego, do czynności albo jej zaniechania które stanowi ublizenie obowiązkom urzędowym, skłania lub skłonić usiłuje, więzieniem ukaranym będzie, może zarazem czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

Podarunki w celu przekupienia dane, albo wartość tychże, na rzecz Skarbu zasądzić należy.

§ 312. Jeżeli Sędzia w dochodzeniu zbrodni lub występku na korzyść albo na szkodę obwinionego przekupić się daje, więzieniem ciężkiem ukaranym być winien.

Takiej karze jak Sędzia, ulegnie kto Sędziego przekupuje, lub przekupić usiłuje.

Podarunki w celu przekupstwa dane, albo wartość tychże, na rzecz Skarbu zasądzone być winny.

§ 313. Przysięgły, który w sprawie w której jako przysięgły ma działać, podarunki przyjmuje, więzieniem ciężkiem ukaranym będzie. Takiej samej karze ulegnie, kto przysięgłego do tej zbrodni uwodzi albo uwieść usiłuje.

Dane podarunki albo wartość tychże na rzecz Skarbu zasądzone będą.

314. Urzędnik, który przy prowadzeniu, albo decydowaniu prawnych interesów, umyślnie dla faworyzowania, lub uciążenia jednej strony, dopuszcza się niesprawiedliwości, więzieniem ciężkiem do lat 5-u ukaranym będzie.

Takiejże karze ulegnie Sędzia polubowny, który przy prowadzeniu albo sądzeniu prawnych sporów, umyślnie dla faworyzowania lub uciążenia jednej strony, niesprawiedliwości staje się winnym.

§ **315.** Urzędnik, który nadużywa swej urzędowej władzy, aby kogo do czynu, znoszenia albo zaniechania wbrew prawu zniewolić, więzieniem niekrótszem jak miesiąc ukaranym będzie; może zarazem wyrzeczoną być czasowa niezdolność do pełnienia urzędów publicznych.

§ **316** (*) Urzędnik który w wykonywaniu albo zaleceniu wykonywania swego urzędu, umyślnie dopuszcza się, lub dopuścić dozwala pokrzywdzeń lub obrażeń na ciele, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie; może także czasowa niezdolność pełnienia urzędów publicznych przeciw niemu być wyrzeczona.

Jeżeli udowodnionem będzie że okoliczności łagodzące zachodzą, może być więzienie nawet niżej trzech miesięcy, albo kara pieniężna do 300 talarów wyrzeczoną.

(*) Prawo z 30 Maja 1859 r.

Jeżeli pokrzywdzenie lub obrażenie ciała jest ciężkie (§ 193) i jeżeli żadna z okoliczności łagodzących w § 196 przytoczonych nie zachodzi, więzienie ciężkie niekrótsze jak lat 3 ma miejsce.

§ 317. Urzędnik, który umyślnie prawu przeciwne przyaresztowanie, albo tymczasowe ujęcie lub wzięcie pod straż przedsiębierze, albo rozporządza albo trwanie aresztu przedłuża, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie; może także przeciwko niemu czasowa niezdolność do urzędów publicznych być wyrzeczona.

Kara będzie więzienie ciężkie do lat 15:

1. Gdy pozbawionemu wolności, odjęcie takowej, albo w czasie tego doznane obejście ciężkie obrażenia ciała spowodowało (§ 193).
2. Gdy wbrew prawu pozbawienie wolności więcej niż miesiąc trwało.

§ 318. Urzędnik, który wbrew prawu umyślnie cudze mieszkanie nachodzi, karą pieniężną do 100 talarów, albo więzieniem do 2-ch miesięcy ukaranym być winien.

§ 319. Jeżeli Urzędnik w sądowo-karnem śledztwie środków przymusu używa, albo użyć nakazuje, aby przyznanie albo zeznanie wymódzi, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaranym będzie.

§ 320. Urzędnik, który umyślnie na szkodę osoby której niewinność jest mu wiadomą, rozpoczęcia albo dalszego prowadzenia na drodze sądowo-karnej śledz-

twą domaga się albo postanawia, więzieniem ciężkiem ukaranym być winien.

Takieże karze ulegnie Urzędnik, który umyślnie nakazuje wykonać karę, która albo wcale nie jest, albo nie w takim stopniu jak ją wykonywać zaleca, prawomocnie jest wyrzeczona.

Jeżeli w tym ostatnim wypadku, czyn skutkiem nie dbałością spełnionym został, więzienie do roku jednego ma miejsce, może także przeciwko urzędnikowi czasowa niezdolność pełnienia publicznych urzędów być wyrzeczona.

§ 321. Urzędnik, z mocy swego urzędu, w wykonywaniu Władzy karnej, albo w wykonywaniu kary udział mający, więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaranym będzie, gdy w zamiarze, aby kogo wbrew prawu ochronić od prawem naznaczonej kary, śledzić karogodnego czynu zaniedbuje, takiego czynu lub zaniedbania dopuszcza się, której jest zdolnym uwolnienie od kary, albo prawu nieodpowiednie ukaranie spowodować, albo wyrzeczonej kary w wykonanie nie wprowadza, lub łagodniejszą karę niż jest wyrzeczona wykonywa.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione będą, więzieniem do lat 2-ech ma miejsce; może także czasowa niezdolność pełnienia urzędów publicznych być wyrzeczona.

§ 322. Urzędnik, któremu zamknięcie, odprowadzenie albo strzeżenie aresztowanego jest powierzonym w razie ucieczki albo uwolnienia aresztowanego,

więzieniem ciężkiem do lat 5-ciu ukaranym będzie gdy to umyślnie sprawił lub spowodował.

Jeżeli ucieczka skutkiem niedbalstwa spowodowaną albo ułatwioną była, ma miejsce więzienie do miesiący sześciu, a zarazem może być czasowa niezdolność pełnienia urzędów publicznych wyrzeczoną.

§ 323. Urzędnik, który dla własnej lub innych korzyści, lub dla szkodenia innym, dokumenta, których przyjęcie albo wystawienie, urzędu jego jest obowiązkiem nierzetelnie przyjmuje albo wystawia, albo rzetelne dokumenta które z powodu urzędu jemu są powierzone, albo do których ma przystęp fałszuje, więzieniem ciężkiem do lat 10 ciu a zarazem karą pieniężną od 100 do 2000 talarów ukaranym będzie.

Taką samą karę zasłużył Urzędnik, który w takimże zamiarze, urzędownie powierzone mu lub dla niego przystępne dokumenta uszkadza, niszczy, albo usuwa.

§ 324. Urzędnik, który pieniądze, albo inne przedmioty które w charakterze urzędowym otrzymał, albo do strzeżenia miał powierzone przywłaszcza, albo przywłaszczyć usiłuje, więzieniem niekrótszem jak sześć miesięcy, z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaranym będzie.

§ 325. Jeżeli z powodu przywłaszczenia, do percepty, albo kontrolli dochodu lub wydatku, przeznaczone rachunki, rejestra albo księgi nierzetelnie prowadzi, fałszuje, albo niszczy, albo jeżeli nierzetelne zamknięcia, albo wyciągi z tych rachunków rejestrów, al-

bo ksiąg, albo nierzetelne do takowych dowody pokłada, albo jeżeli na beczkach, workach albo pakietach ilość znajdujących się w nich pieniędzy fałszywie oznacza, więzieniem ciężkiem od lat 3-ich do 10-ciu ukaranym będzie.

§ 326. Urzędnik, który należitości, albo inne wynagrodzenia za urzędowe czynności, dla siebie ma prawo pobierać, jeżeli te należitości albo wynagrodzenia pobiera albo pobrać usiłuje, o których wie, że płacić mający, takowych wcale nie, albo w mniejszej ilości płacić są w obowiązku, karą pieniężną do talarów 100, albo więzieniem do roku jednego ukaranym będzie; może, zarazem na czasową niezdolność pełnienia urzędów publicznych być skazany.

§ 327. Urzędnik, który podatki, należitości (koszta sądowe) albo inne opłaty do Kassy publicznej pobierać ma wpływy o których wie, że płacący wcale nie, albo w mniejszej ilości jest dłużnym, pobiera i nieprawnie pobranych w całości albo w części do Kassy nie wnosi, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukaranym będzie; może także przeciw niemu czasowa niezdolność do pełnienia urzędów publicznych być wyrzeczona.

Na taką samą karę zasłużył Urzędnik, który przy urzędowych wypłatach pieniędzy lub przedmiotów, odbierającemu umyślnie i wbrew prawu odtrącenia czyni, a wydatki jako w zupełności dopełnione, w rachunkach zamieszcza.

§ 328. Urzędnik pocztowy, który powierzone pocztę listy i pakiety, w innych jak przez prawo przepisa-

nych wypadkach otwiera albo ukrywa albo innemu do takiej czynności z wiedzą pomoc daje, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukarany będzie; a zarazem czasową niezdolność pełnienia urzędów publicznych, przeciw niemu wyrzec należy.

§ 329. obrońca albo inny Sądowy doradca, który w moc swego przymiotu urzędowego, mając sobie powierzone interesa, w tym samym interesie prawnym, dwom przeciwnym stronom radą albo pomocą, wbrew swym obowiązkom służy, więzieniem niekrótszem jak 3 miesiące ukarany będzie.

Jeżeli umyślnie z porozumieniem ze stroną przeciwną, na szkodę klienta swego działa, więzienie ciężkie do lat 5-ciu ma miejsce.

§ 330. Urzędnik przełożony, który podwładnych sobie do zbrodni lub występku w urzędzie umyślnie skłania, albo skłonić usiłuje, albo taką zbrodnię lub występki swojemu podwładnemu z wiedzą spełnić dopuszcza, na karę za też zbrodnię lub występki zagrożoną skazanym być winien, we wszystkich tych wypadkach czasową niezdolność pełnienia urzędów publicznych wyrzec należy.

Ten sam przepis stosuje się również do Urzędnika, któremu nadzór albo kontrola czynności urzędowych innego urzędnika jest powierzona, jeżeli zbrodnia lub występki przez tego urzędnika popełnione, dotyczy interesów nadzorowi lub kontroli powierzonych.

§ **331.** Przepisy tytułu tego stosują się do wszystkich Urzędników publicznych, czy ci bezpośrednio lub pośrednio w służbie krajowej zostają, na czas życia, albo tylko na czas oznaczony lub tymczasowie są ustanowieni, czy przysięgę służbową wykonywali lub nie.

Gdy osoby nie będące Urzędnikami, w zbrodni lub występku do tytułu tego odnoszącym się, udział mają, jeżeli wyjątek nie jest uczynionym; ogólne zasady względem współnictwa stosowane będą. Do wypadku przez § 309 przewidzianego, przepis ten nie stosuje się.

C Z Ę Ś Ć III.

O Wykroczeniach.

T Y T U Ł I.

O KARANIU WYKROCZEŃ W OGÓLNOŚCI.

§ **332.** Jako wykroczenie takie tylko czyny lub ich zaniechanie karanemi być winny, które przez prawo, albo przez prawnie wydane rozporządzenia Władz karą są zagrożone.

§ **333.** Kary za wykroczenia są następujące:

1. Kara policyjnego aresztu.
2. Kara pieniężna.
3. Konfiskata szczególnych przedmiotów.

§ 334. Kara policyjnego aresztu, o ile jej prawo inaczej nie oznacza (§ 341) jest prostem wzbronieniem wolności, a trwanie takowej, wynosi najmniej dzień jeden, liczony na godzin 24, a najwyżej sześć tygodni.

§ 335. Najniższa kara pieniężna jest 10 srebrnych groszy, a najwyższa talarów 50.

W miejsce kary pieniężnej która z powodu ubóstwa skazanego wyekwowałą być nie może, kara aresztu podstawioną być winna.

Trwanie takowego powinno być przez Sędziego tak oznaczone ażeby kwota 10 srebrnych groszy do 2-ch talarów zarówno z jednym dniem aresztu uważaną była. Kara aresztu nie może także w tym wypadku nigdy sześć tygodni przewyższać.

§ 336. Usiłowanie wykroczenia wolnem jest od kary.

Z powodu powtarzania podwyższenie kary po za najwyższy jej stopień nie ma miejsca.

§ 337. Jeżeli jeden i ten sam czyn łączy w sobie znamiona więcej wykroczeń, ten przepis karny zastosować należy, który najsurowszą karą zagraża.

§ 338. Jeżeli kto więcej wykroczeń popełnił, wszystkie za takowe postanowione kary zastosować należy.

Kara za wykroczenie będzie pominiętą z powodu tego że sprawca oprócz wykroczenia, jeszcze zbrodnie lub występki popełnił.

§ 339. Wykroczenia przedawniają się, jeżeli prawo inaczej nie przepisuje (§ 343) w trzech miesiącach, licząc od dnia, w którym popełnione zostały.

Gdy przedawnienie przerwaniem będzie, poszukiwanie jednak do prawomocnego osądzenia nie doprowadza, wówczas po ostatniej sądowej czynności, nowe przedawnienie bieg swój zaczyna.

Każda skarga i każda inna czynność Prokuratora, jak również każde rozporządzenie, albo każda inna czynność Sędziego, która rozpoczęcia, prowadzenia, albo zakończenia śledztwa dotyczy, przerywa przedawnienie.

T Y T U Ł II.

WYKROCZENIA ZE WZGLĘDU NA BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA I PORZĄDEK PUBLICZNY.

§ 340. Karą pieniężną do 50 talarów albo aresztem do sześciu tygodni ukaranym będzie.

1. Kto bez szczególnego pozwolenia plany fortec albo szczegółowych fortyfikacji, zdejmuje.
2. Kto po zamiejscem swojego procederu, potajemnie albo przeciw zakazowi Władzy, zapasy broni albo amunicyi zgromadza.
- 3 Kto bez piśmiennego zlecenia Władzy, stempel, pieczęć, sztychy, platy albo inne formy, które do wyrabiania metalowych albo papierowych pieniędzy albo takich papierów, które podług § 124 zarówno z papierowemi pieniędzmi uważane będą, albo papieru stęplowego, albo do urzędowych poświadczeń albo uwierzytelnień słu-

żyć mogą, wygotowywa, albo komu innemu jak Władzy wydaje.

4. Kto bez zlecenia piśmiennego Władzy, odbicia pod N. 3 wymienionych stępli, pieczęci, sztychów, plat albo form, albo jaki kolwiek inny druk formularzów do wymienionych tamże, publicznych papierów uwierzytelnień albo poświadczeń uskutecznia, albo odbicia komu innemu jak Władzy wydaje.
5. Kto adresa polecające towary, ogłoszenia, etykiety, albo inne druki, które pod względem formy albo ozdób do pieniędzy papierowych, albo zarówno z papierowemi pieniędzmi w ślad § 124 uważanym papierom są podobne, wygotowywa albo upowszechnia, albo kto stęple, sztychy, platy, albo inne formy, które do wyrabiania takich przedmiotów służyć mogą wygotowywa.
6. Kto bez zezwolenia Władzy krajowej, kassy wyposażeń, pośmiertne albo wdowie, albo inne podobne towarzystwa albo instytucje zakłada, których przeznaczeniem jest za zapłatą wkupnego albo za składanie wniosków pieniężnych w razie pewnych okoliczności, albo z upływem czasu wypłaty w kapitale lub dochodach uskuteczniać.
7. Kto w wypadkach nieszczęścia albo powszechnego niebezpieczeństwa lub potrzeby, przez Władzę policyjną, albo miejsce jej zastępującego, o pomoc jest wezwany, temu zadosyć nie czy-

ni, chociaż takie wezwanie bez ważnego dla siebie niebezpieczeństwa spełnić był w stanie.

8. Kto wbrew rozporządzeniom wydanym dla nieczynienia przeszkody w obchodzie dni uroczystych niedzielnych i świątecznych działa.

9. Kto w sposób nieprzyzwoity spokojność przerywający hałas wszczyna, albo ważne swawole spełnia.

10. Kto zwierzęta publicznie, złośliwie dręczy, albo niemilosiernie z nimi się obchodzi.

11. Kto przy publicznych drogach lub placach, albo w miejscach publicznych zgromadzeń gry hazardowe trzyma.

W wypadkach pod N. 1, 2, 3, 4, 5 i 11 rysunków twierdz lub szczegółowych fortyfikacyi, zapasów broni, albo amunicyi, stępli, pieczęci sztychów, plat, albo innych form, odcisków albo na stole gry lub w Banku znajdujących się pieniędzy, Wyrokiem konfiskatę wyrzec należy.

§ 341. Kto żebrze, albo dzieci do żebractwa skłania lub wysyła, albo osoby pod swą władzą lub dozorem zostające i domownikami będące, powstrzymać od żebractwa zaniedbuje, aresztem do sześciu tygodni ukaranym będzie.

Skazany może być w zakładzie więziennym stosownie zatrudniony.

§ 342. Kto w izbach szynkownych, albo w innych publicznych miejscach zabawy, w czasie przez Poli-

cyą zakazanym, nie zważając, iż gospodarz i jego zastępca albo Urzędnik policyjny do oddalenia się wzywa, pozostaje, ulegnie karze pieniężnej do talarów 5-ciu.

Gospodarze którzy gościom swym w czasie przez policyą zakazanym pozostawać pozwalają, ulegną karze pieniężnej do talarów 20-tu albo aresztowi do dni 14.

T Y T U Ł III.

WYKROCZENIA ZE WZGLĘDU NA BEZPIECZEŃSTWO OSÓB, HONORU I WOLNOŚCI.

§ 343. Kto drugiego znieważy, karą pieniężną do talarów 50, albo aresztem do tygodni sześciu ukaranym będzie.

Znieważenie przedawnionem zostaje sześcioma miesiącami.

Ukaranie zniewagi tylko na skargę może mieć miejsce; ta wnoszoną być nie może, jeżeli od czasu w którym skargę wnosić mogący o zniewadze i o osobie znieważającego wiadomość otrzymał, trzy miesiące bez zażalenia upłynęły.

Oprócz tego przepisy w Tytule 13 Części II w §§ 153, 160, 161, 162 zamieszczone, tu także zastosowanie mają.

344. Karą pieniężną do talarów 20, albo aresztem do dni 14 ukaranym będzie.

1. Kto w miastach lub wsiach nadmiernie prędko, zaprzęgiem lub wierzchem jedzie, albo kto na publicznych ulicach lub placach, miast lub wsi, z powszechnem niebezpieczeństwem konie objężdża lub tresuje.
2. Kto na publicznych ulicach lub drogach, przejazdowi innych umyślnie przeszkodę czyni.
3. Kto w miastach sankami bez utwierdzonego stałe dyszla albo bez dzwonków lub brzękań jeździ.
4. Kto zwierzętom, w miastach lub wsiach, na publicznych ulicach lub placach, albo na innych miejscach, na których one przez wyrywanie, bicie, albo w inny sposób szkodę zrzucić mogą, z zaniebdaniem wymaganych ostrożności pozostawać dozwala lub takowe prowadzi.
5. Kto kamienie, albo inne twarde ciała albo nieczystości, na cudze domy, zabudowania, albo podwórza, albo do ogrodów, lub zamkniętych placów, albo na konie, albo na inne zaprzęgowe lub ciężary dźwigające zwierzęta, ciska.
6. Kto na publiczną ulicę albo na takie miejsca gdzie ludzie schodzić się zwykli, rzeczy, przez których upadek lub spadnięcie kto uszkodzonym być może, bez należytego umocowania ustawia albo zawiesza, albo w taki sposób wylewa lub wyrzuca, iż tem przechodzący uszkodzeni lub powaleni być mogą.

7. Kto na publicznych ulicach lub placach, przedmioty, które wolnej komunikacyi przeszkadzają wystawia, kładzie lub składać poleca.
8. Kto dla utrzymania bezpieczeństwa, wygody, czystości i spokojności, na publicznych ulicach, drogach lub placach, wydane rozporządzenia policyjne przekracza.

§ 345. Karą pieniężną do talarów 50, albo aresztem do tygodni sześciu ukaranym będzie:

- 1 Kto wbrew policyjnym przepisom co do przedwczesnego pogrzebania ciała postąpi.
- 2 Kto bez policyjnego pozwolenia truciznę, albo lekarstwo, o ile handel takowemi przez szczególne przepisy nie jest dozwolonym, przyrządza, sprzedaje, albo innym udziela.
3. Kto bez szczególnego pozwolenia proch strzelecki albo inne eksplozyjne materiały albo fajerwerki przyspasabia, albo na sprzedaż wystawia.
4. Kto przy zachowywaniu lub transporcie towarów trujących, prochu strzeleckiego, albo innych eksplozyjnych materiałów lub fajerwerków, albo przy wykonywaniu upoważnienia do przygotowywania lub sprzedaży tych przedmiotów i lekarstw, do istniejących w tej mierze przepisów nie stosuje się.
5. Kto sfalszowane albo zepsute trunki lub pokarmy sprzedaje.
6. Kto bez pozwolenia policyi w miejscach zamieszkałych lub przez ludzi uczęszczanych, samo-

- strzały, żelaza karkowe, lub żelaza stopowe zastawia, albo w takich miejscach z broni palnej, albo z innych narzędzi strzela.
7. Kto broni do pchnięcia, cięcia lub strzału, w kijach, trzcinach, lub w podobny sposób ukrytą sprzedaje lub nosi.
 8. Kto bez pozwolenia policyjnego, niebezpieczne dzikie zwierzęta trzyma albo dzikie lub złośliwe zwierzęta wolno puszcza, albo ze względu na takowe przepisy, środków ostrożności, dla ustrzeżenia od uszkodzeń zaniedbuje.
 9. Kto na publicznych ulicach, drogach lub placach, w podwórzach, w domach i w ogólności w miejscach gdzie ludzie chodzą, studnie, piwnice, doły, otwory, albo urwiska w ten sposób nieprzykryte, albo niezabezpieczone zostawia, iż z tego niebezpieczeństwo dla innych wyniknąć może.
 10. Kto wezwaniom policyjnym, aby budowlę, upadkiem grożącą wyreparował albo zbużył, skutku nie nadaje.
 11. Kto budowlę lub naprawę budynku, studni, mostu, szluzu, albo innego rodzaju budowli przedsięwzię, bez zachowania przez Policję nakazanych, albo nawet tylko potrzebnych środków ostrożności.
 12. Właściciel budowy, budowniczy albo rzemieślnik budowli, budowlę albo reparaacją, do której policyjne zezwolenie jest potrzebnem, bez takiego pozwolenia albo samowolnie odstępując od

planu przez Władzę zatwierdzonego, wykonywający lub wykonywać zlecający.

W wypadkach pod N. 2, 3, 4, 5, 6, i 7 wymienionych, konfiskatę trucizny, leków, prochu strzelniczego, albo innych eksplozyjnych materiałów lub fajerwerków, sfałszowanych albo zepsutych napojów albo pokarmów, jak również, samostrzałów żelaz karkowych lub stopowych i zakazanej broni wyrokiem wyrzec należy.

§ 316. Karą pieniężną do talarów 50, albo aresztem do sześciu tygodni ukaranym będzie.

1. Kto do mieszkania, izby zatrudnień, albo spokojnej posiadłości drugiego, albo do ogrodzonego miejsca, które do publicznego użytku jest przeznaczone, nieprawnie się wciska albo jeżeli nie mając do tego prawa, tamże pozostaje, albo na wezwanie się nie oddala.
2. Kto ludzi psami szczuje.
3. Kto umyślnie kamienie albo inne twarde przedmioty, lub nieczystości na ludzi ciska.

T Y T U Ł IV.

WYKROCZENIA ZE WZGLĘDU NA MAJĄTEK.

317. (*) Karą pieniężną do talarów 20 albo aresztem do dni 14-tu ukaranym będzie.

1. Kto obierania drzew z gąsienic, o ile to przez prawo lub policyjne rozporządzenia jest nakazanem zaniedbuje.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r.

2. Kto do rozporządzeń policyjnych w przedmiocie zamknięcia winnic nie stosuje się.
3. Kto bez zezwolenia Policji nowe ogniska urządza, albo już urządzone na inne miejsce przenosi.
4. Kto zaniedbuje czuwać aby ogniska w jego domu pod względem budowy i bezpieczeństwa od ognia w należytym utrzymywane były stanie, albo aby kominy w właściwym czasie czyszczone były.
5. Kto towary, materiały, albo inne zapasy, które się łatwo same z siebie zapalają, albo łatwo zapalić się mogą, w miejscach lub schowaniach takich zachowuje, gdzie ich zapalenie niebezpiecznem być może, albo kto materiały nie mogące bez niebezpieczeństwa zapalenia się bez oddzielenia ich obok siebie być kładzione, nieoddzielone zachowuje.
6. Kto do stodoł, stajen, strychów, albo innych schowań, które do zachowywania łatwo zapalnych przedmiotów służą, z ogniem lub światłem bez latarni wchodzi, albo się do miejsc takowych z ogniem lub światłem bez latarni zbliża.
7. Kto na niebezpiecznych miejscach w lasach lub zaroślach, albo w niebezpiecznej bliskości budynków, lub łatwo zapalnych przedmiotów, ogień zapala.
8. Kto w niebezpiecznej bliskości budynków, albo łatwo zapalnych przedmiotów, z broni palnej strzela lub fajerwerki zapala.

9. Kto przez Policją przepisanych do gaszenia ognia narzędzi, albo wcale nie utrzymuje, albo trzyma w stanie do użytku niezdolnym, albo do innych policyjnych przepisów ogniowych nie stosuje się.

10. Kto nie mając do tego prawa, przez ogrody albo winnice, albo przed zupełnie ukończonym zbiorem przez łąki albo obsiane role, albo przez takie role, łąki, pastwiska, albo zagajenia, które są ogrodzonymi, albo na które wejście znakami jest wzbronione, albo na prywatną drogę znakami zamkniętą wchodzi, zaprzęgiem lub wierzchem wjeżdża, albo bydło wpędza.

Rozporządzenia szczególne, które względem fantowania przy takich wykroczeniach jak i względem wypasania, przepisami policyjno - rolnymi są objęte, niniejszem nie są zmienione.

11 Kto bez zezwolenia prawo polowania mającego, w cudzym łowieckim okręgu, po zapubliczną do powszechnego użytku przeznaczoną drogą, chociaż nie polujący, ale z bronią palną, chartami albo z przyrządami do łapania zwierzyny używanymi, spotkanym będzie.

12, Kto jaja, albo wylęgłe młode ptastwo na które się poluje, wybiera.

§ 348. Karą pieniężną do talarów 30, albo aresztem do 4-ch tygodni, ukarani będą:

1. Ślusarze, którzy bez polecenia Zwierzchności, albo bez zezwolenia posiadacza mieszkania klucze do pokoiów albo schowai dorabiają, zamki w takowych otwierają, bez zezwolenia posiadacza domu lub jego zastępcy, klucze do domu dorabiają, albo bez pozwolenia Władzy policyjnej, drugie klucze, albo wytrychy dostarczają.
2. Procederzyści, u których do użytku w ich procederze właściwa miara lub waga, stemplem urzędu krajowego stemplującego nieoznaczona albo nierzetelna waga znalezioną będzie, albo, którzy innego wykroczenia przeciw przepisom policyjnym względem miar i wag się dopuszczają.
3. Procederzyści przy ogniu pracujący, gdy nie stosują się do przepisów, które Władza policyjna względem zakładania i utrzymywania ich warsztatów, jak równie względem sposobu i czasu używania ognia wydała.

W wypadku pod N. 2 oznaczonym, niecechowanych miar i wag jak i nierzetelnych wag konfiskatę wyrokiem wyrzec należy.

§ 349. (*) Karę pieniężną do talarów 50, albo aresztem do sześciu tygodni ukaranym będzie:

1. Kto nie mając do tego prawa, cudzy grunt, albo publiczną lub prywatną drogę, albo miedze przez odkopanie lub odoranie zmniejsza.

(*) Prawo z dnia 14 Kwietnia 1856 r. i z 30 Maja 1859 r.

2. Kto nie mając do tego prawa z publicznych lub prywatnych dróg, ziemię, kamienie, albo darni, albo z gruntów, które do kogo innego należą, ziemię, glinę, piasek, zwir, albo margel kopie, darnię, albo torfowe kępy wyrzyna darnię, kamienie, minerały, do których pozyskania, nadanie, koncesya, albo pozwolenie Zwierzchności nie jest potrzebne, lub podobne materiały zabiera.

3. Kto owoce, pokarmy lub napoje małoznaczącej wartości, albo w małej ilości sobie przywłaszcza, nawet gdy przywłaszczenie za pomocą włamania albo dostania się do niezamieszkałego budynku, albo na równi z takowym uważanego ogrodzonego miejsca, następuje.

Jeżeli przywłaszczenie pod innemi w §. 218 oznaczonemi obciążającemi okolicznościami, albo w zamiarze zysku nastąpiło, kary za kradzież zastosować należy.

4. Kto od będącego w służbie podoficera lub żołnierza, bez piśmiennego pozwolenia przełożonego, Komendanta, przedmioty umundurowania lub uzbrojenia kupuje albo w zastaw przyjmuje.

5. Kto przy ćwiczeniach artylerji, wystrzelone żelazne pociski, albo ołowiane kule z poligonów wojskowych nieprawnie sobie przywłaszcza.

6. Pożyczający na zastaw, który przy wykonywaniu swego procederu wbrew w tej mierze istniejącym prawnym przepisom postępuje.

7. Kto zboże albo inne na pasze dla bydła przeznaczone, lub przysposobione przedmioty, w celu dania onych bydłu właściciela na pokarm, wbrew jego woli zabiera.

Jeżeli zabór spełnionym został z zamiarem zysku, kary za kradzieże zastosowanemi będą.

USTAWA PRZECHODNIA
WPROWADZAJĄCA KODEX KARNY
I
USTAWY TAKOWĄ UZUPEŁNIAJĄCE,
LUB ZMIENIAJĄCE.

Ustawa Przechodnia z 14 Kwietnia 1851 r.

**MY FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski,
etc., etc., etc.**

Za zgodą Jzb stanowimy co następuje:

D Z I A Ł I.

Przepisy Ogólne.

Art. 1. Prawo Kryminalne zaczyna obowiązywać w całej Monarchii z d. 1 Lipca 1851 roku.

Art. 2. Z dniem tym (art. 1) tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy karne, dotyczące przedmiotów, o których obecne prawo karne mówi; mianowicie 20-ty, Tytuł 2-ej części powszechnego prawa krajowego, prawo karne Reńskie, powszechne ustawy kryminalne niemieckie i w Księztwie Hohenzolern Sigmaringen przyjęte, Badeńskie Wielko Książęce prawo karne, wraz z wszystkimi takowe uzupełniającemi, zmieniającemi i objaśniającemi przepisami.

Natomiast pozostają w swej mocy szczególne ustawy karne, o ile dotyczą przedmiotów, względem których obecny Kodex karny nic nie stanowi, mianowicie ustawy dotyczące ukarania kontrawencyi

pocztowych, podatkowych i celnych, nadużycia prawa stowarzyszeń i zgromadzeń, karania kradzieży drzewa, oporu przy leśnych i łowieckich wykroczeniach i przeciwko Urzędnikom celnym.

Art. 3. Jeżeli jakakolwiek ustawa powołuje się na przepisy dotychczasowego Kodexu karnego, przepisy obecnego Kodexu karnego w miejsce takowych wstępują.

Art. 4. Karogodność czynu przed dniem 1 Lipca 1851 roku popełnionego, według ustaw dotąd obowiązujących wyrzekaną będzie. Jeżeli jednak czyn taki w obecnym Kodexie karnym żadną karą, albo karą łagodniejszą jak dotąd przepisana, jest zagrożonym, czyn według obecnego Kodexu karnego sądzonym będzie. Jeżeli wątpliwość zachodzi, czyli czyn przed dniem 1 Lipca 1851 r. popełnionym został, przy sądzeniu ustawę łagodniejszą zastosować należy.

Art. 5. Zajście przedawnienia karogodnego czynu przed d. 1 Lipca 1851 r. popełnionego, wyrzekanem będzie według ustaw dotąd obowiązujących, albo według obecnego Kodexu karnego, w miarę tego która z tych dwóch ustaw jest dla sprawcy korzystniejszą.

Art. 6. Przy zastosowaniu kary za powtarzanie, żadnej nie czyni różnicy, czy poprzednio karane wypadki miały miejsce przed, lub po uzyskaniu mocy obowiązującej obecnego Kodexu karnego, czy wcze-

śniejsza kara była zwyczajną lub niezwyčajną, albo czy kara była wykonaną lub nie.

Art. 7. § 18 wstępu do powszechnego prawa krajowego niniejszem jest uchylony.

Art. 8. Gdy w przedmiotach względem których obecny Kodex karny żadnych przepisów nie obejmuje (art. 2) Ustawy karą pozbawienia wolności, dłużej jak lat 5 grożą, czyn jest zbrodnią.

Jeżeli czyn karą pozbawienia wolności więcej niż sześć tygodni, jednakże nie wyżej jak lat 5, albo karą pieniężną wyższą jak 50 talarów, jest zagrożony, albo gdy utratę urzędu, albo utratę prawa do procederu na zawsze lub czasowo, albo na oddanie pod dozór policyjny wyrzec należy, czyn jest występkiem.

Jeżeli karą jest pozbawienie wolności do sześciu tygodni, albo kara pieniężna do talarów 50, albo jeżeli ustawa karę dowolną oznacza, czyn jest wykroczeniem. Żadnej w tej mierze nie ma różnicy, czy obok właściwej kary, konfiskatę szczególnych przedmiotów wyrzec należy lub nie.

Art. 9. Na karę więzienia ciężkiego (§ 10 i 11 K. Kar.) tylko za zbrodnię (art. 8) i niemniej jak na lat 2, we wszystkich innych wypadkach tylko wtenczas skazać należy, gdy w dotychczasowych szczególnych ustawach kara więzienia ciężkiego, robót lub twierdzy wyłącznie jest zagrożoną. We wszystkich innych wypadkach jak równie za występki, kara wię-

zienia albo zamknięcia, ma miejsce wtenczas nawet jeżeli prawami inny rodzaj kary pozbawienia wolności jest przepisany. Obok kary więzienia, czasowy zakaz wykonywania obywatelskich praw honorowych wyrzeczonym być może, gdy przepisana karą pozbawienia wolności jest kara więzienia ciężkiego, robót lub forteczna.

Art. 10. W żadnym z tych wypadków (art. 8 i 9) gdy czyn po dniu 1 Lipca 1851 r. popełnionym został, na inną karę skazać nie można, jak przez obecny Kodex karny zagrożoną. Jeżeli jednak w szczególnych ustawach w miejsce kary więzienia lub pieńiężnej, praca leśna lub w gminach jest przepisana, przepis ten pozostaje w swej mocy.

Art. 11. Poniższe przepisy prawa cywilnego tytułu 20-go, 2-ej części, powszechnego prawa krajowego §§ 1271 i 1272 pozostają nadal w swej mocy.

Procenta wyższe jak prawa stanowią (Część 1 tytuł 11, § 803 powszechnego prawa krajowego,) nie mogą ważnie być obiecywane ani płacone. Co nad prawem oznaczony procent zapłaconem jest, tego zwrot w ciągu lat sześciu po zupełnem zaspokojeniu długu żądanym być może.

Art. 12. W okręgu Sądu Appellacyjnego Reńskiego, następujące przepisy zastosowanie mają.

§ 1. Przedawnienie skarg cywilnych z karogodnych czynów w tym samym przeciągu czasu następuje, który

na przedawnienie skargi publicznej o takie czyny w obecnym Kodexie karnym jest przepisany.

§ 2. Posiadacz fabryki, warsztatu, statków wodnych i inni handlujący, którzy wypłaty zawieszają, mogą być więzieniem do lat 2-ich ukarani:

1. Jeżeli po zawarciu związku małżeńskiego pod Rządem posagowym, albo za umową stanowiącą rozdział majątku, nie zastosowali się do przepisu art. 69 Kodexu handlowego.
2. Jeżeli w ciągu dni 3-ch po zawieszeniu wypłat, przepisanego przez Art. 440 K. handlowego wyjaśnienia nie złożyli, albo jeżeli ich wyjaśnienie nie obejmuje nazwisk wszystkich solidarnie ręczących współników.
3. Jeżeli bez prawnej przeszkody w oznaczonych wypadkach i terminach, nie stawia się osobiście u agentów i syndyków, albo jeżeli mając list giejtowy, nie stawia się przed Sądem.

Objęte Art. 69, 586 do 599 Kodexu handlowego przepisy karne uchylają się.

§ 3. Wierzyciel który po zawieszeniu wypłat, na swą korzyść i na szkodę ogółu wierzycieli, w szczegółowy układ z wspólnym dłużnikiem wchodzi, albo od tegoż lub innych osób dla siebie szczególne korzyści za to zastrzega, lub przyrzeczenia onych żąda, iżby przy naradzie i postanowieniach wierzycieli, w pewnej myśli głosował, więzieniem do roku jednego ukaranym będzie. Może także przeciwko nie-

mu czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

§ 4. Urzędnicy stanu cywilnego, karą pieniężną do talarów 100, albo więzieniem do sześciu miesięcy ukarani będą:

1. Gdy Akta stanu cywilnego nie w Księgach na to przeznaczonych pisać będą.
2. Gdy Akta małżeństwa kobiety, która już zamężną była przed upływem terminu przez art. 228 Kodexu cywilnego oznaczonego, przyjmować będą.
3. Jeżeli w wypadkach, w których do ważności małżeństwa wymaganiem jest pozwolenie rodziców lub innych osób, Akt małżeństwa przyjmują, bez poprzedniego przekonania się o istnieniu tego zezwolenia.

Zastosowanie przepisów N. 2 i 3 nie jest zawisłem od tego, że ważność małżeństwa skarżoną będzie.

§ 5. Duchowni i inni religijni słudzy, którzy do religijnych uroczystości małżeństwa przystępują, przed okazaniem im dowodu, że poprzednio zapowiedź przed urzędnikiem stanu cywilnego dopełnioną była, karą pieniężną do talarów 100, a w razie powtórzenia, więzieniem do 3-ch miesięcy ukarani będą.

§ 6. Kto był obecny przy połogu, albo nowonarodzone dziecko znalazł i w ciągu czasu przez ustawy cywilne przepisanego, nakazanego zameldowania nie dopełnił, karą pieniężną do 100 talarów, albo więzieniem do sześciu miesięcy ukarany będzie.

D Z I A Ł II.

**Przepisy względem kompetencji i postępowania
w przedmiotach karnych.**

Art. 13. (*) W tych częściach kraju, w których postanowienie z 3 Stycznia 1849 roku w przedmiocie wprowadzenia ustnego i publicznego postępowania: ma moc obowiązującą, śledztwo i wyrokowanie należy co do wykroczeń:

do jednego Sędziego;

co do występków:

do Wydziału Sądu z trzech Członków złożonego;

co do zbrodni:

do Sądów przysięgłych.

Art. 14. W okręgu jurysdykcji Sądu Appellacyjnego Reńskiego śledztwo i decydowanie należy:

co do wykroczeń:

do Sądów policyjnych.

co do występków:

do Izb Sądów Poprawczych krajowych;

co do zbrodni:

do Sądów przysięgłych.

Art. 15. Wydziały Sądowe z 3-ch Członków złożone, jak równie Izby karne Sądów Ziemskich są do śledzenia i wyrokowania co do występków wtenczas także właściwemi, gdy z powodu powtarzania, kara wyższa jak 5-cio letnie więzienie albo zamknięcie wyrzeczoną być może.

(*) Ustawa z 22 Maja 1852 r.

Art. 16. Gdy z powodu obrazy honoru i lekkich pokrzywdzeń w wypadkach przez §§ 102, 103, 152 do 156 i 189 oznaczonych Urząd Prokuratora występuje, przedmiot na drodze śledztwa rozstrzyganym będzie.

Jeżeli Urząd Prokuratora nie występuje, w tych częściach kraju, w których postanowienie z d. 3 Stycznia 1849 r. o wprowadzeniu ustnego i publicznego postępowania, ma moc prawa, pozostawionem jest obrażonemu poszukiwanie na drodze cywilnego processu, według istniejących przepisów.

Obraża prosta (§ 343) może tylko na drodze processu cywilnego być poszukiwaną.

W okręgu jurysdykcji Sądu Appellacyjnego Reńskiego, co do prawa służącego obrażonemu, wystąpienia jako strona cywilna, żadna nieczyni się zmiana.

Art. 17. Jeżeli na skargę Urzędu Prokuratora, z powodu obrazy honoru lub lekkich pokrzywdzeń, śledztwo Sądowe otwartem zostało, dalsze prowadzenie takowego, jak równie wydanie i wykonanie wyroku, ani przez cofnięcie umocowania lub skargi, ani przez zrzeczenie się żądania ukarania, wstrzymanem nie będzie.

Art. 18. W tych częściach kraju, w których instytucja Sędziów pojednawczych istnieje, skarga w przedmiocie obrażeń honoru i lekkich pokrzywdzeń, jeżeli tylko na drodze processu cywilnego dochodzone będą, przed zwyczajne Sądy niewcześniej dopuszczoną

będzie, aż świadectwem Sędziego pojednawczego jurysdykcyi oskarżonego, udowodnionem zostanie, że skarżący pośrednictwa Sędziego pojednawczego bezskutecznie poszukiwał. Przepis ten żadnego nie ma zastosowania, jeżeli skarżący ma zamieszkanie w innym Okręgu jurysdykcyi Sądowej, jak oskarżony.

Wniesienie podania do Sędziego pojednawczego przerywa przedawnienie.

Art. 19. (*) Do występków przez §§ 36, 75, 77, 79, 87, 100, 101, 102 prawa karnego przewidzianych, kompetencya Sądów przysięgłych, stosuje się według istniejących przepisów.

Również jako występkę polityczną, należą do Sądów przysięgłych czyny karogodne w §§ 78, 84, 85, 86, 98, 99 wymienione.

Art. 20. O ile przez szczególne ustawy w przedmiotach, względem których Kodex karny nic nie stanowi, po za teraźniejsze granice kar policyjnych (§ 333, 334, 335 K. K.) występujące kary, są postanowione, i Sądom policyjnym obszerniejsza władza jest dana, ta w swej mocy pozostaje; jednakże z pod kompetencyi Sądów Policyjnych są wyłączone te wypadki, w których według dotychczasowych szczególnych praw, utratę urzędu, albo utratę na zawsze lub czasowo prawa prowadzenia procederu, albo oddanie pod dozór policyjny wyrzec należy. W takich wypadkach jak z występkami postąpieniem będzie.

(*) Artykuł ten uchylony przez Ustawę z d. 6 Marca 1854 r.

Art. 21. W związku będące karogodne czyny dla łącznego śledztwa i wyrokowania mogą być przed ten Sąd wprowadzone, który jest właściwy za takie czyny najsurowszą z zagrożonych kar wyrzec.

Występki, które należą do jurysdykcyi Sądów przysięgłych, nie mogą jednakże na zasadzie łączności przed inny Sąd jak przysięgłych być wprowadzane.

Art. 22. Łączność w szczególności zachodzi:

1. Gdy taż sama osoba obwinioną jest o różne karogodne czyny.
2. Gdy różne osoby jako współnicy albo uczestnicy w tym samym karogodnym czynie, albo jako ukrywacze obwinieni będą.

Art. 23. Jeżeli przeciwko obwinionemu o więcej karogodnych czynów śledztwo przygotowawcze rozwiniętem zostało i ze względu na te czyny, które surowszą karą zagrożone są, spodziewać się należy, że udowodnienie mniejszej karogodności wypadków na decyzję ważnego wpływu mieć nie będzie, śledztwo względem tych ostatnich tymczasowo do prawomocnego zawyrokowania wypadków wyższej karogodności, zawieszonem być może. Wznowienie śledztwa uznaniu Prokuratora pozostawionem zostanie.

Art. 24. Gdy prawo podwyższenie albo zmniejszenie kary od istnienia obciążających lub łagodzących okoliczności zawisłem czyni, w przedmiotach do jurysdykcyi Sądów przysięgłych należących, na żądanie Prokuratora albo obwinionego powinno być do

tego ściągające się pytanie przysięgłym pod nieważnością stawione. Pytanie takie może także przysięgłym z urzędu być stawionem.

Art. 25. Wrazie stosownym ewentualne pytania przysięgłym stawiać należy, mianowicie dla wyrzeczenia, czyli obwiniony ze względu na zbrodnię lub występki z powodu którego skarga przeciwko niemu jest wniesioną nie jest przynajmniej winnym usiłowania, współnictwa, uczestnictwa, albo ukrywania, albo jeżeli czynu o który go jako rozmyślnie dokonany, akt oskarżenia obwinia, nie jest przynajmniej jako popełnionego przez niedbalstwo winnym.

Art. 26. Czyli zarzucone powtórzenie ma miejsce, wyrzeka Sąd przy Sądzie przysięgłych zasiadający bez współudziału przysięgłych.

Art. 27. W jurysdykcji Sądu Appellacyjnego Reńskiego, następujące przepisy stosować należy:

§ 1. Wszyscy za jedną i tę samą zbrodnię lub występki skazani na ponoszenie kosztów, zwrot przedmiotów i wynagrodzenie szkód, solidarnie skazanymi być winni.

§ 2. Z powodu zwrotu i wynagrodzenia szkody, na które za czyny karogodne skazanie nastąpiło, przeciwko skazanym przymus osobisty ma miejsce.

§ 3. Jeżeli skazanie na konfiskatę lub karę pieniężną, jednakże razem ze skazaniem na zwrot lub wynagrodzenie szkody jest wyrzeczonem, te ostatnie mają pierwszeństwo, gdy majątek skazanego nie wystarcza na pokrycie wszystkich skazań.

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Szarlottenburgu dnia 14 Kwietnia 1851 r.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm, von Manteuffel, von der Hejdt, von Rabe - Simons, von Stockhausen, von Raumer, von Westphalen.

Ustawa z dnia 22 Maja 1852 r.
uzupełniająca ustawę przechodnią do Kodexu
karnego.

MY FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski
etc., etc., etc.

Za zgodą Jzb stanowimy co następuje:

Art. 1. Do czasu wydania dalszych prawnych postanowień, następny wyjątek od przepisów Art. 13 Ustawy Przechodniej do Kodexu Karnego z dnia 14 Kwietnia 1851 r. ma miejsce.

§ 1. Śledztwo i wyrokowanie w niżej wymienionych zbrodniach:

1. Ciężkiej kradzieży (Kodex karny § 218) o ile § 58 albo § 219 prawa karnego niema zastosowania.
2. Prostej kradzieży w wypadkach § 219 prawa karnego.
3. Ukrywania w wypadkach §§ 238 i 239 t. p.
4. Prostego ukrywania w wypadku § 240.
dopełnianem będzie przez Wydziały Sądowe.

§ 2. Ze względu na postępowanie, przepisy dotyczące występków zastosowanemi będą.

§ 3. Jne jak w § 1-m wymienione zbrodnie nawet na zasadzie łączności, nie mogą być przed Wydziały Sądowe wytaczane.

§ 4. Przepisy §§ 1 i 2 zastosowanemi będą we wszystkich wypadkach, w których w czasie gdy ta ustawa w wykonanie wchodzi, obwiniony w stanie oskarżenia jeszcze postawionym nie był.

Art. 2. W obrazach honoru i lekkich pokrzywdzeniach, które na drodze cywilnego procesu dochodzone będą, przepisy Art. 13 Ustawy Przechodniej z dnia 14 Kwietnia 1851 r. pod względem właściwości jednego Sędziego i Wydziału Sądu, zastosowania nie mają, lecz w §§ 20 i 22 rozporządzenia z dnia 2 Stycznia 1849 r. (zbiór praw str. 1) względem zniewag istniejące przepisy stosują się.

Art. 3. Przepisy §§ 215 do 224, 349 Nr. 3 Kodeksu karnego, w przedmiocie zaboru owoców i innych płodów ziemi, które przez rozporządzenie policyjno-polowe z 1 Listopada 1847 r. albo przez prawo wiejskie z 28 Września i 6 Października 1791 r. karą są zagrożone, żadnego nie mają zastosowania.

W tych częściach kraju, w których ani policyjno-polowe rozporządzenia z dnia 1 Listopada 1847 r. ani prawo wiejskie 28 Września, 6 Października 1791 r. nieobowiązuje, w policyjno-polowych rozporządzeniach z dnia 1 Listopada 1847 r. karą zagrożone zabory owoców i innych płodów ziemi nie ulegają przepisom.

§§ 215 do 224, 349 Nr. 3 raczej do zaborów takich o ile przez szczególne policyjno-polowe roz-

porządzenia karne, nie są przewidziane, stosować należy przepisy policyjno - polowego rozporządzenia z dnia 1 Listopada 1847 r.

Art. 4. Co do wszystkich zbrodni i występków takich osób które w czasie spełnienia czynu lat 16 życia jeszcze nieskończyły, śledztwo i wyrokowanie należy do Wydziałów Sądowych a względnie do Jzb policyjnych - karnych, o ile z powodu łączności, odesłanie do Sądu przysięgłych wyrzeczonym nie jest.

Art. 5. Występki i wykroczenia które przez postąpienie przeciwko przepisom względem opłacania podatków, cła, dochodów pocztowych, opłat komunikacyjnych i wszelkich innych publicznych opłat i dochodów, są popełnione, przedawniają się w pięciu latach.

Art. 6. W jurysdykcyi Sądu Adpellacyjnego Kolońskiego ze względu na wymienione w Art. 5-tym wykroczenia, następujące przepisy zastosowanie mają:

1. Wyroki przez Sąd Policyjny wydane, bez wyjątku, mogą być przez obwinionego, Prokuratora, lub stronę cywilną w drodze odwołania się zaskarżonemi.

2. Władzy do poboru opłat lub dochodów ustanowionej gdy jako strona cywilna występuje, służą także i ze względu na karę, prawne środki.

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Berlinie 22 Maja 1852r.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm, von Manteuffel, von der Hejdt, Simons, von Raumer, von Westphalen, von Bodelschwingh, von Bonin.

Ustawa z 4 Maja 1853 roku.

dotycząca postępowania w przedmiocie kradzieży prostej i prostego ukrywania w ponowionem powtarzaniu w jurysdykcyi Sądu Appellacyjnego Reńskiego w Kolonii (zbiór praw str. 176).

MY FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruksi etc., etc., etc.

Za zgodą Jzb stanowimy co następuje:

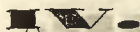
W jurysdykcyi Sądu Appellacyjnego Reńskiego w Kolonii postępowanie główne w przedmiocie kradzieży prostej i ukrywania prostego za ponowionem powtórzeniem (§ 219 N. 1, i 240 N. 1 k.k.) o ile zachodzą łagodzące okoliczności, przez wydział skargę przyjmujący do Sądu karno-policyjnego odesłane być powinno, a ten jedynie z powodu niezachodzenia okoliczności łagodzących niekompetentnym uznać się może.

W takim razie kara niemniejszą będzie jak sześć miesięcy więzienia, a zarazem czasowy zakaz wykonywania obywatelskich praw honorowych i oddanie pod dozór policyjny wyrzec należy.

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnorecznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Potsdamie 4 Maja 1853 r.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm, von Manteuffell, von der Hejdt, Simons, von Raumer, von Westphalen, von Bodelschwingh, von Bonin.

Ustawa z dnia 6 Marca 1854 r.,

dotycząca właściwości Sądu do śledzenia i wyrokowania politycznych i za pośrednictwem prassy dokonanych występków (zbiór praw str 96).

MY FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski etc., etc., etc.

Za zgodą Jzb stanowimy co następuje:

Właściwość Sądu do śledzenia i wyrokowania karogodnych czynów stosuje się także względem politycznych i za pośrednictwem prassy dokonanych występków do Art. 13 aż do 15 Ustawy Przechodniej, do prawa karnego z dnia 14 Kwietnia 1851 r.

Dla Sądów wojennych pozostają w swej mocy dotychczasowe przepisy.

§ 2. Art. 19 ustawy Przechodniej z dnia 14 Kwietnia 1851 r. do Kodexu karnego i § 27 prawa w przedmiocie prassy z 12 Maja 1851 r. uchylone zostają.

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Berlinie dnia 6 Marca 1854 r.

(L. S.) Fryderyk Wilhelm, von Manteuffel, von der Hejdt, Simons, von Raumer, von Westphalen, von Bodelschwingh, von Bonin.

Ustawa z dnia 14 Kwietnia 1856 r.
dotycząca zmian i uzupełnień niektórych przepi-
sów ustawy Przechodniej do Kodexu karnego
(zbiór praw str. 208 do 209).

Mr FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski,
etc., etc., etc.

Za zgodą obydwóch Jzb Sejmu Naszej Monarchii
stanowimy co następuje:

Art. 1. Przepisy względem właściwości Sądu, Art.
13 ustawy z dnia 14 Kwietnia 1851 r. Kodex karny
wprowadzającej objęte, zmienione zostają jak następuje:

§. 1. Śledztwo i wyrokowanie, względem występ-
ków niżej wymienionych, należy do jednego Sędziego:

1. Nieuprawnionego noszenia uniformu, urzędowej
odzieży, znaków urzędowych, orderu albo znaku
honorowego, nieuprawnione przybieranie tytułów,
godności, albo przedimków szlachectwa, albo uży-
wania niesłużącego obwinionemu nazwiska, (§ 105
Kodexu karnego).
2. Włóczęgostwa, żebractwa i uchylania się od pracy
(§§ 117, 119 prawa karnego).
3. Obrania za proceder nierządu (§ 146 k.k.).
4. Łowienia ryb i prostych występków tyczących łow-
iectwa (§ 273, 274, i 275 Kodexu karnego).
5. Przekroczenia przepisów w razie oddania pod do-
zór policyjny obowiązujących (§ 116 Kodexu kar).
6. Fałszowania dokumentów w § 254 Kodexu kar-
nego oznaczonego.

§ 2. Do postępowania w wypadkach § 1 przepisy §§ 28, 35 i 37 postanowienia z dnia 3 Stycznia 1849 r. (zbiór praw str. 14) zastosowane będą.

Gdy obwiniony albo świadek nie jest biegłym w języku niemieckim, nie ma potrzeby przywoływania tłumacza, jeżeli Sędzia albo protokółista sądowy, w tym obcym języku jest biegłym (Art. 27, ustęp II, prawa z dnia 3 Maja 1852 r.)

Pod względem środków prawnych ważnemi są istniejące przepisy co do występków.

§ 3. Jeżeli w wypadkach § 41, 42 i 43 policyjno ziemiańskich rozporządzeń z dnia 1 Listopada 1847 r. albo w wypadku § 349 N. 3 Kodexu karnego, po rozwinięciu śledztwa pokaże się, iż przedmioty, których zabór w tych ustawach, karą jest zagrożony w widokach zysku zabraniami zostały, jeden Sędzia upoważnionym jest skazać na karę za kradzież z zastosowaniem §§ 216 i 217 Kodexu karnego, w takim razie jeżeli zachodzą okoliczności łagodzące, i przez Prokuratora żądana, i przez Sędziego za właściwą uznana kara, najwyżej 3 miesiące aresztu, wynosi.

Pod względem środków prawnych, ważnemi są istniejące przepisy co do występków.

Art. 2. Ustawa z dnia 31 Stycznia 1845 r. (zbiór praw str. 95) w przedmiocie postępowania przy rozprawach cywilnych, w przedmiocie złośliwych uszkodzeń w lasach, polach, i polowaniu, odtąd w całej Monarchii zastosowaną będzie,

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Szarlottenburgu dnia 14 Kwietnia 1856 r.
(L. S.) Fryderyk Wilhelm, von der Hejdt, Simons, von
Raumer, von Westphalen, von Bodelschwingh, Gr.
von Waldersee.

Za Ministra rolnictwa von Manteuffel.

USTAWY ZWIĄZKOWE

I

UZUPEŁNIAJĄCE KODEX KARNY.

Przepisy Karne z Ustawy o postępowaniu Konkursowem.

z dnia 8 Maja 1855 r.

§ 307. Naczelnicy albo likwidujący spółkę akcyjną, która wypłaty wstrzymała, ukarani będą więzieniem do trzech miesięcy, jeżeli 'zawiadomienie o zawieszeniu wypłat spółki (§§ 116, 282) nieodpowiednio przepisom jest dopełnione.

Kara nie ma miejsca gdy Naczelnicy, albo likwidujący udowodnią, że odpowiednie przepisom zawiadomienie, bez ich winy nie nastąpiło.

§ 308. Handlujący, szyprowie i posiadacze fabryk, którzy wypłaty zawiesili, jak równie spadkobiercy takich ogółowych dłużników, więzieniem do roku jednego ukarani będą, gdy po nastąpieniem wstrzymaniu wypłat, jednego wierzyciela ze szkodą innych wierzycieli zaspokoją, albo faworyzują.

§ 309. Wierzyciel, który po otrzymaniu wiadomości o wstrzymaniu wypłat, dla własnej korzyści i na szkodę innych wierzycieli, w oddzielny układ z ogó-

lowym dłużnikiem, albo jego spadkobiercami wchodzi, albo który sobie od tegoż, lub innych osób szczególne korzyści zato zapewnia, albo ich przyrzeczenia wymaga, aby przy naradach i postanowieniach wierzycieli, w pewnym kierunku głosował, więzieniem do roku jednego ukarany będzie.

Może także zarazem przeciw niemu, czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być wyrzeczonym.

§ 340. Ogółowy dłużnik, na którego majątek konkurs ogłoszony został, więzieniem do roku jednego ukarany będzie, gdy jednego wierzyciela ze szkodą innych wierzycieli zaspokoi, albo faworyzuje, chociaż w czasie tego zaspokojenia lub faworyzowania nie tylko o niedostateczności swojego majątku, ale zarazem o tem wiedział, że otwarcie konkursu już było żądanem.

Ta sama kara dotknie spadkobiercę dłużnika ogółowego, względem którego majątku konkurs ogłoszony został, jeżeli stał się winnym podobnych czynów względem wierzycieli spadku.

§ 341. Wierzyciel, który po otrzymaniu wiadomości, że Sądowi doniesionem zostało o niewypłacalności ogółnego dłużnika albo, że żądano otwarcia konkursu, dla własnej korzyści i na szkodę innych wierzycieli, w oddzielny układ z ogółowym dłużnikiem albo jego spadkobiercami wchodzi, albo który sobie od tegoż lub innych osób szczególne korzyści zato zape-

wnia, lub ich przyrzeczenia wymaga, aby przy nara-
dach i postanowieniach wierzycieli w pewnym kierun-
ku głosował, więzieniem do roku jednego ukaranym
będzie.

Może też zarazem być wyrzeczonym przeciw niemu
czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich
honorowych.

**Ustawa z d. 26 Marca 1856 r.
względem karania nieupoważnionego wydobywania,
albo przywłaszczania minerałów.**

**My FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski, Król Pru-
ski, etc., etc., etc.**

Za zgodą obydwóch Jzb Sejmu Naszej Monarchii
stanowimy co następuje:

§ 1. Kto bez upoważnienia zakłady górnicze wznosi,
dla wydobywania minerałów, które Państwo dla siebie
zachowało, albo do wydobywania których nadania,
konsensu, albo pozwolenia Władzy potrzeba, karą
pieniężną do talarów 200, albo więzieniem do mie-
sięcy trzech ukaranym będzie.

Gdy minerały wydobyte są zabranemi, kara pienię-
żna do talarów 500, albo więzienia do miesiący sześciu
wyrzeczoną zostanie.

§ 2. Kto nie mając do tego prawa, jednakże bez
wzniesienia górniczych zakładów, znajdujące się mi-
nerały, które Państwo dla siebie zachowało, albo dla wy-

dobywania których nadania, konsensu, albo pozwolenia władzy potrzeba, w celu przywłaszczenia ich, sobie zabiera, karą pieniężną do talarów 50, albo więzienia do sześciu tygodni ukaranym będzie.

Usiłowanie, współnictwo, ukrywanie i uczestnictwo, tak samo karaném być ma.

§ 3. Kto użytkując z swej własności górniczej, przez niebaczną swe granice w kopalni przekracza, na karę pieniężną do talarów 50, albo na więzienie do tygodni sześciu skazanym zostanie.

Jeżeli takie przekroczenie granicy rozmyślnie nastąpiło, kary w § 1 zagrożone, zastosowane będą.

§ 4. Prawu przeciwne przywłaszczenie już wydobytych minerałów, według przepisu Kodexu karnego, względem kradzieży albo przywłaszczenia karanem być ma. Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Potsdamie dnia 26 Marca 1856 r.
(podpisano) Fryderyk Wilhelm.

Ustawa z dnia 2 Marca 1857 r.

w przedmiocie niedozwolonego kredytowania
małoletnim.

MY FRYDERYK WILHELM z Bożej Łaski Król Pruski, etc., etc., etc.

Za zgodą obydwóch Jzb Sejmu Naszej Monarchii stanowimy co następuje:

§ 1. Kto w zamiarze zysku i korzystając z lekkomyślności albo niedoświadczenia nieletniego rewersa,

wexle, kwity, poręczenia, albo inne zobowiązania obejmujące dokumenta, albo też tylko ustne przyrzeczenia wypłaty wyzyskuje, więzieniem od trzech miesięcy do roku i karą pieniężną od 50 do 1000 talarów, z czasowym zakazem wykonywania praw obywatelskich honorowych ukaranym będzie.

Jeżeli łagodzące okoliczności udowodnione zostaną, kara może być aż do jednego tygodnia więzienia, albo tylko najmniej do pięciu talarów kary pieniężnej umiarkowana.

§ 2. Kto od nieletniego, za rękojmią dobrej jego sławy, słowem honoru, przysięgą, albo podobnemi zapewnieniami, albo zaklęciem się zapłaty summy pieniężnej, albo wypełnienia innego zmiierzającego do zapewnienia wydania wartość pieniężną mających przedmiotów, z interesu prawnego wynikające zobowiązania wyzyskuje, albo kto pretensye, o których wie, że ich wypełnienie, małoletni w powyżej opisany sposób przyrzekł, przez cessyą nabywa, karze więzienia do roku jednego, albo karze pieniężnej do 1000 talarów ulegnie.

Może zarazem na czasowy zakaz wykonywania praw obywatelskich honorowych być skazanym.

§ 3. Od kar przez §§ 1 i 2 naznaczonych, nie uwalnia twierdzenie, że małoletność niewiadomą była, albo że małoletni się za pełnoletniego przedstawiał; uwalnia jednak dowód takich okoliczności, w których małoletni za pełnoletniego uważanym być mógł.

§ 4. Do interessów z takimi nieletnimi, którzy już pod władzą ojcowską, albo pod opieką nie zostają, prawo to nie stosuje się.

Utwierdzamy Naszym Najwyższym własnoręcznym podpisem i wyciśnięciem Królewskiej pieczęci.

Dan w Berlinie dnia 2 Marca 1857 roku.

(podpisano) Fryderyk Wilhelm.

KONIEC.

